

Глеб Лаўроў:
жыццё за кадрам
МС

Навошта людзі
шкодзяць
зямлі?
МС

Як працуюць
старэйшыны
ў вёсках
МС

ЦЫТАТА ДНЯ

Жанна РАМАНОВІЧ, старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама:

«Мы займаемся прафкансультаваннем жанчын, якія доўгі час стаяць на ўліку ў службах занятасці, каб дапамагчы выйсці на рынак працы. Новая мера падтрымкі сем'яў з дзецьмі: мамы, якія знаходзяцца ў дэкрэтным адпачынку, могуць прайсці навучанне і перанавучанне, атрымаць новую прафесію або спецыяльнасць. Прычым арыентуем на тое, што запатрабавана на рынку працы. Звычайна, каб прайсці такія курсы, неабходна зарэгістравацца ў якасці беспрацоўнага. Але статус мамы ў адпачынку па доглядзе за дзіцем ва ўзросце да трох гадоў таксама дае такое права. Беспрацоўе ў Мінску мае мужчынскі твар. Жанчыны больш матываваныя да працы, у іх перыяд падбору работы карацейшы, і большая частка занятых у эканоміцы Мінска — жанчыны».

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	-7°	
Віцебск	-7°	
Гомель	-6°	
Гродна	-6°	
Магілёў	-7°	
Мінск	-7°	

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

№ 43 (28659)

2 САКАВІКА 2018 г.

ПЯТНІЦА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

9-24 стар.

МЯСЦОВАЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

+TV ПРАГРАМА

САМАКІРАВАННЕ

МАРАЗЫ Ў МАРОЗАХ

Фота: Анастас Кішчэўска

Уладзімір ВЯРЧУК (на фота) нарадзіўся, вырас і застаўся жыць у невяліччай вёсцы Марозы на Случчыне. Ніякія жыццёвыя хібы, і тым больш лютыя завеі і маразы, якія апошнім часам разгуляліся над Беларуссю, не здольны прымусіць яго змяніць родны куток на іншы.

— Халодны антыцыклон хутка пройдзе, наступіць сапраўдная вясна, і нашыя Марозы адтаюць, — усміхаецца Уладзімір. — Хіба гэта маразы — усяго толькі пятнаццаць градусаў са знакам мінус?!

СТАР. 5

■ Чалавек — чалавеку

ПАДАРУНКІ ДЛЯ ВЕРАНІЧКІ,

або Як маленькая аб'яўка ў інтэрнэце дапамагла маладой сям'і

Здаецца, тыповая сітуацыя, калі чалавек на нейкі час апынуўся ў шэрагу беспрацоўных, а пошукі новага вакантнага месца зацягнуліся. Але адна справа, калі цябе ў такі час могуць падтрымаць блізкія, і зусім іншая — калі разлічваць няма на каго. Як выжываюць хлопцы і дзяўчаты, якія выраслі без бацькоў, не паспелі абзавесціся неабходнымі сацыяльнымі сувязямі, ды ў дадатак часта не маюць такой адукацыі, як іх ровеснікі з поўных сем'яў?

Пакуль іх «дамашнія» аднагодкі яшчэ пад крылом мамы і таты «вызначаюцца з будучай прафесіяй», былыя выхаванцы дзіцячых дамоў ужо пачынаюць здабываць уласны хлеб. Але канкурыраваць такім маладым людзям на рынку працы цяжка не толькі з-за юнага ўзросту. Часта на іх толькі за тое, што нарадзіліся ў «дрэнных» сем'ях, навешваюць ярлыкі «непаўнаважных». Чаму ўвесь час, калі заходзіць гаворка пра сірот, усе ўспамінаюць прымаўку пра «яблык ад яблыні»? А можа, хопіць раскручваць адзін і той жа міф пра сапаваныя гены і агулам усіх запісваць альбо ва ўтрыманцаў, альбо у патэнцыйных злодзеяў. Давайце паспрабуем падыходзіць да праблем сірот па-іншаму — не праз асуджэнне, а праз падтрымку, падказку, увагу.

Ёсць праблема...

Днямі выпадкова звярнула ўвагу на адну з аб'явак у сацыяльных сетках. Дзяўчына напісала, што мяняе сукенкі на дзіцячае харчаванне, ды дадала, што збірае прадукты для 10-месячнага дзіцяці сваіх маладзенькіх суседзяў. Маўляў, пара ледзьве зводзіць канцы з канцамі, галава сямейства ўжо некалькі месяцаў не можа знайсці работу. І ў першы ж дзень каля сотні каментарыяў на такі маленькі допіс!

СТАР. 4

■ Вытокі

Строй народны заўсёды модны

Больш за 200 касцюмаў з усіх куткоў Брэстчыны прадэманстравалі на этнаграфічным канцэрце-паказе

Паказ фрагментаў з народных абрадаў і дэфіле ў бабуліных строях, а таксама сучасных, стылізаваных пад мінулае, адбыліся ў Брэсцкім абласным грамадска-культурным цэнтры. Свае скарбы прывезлі іх збіральнікі — работнікі культурных устаноў з усіх раёнаў вобласці. І паказалі ўзоры адзення бабуль, вельмі прыгожыя, яркія, з арнамантам і вышыўкай, часам нечаканыя, з мудрагелістымі галаўнымі ўборамі. Бездзежскія фартушкі з Драгічыншчыны, маларыцкія спадніцы-буркі, убранне дывінскай сваці, несумненна, можна лічыць унікальнымі ўзорамі народнага касцюма. А на Брэстчыне гэтых узораў, на шчасце, захавалася нямала.

СТАР. 4

Фота: Валерыя Каралі

Сцепаніда СЦЕПАНЮК

ПАБУДАВАЦЬ МОСТ І ПАВЯРНУЦЬ МАЛОЧНЫЯ РЭКІ

Рэзананснае пытанне па ўзвядзенні новага моста паміж Жыткавічамі і Туравам трэба вырашаць да канца гэтага года. Такое даручэнне даў учора Прэзідэнт **Аляксандр Лукашэнка** падчас рабочай сустрэчы з намеснікам прэм'ер-міністра **Міхаілам Русым**. Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы звярнуўся да тэмы спрэчак аб пастаўках беларускага малака ў Расію.

Праверыць стан усіх мастоў

Па словах кіраўніка дзяржавы, масты, якія былі пабудаваны ў сапецкія часы, вядома, ужо не ў самым лепшым стане і патрабуюць рамонт, як і мост у Жыткавіцкім раёне. «Дрэнна, што гэта нечакана здарылася. За гэты год новы мост павінен быць там пабудаваны», — даў даручэнне беларускі лідар, які сам часта бывае ў гэтым рэгіёне. Па яго словах, людзі разумеюць, што ўсялякае здараецца, але яны не павінны ад гэтага пакутаваць. «Трэба арганізаваць падвоз да Турава, Жыткавіч, каб людзі маглі перамяшчацца», — загадаў **Аляксандр Лукашэнка**.

Прэзідэнт заявіў, што збіраецца наведаць гэты раён вясной і адсачыць, як выконваецца яго даручэнне. Гэта пытанне зараз на яго асабістым кантролі. Кіраўнік дзяржавы даручыў правяраць стан і іншых падобных мастоў у краіне і не чакаць, пакуль «недзе штосьці лопне ці трэсне».

Нагадаем, што ў канцы мінулага года ў Жыткавіцкім раёне на мосце цераз Прыпяць з'явіліся расколіны і ён правіс. Спачатку яго закрылі для аўтатранспарту, а затым і для пешаходаў. Неўзабаве для мясцовых жыхароў была ўсталявана пантонная пераправа. Зараз з-за марозу яна працаваць не можа.

Вырашыць малочны рэбус

Таксама **Аляксандр Лукашэнка** звярнуўся да тэмы спрэчак аб пастаўках беларускага малака ў Расію. «Хачу сказаць, што без адказу такія рэчы не застануцца. Мы проста цяпець гэта не будзем. Таму што мяне спецслужбы інфармуюць, што завезлі з Новай Зеландыі або адкуль-небудзь сухое малако (гэта іх справа), з'явіліся лішкі і яны пачынаюць нас прытрымліваць, пакуль рэалізуюць тое малако па высокіх цэнах. Таму ім не падабаецца таннае малако, — сказаў Прэзідэнт. — Мы ім аддадзім сваё малако па той цане, якую лічым

Міхаіл РУСЫ, намеснік прэм'ер-міністра Беларусі:

— Кіраўніку дзяржавы было далажана па тых пытаннях, якія ўзніклі ў нас па малочнай прадукцыі. Намі быў праведзены цэлы шэраг сустрэч на пляцоўках Міністэрства сельскай гаспадаркі і ўрада Расіі па пастаўках малочнай прадукцыі. Падыходы знойдзены. Беларусь летась паставіла ў Расію амаль 4 мільёны тон малака і малочнай прадукцыі. Згодна са статыстыкай, цэны на гэтыя тавары вышэйшыя, чым аналагічныя расійскія або з трэціх краін. Таму папрокі ў дэмпінгу ў дачыненні да Беларусі не абгрунтаваныя.

Мы падрыхтавалі дарожную карту, і цяпер яна разглядаецца на ўзроўні міністэрстваў сельскай гаспадаркі Беларусі і Расіі па вывадзе тых прадпрыемстваў, на якія накладзены абмежаванні. Даручана і падтрымана на ўзроўні ўрада Расіі ў сакавіку зацвердзіць на калегіі абодвух міністэрстваў балансы на сухое малако. Мы гатовы падпісацца пад любой прапановай па цэнах не ніжэйшых, чым у Расійскай Федэрацыі.

Таксама намі абмяркоўвалася тэма кадраў у лясной гаспадарцы. Кіраўнік дзяржавы паставіў сур'ёзныя пытанні і папракнў, што ёсць шэраг недапрацовак. Таму ў найбліжэйшы час будзе прынята кадравы рашэнне па прызначэнні міністра. Урадам і Адміністрацыяй Прэзідэнта падабраны кандыдатуры — вельмі моцныя. Усе прэтэндэнты — гэта людзі, якія ведаюць лясны комплекс не па чутках і разумеюць, як развіваць гэту сферу з пункту гледжання эканамічнай мэтазгоднасці.

патрэбнай, а яны няхай расіянам павялічваюць цану, калі там ужо рускія людзі, масквічы або піцеры, аб'еліся новазеландскім малаком. Таму мяне цікавіць, як вырашаецца гэта пытанне».

Беларускі лідар запытаў, якія праблемы ёсць на гэты момант у сельскай гаспадарцы, як уплываюць умовы надвор'я, бо «зіма правярае нас на трываласць», пацікавіўся, як яе вытрымліваюць

жывёлагадоўчыя комплексы, якія пабудавалі па найноўшых тэхналогіях. Таксама **Аляксандр Лукашэнка** звярнуў увагу на сітуацыю ў лясной гаспадарцы. «Бардак поўны, хабарнік на хабарніку сядзіць», — сказаў кіраўнік дзяржавы і даў загад віцэ-прэм'еру навесці ў ёй парадак, «каб мыш не прапаўзла».

Вераніка ПУСТАВІТ.

ПАДРЫХТОўКА — У ЗАВЯРШАЛЬНАЙ СТАДЫІ

Падзея, якую ўжо ў наступным годзе сустрэне і прыме Беларусь, — II Еўрапейскія гульні. Яны адбудуцца ў чэрвені 2019-га, але падрыхтоўка да іх ідзе ўжо поўным ходам. Задаволенасць тым, як наша краіна плануе прыняць тысячы спартсменаў і трэнераў, яшчэ больш — ахвотных паглядзець на спаборніцтвы, выказаў **Янез Качыянчыч**, прэзідэнт Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў, падчас сустрэчы з Прэзідэнтам Беларусі **Аляксандрам Лукашэнкам**.

Кіраўнік дзяржавы выказаў задаволенасць тым, што кіраўнік ЕАК наведвае нашу краіну, і пацікавіўся, як ён можа ацаніць падрыхтоўку Беларусі да Гульняў, якія заўвагі і прапановы мае, бо «ў нас спраўды ёсць пра што пагаварыць».

Замежны госьць падкрэсліў, што Камітэты задаволены ходам работ, і дадаў, што «мы ўжо знаходзімся на завяршальнай стадыі падрыхтоўчага працэсу». Да таго ж, па яго словах, Беларусь апраўдала тыя чаканні, якія на яе ўсклалі, бо ўжо мае немалы вопыт у сферы арганізацыі спартыўных мерапрыемстваў.

На думку **Янеза Качыянчыча**, 15-е месца, якое заняла наша краіна на сёлетняй зімняй Алімпіядзе ў Пхёнчхане — гэта вельмі добры паказчык сярод 92 краін-удзельніц. А яшчэ — пацвярджэнне таго, што беларускі спорт знаходзіцца на высокім узроўні.

Вераніка ПУСТАВІТ.

ЁСЦЬ ПРАБЛЕМА — ВАМ СЮДЫ!

Ва ўсіх рэгіёнах краіны 3 сакавіка пройдуць рэгулярныя прамыя тэлефонныя лініі з уладамі. Тысячы пытанняў і не менш адказаў. Некаторыя праблемы кіраўнікі вырашаюць не паклаўшы трубку тэлефона, іншыя бяруць пад уласны кантроль. Самыя набалелыя просьбы звычайна звязаныя з камунальнымі пытаннямі. Пры гэтым расце і колькасць падзак за праведзеную работу.

Тэлефонныя лініі ў суботу з 9.00 да 12.00 працягваюць:

кіраўнік спраў БРЭСЦКАГА аблвыканкама **Юрый Іосіфавіч НАРКЕВІЧ**. Тэл. 8 016 221 31 21; кіраўнік спраў ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама **Аляксандр Уладзіміравіч СЫСОЕЎ**.

Тэл. 8 021 222 22 22;

кіраўнік спраў ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама **Алена Уладзіміраўна КЛІЧКОЎСКАЯ**.

Тэл. 8 023 233 12 37;

старшыня ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама **Уладзімір Васілевіч КРАЎЦОЎ**. Тэл. 8 015 273 56 44; намеснік старшыні МАГЛІЎСКАГА аблвыканкама **Віктар Уладзіміравіч НЕКРАШЭВІЧ**.

Тэл. 8 022 250 18 69;

намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама **Алег Альфрэдавіч ПЛАЎСКІ**. Тэл. 8 017 500 41 60; старшыня МІНСКАГА гарвыканкама **Андрэй Віктаравіч ШОРАЦ**. Тэл. 8 017 222 44 44.

■ Навука

Зрабі свой унёсак... у беларускі электрамабіль

Нацыянальная акадэмія навук абвясціла конкурс «Электрамабіль». Яго задача — стымуляванне інтэлектуальнай і інавацыйнай дзейнасці ў стварэнні новых тэхналогій для электратранспарту, матывацыя творчай думкі і ўцягванне шырокага кола вынаходнікаў у праект па стварэнні электрамабіля.

Да ўдзелу ў конкурсе запрашаюцца аўтары або калектывы аўтараў. Заяўка з паметкай «На конкурс «Электрамабіль» павінна быць прадстаўлена на папяровым носьбіце на адрас Аб'яднанага інстытута машынабудавання Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і ў электронным выглядзе ў форме дакумента Word (не больш за 10 старонак фармату А4) з прэзентацыяй у форме PowerPoint (не больш за 10 слайдаў) на адрас электроннай пошты: bats@ncrmm.bas-net.by. Заяўкі на конкурс падаюцца да 15 кастрычніка конкурснага года.

Адбор заявак на конкурс і ацэнку яго вынікаў будзе забяспечваць экспертны савет, які фарміруецца рашэннем Бюро Прэзідыума НАН Беларусі па рэкамендацыі бюро аддзялення фізіка-тэхнічных навук акадэміі і Аб'яднанага інстытута машынабудавання. Заключэнне экспертнага савета будзе разглядацца Бюро аддзялення фізіка-тэхнічных навук і выносіцца на рашэнне Бюро Прэзідыума Акадэміі навук.

Пераможцы і прызёры конкурсу атрымаюць грашовыя ўзнагароды і дыпламы.

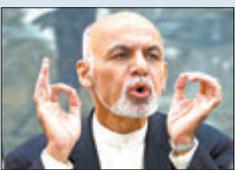
Інфармацыю аб прынятых заяўках, даце правядзення пасяджэнняў экспертнага савета і яго рашэннях можна будзе знайсці на сайце Аб'яднанага інстытута машынабудавання www.oim.by.

Надзея НІКАЛАЕВА

О реализации имущества ООО «ИНТЕРТАЙР»	
Организатор торгов	ЗАО «Белреализация». Руководитель организатора электронных торгов – Андреев Михаил Васильевич, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 338 33 43, www.belorgi.by
Продавец	ООО «ИНТЕРТАЙР»
Форма проведения торгов	Публичные торги в электронной форме
Дата, время и место проведения торгов	02.04.2018 в 09.00 на электронной торговой площадке WWW.BELTORGI.BY, окончание – 02.04.2018 в 17.00
Сведения о предмете проведения торгов	Лот № 1: Изолированное административное помещение по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, 29-109, площадь 36,0 кв. м, кадастровый номер 500/D-708012468; лот № 2: Изолированное административное помещение по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, 29-110, площадь 384,3 кв. м, кадастровый номер 500/D-708012469; лот № 3: Изолированное складское помещение по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, 29-5, площадь 1055,7 кв. м, кадастровый номер 500/D-708012478; лот № 4: Автопогрузчик Nissan модель J01A15, 2002 г. в.
Начальная цена предмета торгов	Лот № 1: 72 432,00 руб. с НДС; лот № 2: 622 560,00 руб. с НДС; лот № 3: 1 483 944,00 руб. с НДС; лот № 4: 14 160,00 руб. с НДС
Порядок проведения торгов	Шаг аукциона – 5 %. Победителем электронных торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену
Размер задатка для участия	Лот № 1: 1 % (724,32 руб.); лот № 2: 1 % (6 225,60 руб.); лот № 3: 1 % (14 839,44 руб.); лот № 4: 5 % (708,00 руб.)
Сроки приема заявок и порядок зачисления задатка	Задаток перечисляется по выбранному лоту в срок по 30.03.2018 на р/с № BY06SOMA30120013860101000933 в ЗАО «Идея Банк», код SOMA BY22, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация». Задаток должен быть внесен до подачи заявки на участие в электронных торгах. Задаток вносится за каждый лот
Документы, необходимые для участия в торгах	Для участия в торгах необходимо: 1) подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте www.belorgi.by ; 2) направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее – в информации о лоте на сайте www.belorgi.by)

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБИЦА

ПРЕЗІДЭНТ АФГАНІСТАНА ВІСТУПІЎ ЗА ПРЫЗНАННЕ «ТАЛІБАНА» ПАЛІТЫЧНАЙ ГРУПАЙ

Як паведаміў тэлеканал Tolo News, Ашраф Гані заявіў, што ўрад Афганістана выдасць пашпарты талібам і іх сем'ям і будзе працаваць над зняццем санкцый з лідараў руху. «Мы таксама будзем працаваць над спісам вызвалення зняволеных талібаў», — дадаў ён. Як вядома, сітуацыя ў Афганістане ў апошнія месяцы прыкметна пагоршылася. Радыкальны рух «Талібан», які раней ахапіў значную тэрыторыю ў сельскіх раёнах краіны, разгарнуў наступленне на буйныя гарады. Таксама на тэрыторыі краіны ўзмацніўся ўплыў «ісламскай дзяржавы».

У БУНДЭСТАГУ РАСКРЫТЫКАВАЛІ ўРАД ФРГ ЗА ЗАМОЎЧВАННЕ КІБЕРАТАК

Група дэпутатаў бундэстага раскрытыкавала ўрад Германіі за тое, што парламенту не была дадзена інфармацыя пра кібератакі з-за мяжы на нямецкія ведамствы, паведа-

міла агенства Associated Press. У прыватнасці, прадстаўнік Левай партыі Анке Домшайт-Берг, якая ўзначальвае камітэт бундэстага па лічбавых тэхналогіях, у эфіры мясцовага тэлебачання назвала ганебным той факт, што дэпутаты даведваюцца аб кібератаках толькі з загаловак у СМІ. Яна заявіла аб скліканні экстраннага пасяджэння свайго камітэта.

КАРЫСТАЛЬНІКІ «ФЭЙСБУКУ» ў 40 КРАІНАХ ЗМОГУЦЬ ЗНАЙСЦІ ПРАЦУ ПРАЗ САЦСЕТКУ

Адміністрацыя «Фэйсбуку» прадстаўляе ў дзясятках краін функцыю, якая дазваляе шукаць працу або падбіраць персанал з дапамогай сацыяльнай сеткі. Як растлумачылі прадстаўнікі кампаніі, летась названы сэрвіс стаў даступны для жыхароў ЗША і Канады, а цяпер ім змогуць карыстацца яшчэ ў 40 краінах. Адназначная функцыя дазваляе ў профільнай укладцы праглядаць вакансіі, якія

былі размешчаны іншымі карыстальнікамі. З дапамогай сэрвісу можна адправіць патэнцыйнаму работадатцу рэзюмэ і, у выпадку калі ён праявіў цікавасць, дамовіцца аб гутарцы.

НА ПАЎНОЧНЫМ ПОЛЮСЕ ўСТАЛЯВАЛАСЯ АНАМАЛЬНАЯ СПЯКОТА

Кліматолаг Зак Лабэ з Каліфарнійскага ўніверсітэта раскажаў аб анамальнай адлізе ў Грэнландскім моры, у выніку якой сярэдняя арктычная тэмпература лютага была вышэйшай за норму на 20 градусаў. Пра гэта паведамляе выданне Science Alert. Згодна з данымі сістэмы глабальнага прагнозу ЗША, раптоўнае пацяпленне можа прывесці да павелічэння тэмпературы ў Арктыцы да плюс двух градусаў на працягу наступных месяцаў. Тэмпература паветра ў раёне, размешчаным на поўнач ад палярнага круга, ужо наблізілася да пункта замярзання вады. Анамальны адлігі на Паўночным полюсе рэдкія, аднак у апошнія гады адбываюцца ўсё часцей. Даследаванні сведчаць, што гэтыя з'явы таксама становяцца ўсё больш працяглымі.

Дыялог на хвалі натхнення

Перамога нашай супрацоўніцы Ніны Шчарбачэвіч у Рэспубліканскім конкурсе маладых літаратараў «Першацвет» стала адной з найпрыемнейшых навін, якія нам прынесла Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш. Дарэчы, яе вынікі былі падведзены ўчора на цэнтральнай пляцоўцы нацыянальнага стэнда Беларусі. Маладая аўтарка стала адным з дзесяці лаўрэатаў у намінацыі «Паэзія», заяўкі на якую падалі больш за дзвесце чалавек, і абяцае атрымаць на міжнародных мерапрыемствах яшчэ не адну ўзнагароду, чаго рэдакцыя газеты ёй шчыра жадае.

Што да непрудзятга стаўлення да выстаўкі-кірмашу, то найбуйнейшай падзеяй яго другога дня стала пленарнае пасяджэнне ўжо чацвёртага міжнароднага сімпозіума «Письменник і час». Удзел у ім прынялі госці з 21 краіны. Тры з іх былі адзначаны міністрам інфармацыі Беларусі Аляксандрам Карлюкевічам за наладжванне літаратурных сувязяў — народны паэт Татарстана і перакладчык беларускай

Фота: Юлія ПРАСЕЦКАГА

паэзіі на татарскую мову Роберт Мінулін, пісьменнік, публіцыст і старшыня Астраханскага аддзялення Саюза пісьменнікаў Расіі Юрый Шчарбакоў, народны паэт і заслужаны работнік культуры Чувашскай Рэспублікі Валеры Тургай.

Удзельнікі абмеркавалі сусветную літаратуру і тэмы больш лакальныя,

такія як уклад Беларусі ў сусветную культурную спадчыну, не абышлі ўвагай і Францыска Скарыну. Так ці інакш больш падрабязную інфармацыю пра тое, што гучала на пленарным пасяджэнні, шукайце ў наступным нумары «Звязды», а сёння сваімі ўражаннямі з намі падзяліліся госці сімпозіума.

Міжнародны характар беларускага слова

З некаторымі ўдзельнікамі міжнароднага сімпозіума літаратараў «Письменник і час»

пагутарыў наш карэспандэнт

Адам АХМАТУКАЕЎ, паэт, перакладчык (Расія, Чачня):

— Гэта ў мяне не першая сустрэча з беларускімі пісьменнікамі, з Беларуссю. Сёння я прывёз у Мінск кнігу перакладаў беларускай паэзіі, якая толькі што пабачыла свет у Грозным. Мае калегі дзівяцца, наколькі я захоплены працую як перакладчык менавіта з беларускай паэзіяй. А як не працаваць, як не захапляцца такой багатай літаратурай?! Мяне прывабліваюць класіка і сучаснасць. З асаблівай асалодай перакладаў вершы Міколы Купрэва і Аркадзя Куляшова, Янкі Купалы і Алеся Бадака... У паэзіі адлюстроўваецца твар народа, яго менталітэт. Таму і імкнуса сваім суродзічам раскажаць пра Беларусь сучасную праз паэтычныя радкі.

Роберт МІНУЛІН, народны паэт Татарстана (Расія, Татарстан):

— Прыязджаў у Мінск, Сморгонь на Дзень беларускага пісьменства. Вельмі быў уражаны адкрыццямі ў Залессі, Кушлянах, іншых сакральных мясцінах Гродзеншчыны, Беларусі. А яшчэ раней пад уражаннем ад паланэза Міхала Клеафаса Агінскага напісаў верш, якім вельмі даражу. Народы аднолькавыя ў сваіх памкненнях жыць адной душой

са сваёй Айчынай, аднолькавыя ў памкненнях да міралюбства, што сёння асабліва вылучае і дзяржаўную палітыку вашай краіны, і высокую грамадзянскую пазіцыю Прэзідэнта Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнка. Амаль выпадкова даведаўся, што да майго 70-годдзя мінскае выдавецтва «Мастацкая літаратура» рыхтуе мой паэтычны зборнік у перакладзе на беларускую мову. І выйдзе ён у серыі «Сябрына: паэзія народаў Расіі». Дзякуй, беларусы!

Валеры ТУРГАЙ, паэт, перакладчык (Расія, Чувашыя):

— Беларуская-чувашскае літаратурнае сяброўства асвятляюць імёны народнага песняра Беларусі Янкі Купалы, паэта і перакладчыка Юрася Свіркі, нашых чувашскіх класікаў, якія з асаблівым піетэтам ставіліся да беларускага мастацкага свету. І я знаходжуся ў палоне гэтага святла, у палоне беларускага прыцягнення. Ваша літаратура, ваша паэзія валодаюць своеасаблівым магнетызмам, прымушаюць задумвацца над многімі складнікамі жыцця, нашага існавання ў свеце. І, пэўна, таму так цікава і перакладаць беларускую паэзію, чым я і займаюся зараз.

Святлана АНАНЬЕВА, літаратуразнаўца, крытык (Казахстан):

— У час Вялікай Айчыннай вайны ў Беларусі з нямецка-фашысцкімі захопнікамі змагаліся многія казахстанскія літаратары. Усе яны пакінулі шчымыя творы аб Беларусі, аб простых беларускіх людзях. У Казахстане гэта добра ведаюць. Найперш ведаюць прозу Адзія Шарыпава, якая прысвечана беларускай тэме. Разам са мною на сімпозіум прыляцела Клара Шарыпава — удава пісьменніка, грамадскага дзеяча, беларускага партызана. І я рада гэтай яе сустрэчы з Мінскам. Мы ў Казахстане вельмі любім Беларусь і беларусаў і ўсямерна імкнёмся злучаць памкненні нашых краін і нашых народаў у будаўніцтве цывілізаванага, міралюбівага грамадства, здольнага супрацьстаяць многім агрэсіўным пагрозам. Дзякуй Міністэрству інфармацыі, беларускаму ўраду за такую выключную магчымасць збірацца ў Мінску пісьменнікам розных краін на міжнародным сімпозіуме літаратараў «Письменник і час».

Гутарыў Мікола БЕРЛЕЖ.

КАТАРЫ ЧАСОВА СТАЛІ НА «ПРЫКОЛ»

Пераправа катарамі людзей праз Прыпяць у Жыткавіцкім раёне часова прыпынена.

Па інфармацыі Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, гэта звязана з неспрыяльнымі ўмовамі надвор'я і распачатым на Прыпяці ходам шарашу. У сувязі з такімі акалічнасцямі пераправа катарамі цераз раку з'яўляецца небяспечнай для людзей, таму было прынята рашэнне часова яе прыпыніць.

На пасяджэнні аператыўнага штаба раённымі ўладамі, кіраўніцтвам «Гомельшэрада», прадстаўнікамі розных структур павінен быць распрацаваны комплекс мер па арганізацыі транспарціроўкі людзей. А праезд транспартных сродкаў арганізаваны па рэспубліканскіх дарогах праз Жыткавічы (М10) — Калінкавічы (Р131) — Мазыр (Р36) — Лельчыцы (Р128) — Тураў і праз Жыткавічы (М10) — Пінск (Р6) — Столін (Р88) — Давыд-Гарадок — Тураў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

На слыху

12 ГАДОЎ ЗА ЗАБОЙСТВА ДЗЯДУЛІ І БАБУЛІ

Падлетак са Слоніма прысуджаны да 12 гадоў пазбаўлення волі ў выхаваўчай калоніі за забойства дзядулі, вядомага ў горадзе скульптара Леаніда Богдана, і яго жонкі Тамары. Такі вердыкт вынес Гродзенскі абласны суд.

Падлетак 2000 года нараджэння прызнаны вінаватым у наўмысным супрацьпраўным пазбаўленні жыцця іншага чалавека (забойстве), якое было здзейснена з асаблівай жорсткасцю.

Забойства здарылася 29 красавіка мінулага года. Судом устаноўлена, што непаўналетні падчас сваркі са сваімі роднымі наўмысна пазбавіў іх жыцця. Пры гэтым ён дзейнічаў з асаблівай жорсткасцю: бабулі нанёс не менш за 16 удараў нажом, дзядулі — не менш за 27 удараў нажом, саўком, сякерай. Яны памерлі на месцы.

Сяргей РАСОЛЬКА

Надвор'е

ВЯСНА ПАЧЫНАЕЦА... З МОЦНЫХ СНЕГАПАДАЎ

У панядзелак уначы сіноптыкі чакаюць да мінус 18 градусаў, а ўдзень па паўднёвым захадзе да 3 цяпла

Атмасферныя фронт ад цыклону, які кружыць над Украінай, у першыя дні сакавіка будуць вызначаць надвор'е ў нашай краіне. Таму мароз і снег чакаюцца ў Беларусі ў выхадныя, паведамляюць у Рэспубліканскім цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння на большай частцы тэрыторыі краіны пройдзе снег. На асобных участках дарог захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўдзень складзе ад мінус 4 да мінус 9 градусаў. У суботу і нядзелю мы застанёмся пад уплывам атмасферных фронтаў ад цыклону, які з Украіны павольна будзе сыходзіць на цэнтральныя раёны еўрапейскай тэрыторыі Расіі. Чакаецца марознае са снегам надвор'е. Вясной, як кажуць, і не пахне.

Так, у суботу на большай частцы тэрыторыі краіны прагназуецца снег, па Гомельскай вобласці — моцны і працяглы снег. Будзе слабая мяцеліца, на дарогах месцамі галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 10—16 марозу, месцамі пры праясненнях апусціцца да мінус 18 градусаў. Удзень чакаецца мінус 4—9 градусаў, па паўднёвым усходзе мароз аслабне да мінус 1—3 градусаў. У нядзелю ізноў на большай частцы тэрыторыі чакаецца снег, па Магілёўскай вобласці — працяглы снег. Прагназуецца слабая завіруха, на дарогах месцамі галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 7 да мінус 13 градусаў, па захадзе краіны пры праясненнях можа панізіцца да мінус 14—17 градусаў. Удзень будзе ад мінус 2 градусаў па паўднёвым захадзе да мінус 9 градусаў па паўночным усходзе краіны.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у панядзелак краіна апынецца пад уплывам зоны павышанага атмасфернага ціску, сфарміраванага ў вільготнай паветранай масе. У асобных раёнах не абыдзеца без снегу. Уначы і раніцай месцамі чакаецца туман. На асобных участках дарог прагназуецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 8 да мінус 14 градусаў, пры праясненнях месцамі — 15—18 марозу. Удзень чакаецца мінус 1—7 градусаў, па паўднёвым захадзе краіны будзе да 3 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ ў САКАВІКУ

3, субота, 0.00 – 10.30	19, панядзелак, 20.30 – 24.00
7, серада, 11.00 – 24.00	20, аўторак, 0.00 – 3.00
10, субота, 4.30 – 12.00	21, серада, 19.30 – 24.00
12, панядзелак, 17.30 – 24.00	22, чацвер, 0.00 – 7.30
13, аўторак, 4.30 – 7.30	24, субота, 6.00 – 23.00
15, чацвер, 9.30 – 12.00	26, панядзелак, 9.00 – 14.00
17, субота, 15.00 – 21.00	28, серада, 12.00 – 16.30

УП «Мінская волна»
220039, г. Мінск, ул. Чкалова, д. 5
Рекламная служба: (017) 228-13-44
e-mail: reklamamv@mail.ru
www.mvradio.by

радио

97,4 ГГц - Мінск, Логойск, Смалевічы, Жодна 102,4 ГГц - Мінск
102,6 ГГц - Крывічы 104,2 ГГц - Борысаў
104,8 ГГц - Капыль, Столін, Нясеня, Улёна, Баранавічы
105,3 ГГц - Слонічкі, Сярг, Рудна 105,5 ГГц - Баранавічы
106,8 ГГц - Стара Дарэга 107,4 ГГц - Мінск

Хорошее радио — для хороших людей!

УНП 090202864

ПАДАРУНКІ ДЛЯ ВЕРАНІЧКІ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Розныя людзі гатовыя былі перадаць дзіцячыя кашкі-пюрэшкі, набыць памперсы, цікавіліся, чым яны могуць яшчэ быць карыснымі. А маладая сям'я, для якой усё гэта збірлася, спачатку нават і не здагадалася, што нехта ўжо ламае галаву над яе праблемамі. Зварот па дапамогу інтэрнэт-суполкі быў выключна ініцыятывай іх суседкі.

Я раздабыла адрас і напрасілася ў госці да сужэнцаў. Першае ўражанне, нібы дзверы мне адчыніла Дзюймавачка з немаўляткам на руках — такая Даша тоненькая, далікатная, ды яшчэ пры невысокім росце, ніяк не верыцца, што гэта не падлетак, а маладая мама. Дзяўчына падзялілася, наколькі іх сям'я расчучена тым, што зусім незнаёмыя, але неабякавыя людзі перадаюць гасцінцы малой, аддаюць дзіцячыя цацкі і адзежу, з якіх выраслі іх дзеткі. «Але для нас самае галоўнае зараз — знайсці работу для Дзяніса, ён ездзіць усюды, а нідзе не бяруць. Праглядае вакансіі, прыбывае на месца, а высвятляецца, што туды ўжо людзей набралі. Ходзіць па розных установах, магазінах. Ён жа ніякай працы не цураецца».

— Я магу касіць траву, працаваць на аўтамайцы і рамантаваць трактары (у мяне прафесія слесар-трактарыст), пайшоў бы і на будоўлю, але там цяпер зацішша. Кажуць чакаць да вясны, — падключыла Дзяніс. Хлопцу — 22 гады. Калі няма пэўнай адукацыі і вопыту, знайсці работу, аказалася, не так проста, таму ён пагаджаўся і на часовую занятасць, працаваў у розных арганізацыях па дагаворах падряду. І ўжо паспеў паспрабаваць сябе ў розных ролях на рынку працы. Быў і грузчыкам, і падсобным рабочым, займаўся добраўпарадкаваннем, напрыклад, на такім аб'екце, як «Вялікі камень», не адмаўляўся і ад розных дробных падпрацовак: аб'яўкі расклеіць, мэблю перацягнуць, шпалеры паклеіць.

Пакуль я гутару з маладымі бацькамі, з маленькай Веранічкай няньчыцца зводны брат Дзяніс — Вадзім, ён прыдумляе малой нейкія гульні, носіць на руках і ўсё ласкава папракае «Вой, якая ж ты гарэза».

Малая перабраецца на калені да маці, а Вадзік далучаецца да размовы:

— Я ж таксама шукаю работу. Шкадую, што звольніўся з крамы, дзе працаваў грузчыкам. Але былая жонка ўвесь час папракала мяне за невялікі заробак. Я не п'ю, не гуляю, не прагульваю, у мяне ў працоўнай кніжцы ніводнага артыкула. Трэба на работу было выйсці ў святочны дзень, напрыклад 31 снежня ці 1 студзеня, — заўсёды тэлефанавалі мне. Спрабаваў вярнуцца на старое месца, але яно ўжо занятае. У іншых магазінах прасіўся, паглядзець, што худы, і адмаўляюць, быццам думаюць, што развалюся, а я вельмі моцны, магу такія мяхі на спіну ўскінуць, што не кожнаму пад сілу. Часам прыязджаю ўладкоўвацца, але, як толькі запойную анкету, адмаўляюць. У газетах часта вакансіі «пустыя», людзей на іх ужо набралі. А камп'ютара, каб праз яго шукаць месца, у мяне няма. Таму і перабіваюся пакуль часовымі заробкамі. Напрыклад, у «Камунарку» ўладкоўваўся на навагоднюю праграму, на будоўлі падзарабляў, быў дарожным рабочым. Кажуць, пра нас, што мы не хочам нікуды ўладкоўвацца. Няпраўда! Дайце мне месца, я адразу пайду працаваць, хоць снег чысціць. Днямі хадзіў у ЖЭС прасіцца, але мне сказалі, што ў іх калектыву ўжо склаўся... Я ж і Дзянісу, калі атрымліваецца падзарабіць, стараюся дапамагчы. Так, пэўны час мне шанцавала з работай. Я і прадукты ім купляў. За святло плаціў. Калі папросіць, прыязджаю з малой пасядзець. Зараз Дзяніс паклікаў паглядзець, што ў іх з дзіцячай каляскай не так. Выявіліся праблемы з калёсікамі, яны злятаюць.

— Часам паміж роднымі братамі такіх адносін няма, а вы — зводныя! Хлопцы, вы — суд.

— Ён маладзейшы, як я яго пакіну? Мы ж раслі разам, ён мне сапраўды як родны брат, і я яго ні ў якую крыўду не дам. Хоць ніякіх кроўных сувязяў у нас няма, — тлумачыць Вадзім. — Мы проста разам выхоўваліся ў дзіцячым доме сямейнага тыпу. У кожнага дзіцяці, перш чым патрапіць туды, свая гісторыя. Я сірата з двух гадоў. Мой бацька забіў маці, а пасля і яго не стала. Дзяніс браў і ў прыёмную сям'ю, а пасля вярнулі...

Даша з Дзянісам тым часам пакармілі малую. І я пераключаюся на сужэнцаў: «Атрымліваецца, зараз ваша сям'я жыве на адну дзіцячую дапамогу?»

— І большасць з яе сыходзіць на кватэру. Акрамя камунальных плацяжоў, нам трэба выплачваць прыватызацыю, — тлумачыць Дзяніс. — Мае бацькі былі пазбаўленыя бацькоўскіх правоў, гэтую кватэру ў іх забралі, яна лічылася «антыванітарнай». А калі яна дасталася мне, спатрэбілася шмат часу, каб прывесці яе ў парадак. Ремонт рабілі, зразумела, сваімі рукамі.

Аглядаю пакойчык, ён чысценькі і акуратны. Цеснавата, канешне, але тыя, у каго ёсць немаўля, адразу ўспомняць, як не хапае плошчы, калі ўся прастора занята рэчамі для дзіцяці — ложкам, крэслам, манежыкам.

— Далей усе грошы ідуць на Веранічку, — працягвае справаздачу пра сямейныя выдаткі Даша. — Шмат сыходзіць на памперсы. Дарагое і дзіцячае харчаванне. Зразумела, кансервы з трусам мы малой не набываем, але з ялавічынай, курыцай бяром. Зараз суседка столькі каш і іншых прысмакаў Веранічцы прывезла. Хоць банкет на ўвесь свет рабілі... А ўжо сабе з прадуктаў мы набываем па мінімуме.

— Маладыя людзі, вы ж такія худыя. Самі калі апошні раз мяса елі?

— Ну... учора, — замялася Даша. — Не, вы не думайце, мы і катлеты робім, кашы, макарону варым. У мяне проста такі целасклад...

«Так, у мяне з сабой ёсць трыццаць рублёў, зараз з вамі выбіраюся ў краму па прадукты», — камандую я, сужэнцы доўга аднекваюцца, удалося іх угаварыць, толькі калі сказала, каб лічылі, што гэта ганарар за матэрыял, які мы цяпер робім...

Не назаву сябе марнатраўніцай, але ў гэтай дзяўчыне мне б яшчэ павучыцца беражлівасці. Яна ўважліва вывучае цэны на этыкеткі, а ў бок якіх ласункаў наогул не глядзіць. Даша затрымліваецца толькі каля прылаўкаў з самым неабходным: тварог і сумесь Веранічцы, хлеб, фрукты. Калі кладзе ў кошык два яблыкі, я цікаўлюся, чаму ж так мала.

— Ну, я малой... А мы самі як-небудзь абыдземся...

Тым часам спрабую высветліць, ці ёсць нехта са старэйшага пакалення, хто нейкім чынам дапамагаў бы маладым людзям.

— Мая бабуля на работу нават уладкавалася, каб мне хоць калі дапамагчы. Але для мяне самае галоўнае, каб у мужа была пастаянная работа. За намі ж сочаць органы апекі і кажуць, калі ён не знойдзе работу, будучы разглядаць пытанне аб лёсе малой. Я так баюся, каб яе не забралі. Яна для мяне ўсё...

Дзяўчына ведае, што такое адчуць сябе адзінокай. Яна была малой, калі бацька сышоў з сям'і, маці «зламалася», пачала выпіваць, разглядалася пытанне аб пазбаўленні яе бацькоўскіх правоў, а Дашу тады на нейкі час забралі ў прытулак.

— Даша, калі б людзі вам захацелі нешта перадаць, што б ты папрасіла?

— Развіваючы цацкі для Веранічкі, каб знаёміць яе з колерамі, формай, трэніраваць пальчыкі, кніжкі з цвёрдай вокладкай, фітбол, каб мы з малой на ім гімнастыку рабілі...

Ёсць рашэнне

...Маленькая аб'яўка ў інтэрнэце можа змяніць многае. Ужо праз некалькі дзён Дзяніс і Вадзік знайшлі работу. У Дашы халадзільнік застаўлены дзіцячым харчаваннем. А яшчэ гэта аб'яўка аб'яднала людзей, што на яе адгукнуліся. Яны працягваюць зносіны, а нядаўна па вайберы прыйшло прывітанне ад Дашынай суседкі: «Не губляйцеся, ёсць і іншыя людзі, якім усё разам мы здольныя дапамагчы».

Да падобных валанцёрскіх ініцыятыў (а яны часта «засвечваюцца» ў інтэрнэце) можа далучыцца любы ахвотны. Насамрэч, не заўсёды, для таго каб дапамагчы, патрэбны грашовыя ахвяраванні — можна перадаваць адзенне і рэчы, кнігі, мыючыя сродкі. Нават калі вы абнаўляеце інтэр'ер, старую мэблю і тэхніку можна перадаць, напрыклад, тым жа выпускнікам дзіцячых дамоў, маламаёмным сем'ям. Знойдзецца запатрабаванне і вашым уменням, напрыклад, калі вы ўдзельнічаеце ў самадзейнасці ці можаце правесці розныя майстар-класы, перавезці нешта.

Трэба сказаць, што сёння ў Беларусі дзейнічае і шэраг дабрачынных грамадскіх арганізацый, якія гатовы дапамагчы людзям, што трапілі ў няпростую сітуацыю. Яны аказваюць псіхалагічную ці юрыдычную падтрымку, перадаюць прадуктовыя наборы і рэчы для дзяцей. І, што не менш важна, займаюцца навучаннем і працаўладкаваннем, прымаюць захады да таго, каб людзі навучыліся самі спраўляцца з праблемамі.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Фота Валерыя КАРДУЯ.

Строй народны заўсёды модны

ад сваіх бабуль і маці. Адна з іх наказвала дзецям хоць бы пакласці такое адзенне ёй у дамавіну: «Бо як мяне на тым свеце пазнаюць, чыя я і адкуль?» Пра гэта расказалі супрацоўнікі Маларыцкага цэнтра творчасці. А на свята ў Брэст прыехала знакамітасць гэтага Цэнтра — майстар па ткацтве, жывая энцыклапедыя народнага жыцця 82-гадовая Сцепаніда Аляксееўна Сцепанюк. Маларыцкі плат завязавы сёння не кожны здолее, а Сцепаніда Аляксееўна многа можа не толькі расказаць пра гэтую дэталю гардэроба, а таксама правесці майстар-клас па завязванні плата.

Строй з названага раёна з яго непаўторнымі ўзорамі і адмысловым галаўным уборам — платам — даўно набыў вядомасць у нашай краіне. Пра адзенне напісаны манаграфіі, без узораў гэтых спадніц, фартушкоў, кашуль не абыходзіцца ніводная выстаўка. Але сапраўдных кас-

цюмаў з бабуліных куфэркаў застаецца ўсё менш. Таму ў Цэнтры творчасці паставілі задачу — паўтарыць строй з характэрным узорам на сучаснай тканіне і тым самым не даць памерці векавой традыцыі. Займаюцца вырабам і рэканструкцыяй касцюма не толькі ў Маларыце, але і Ганцавічах, іншых раёнах. Таму канцэрт-паказ, што атрымаў назву «Модны стыль — народны тэкстыль» не абышоўся без калекцый сучасных

майстроў і іх інтэрпрэтацый народнай тэматыкі. Такім чынам, на адной сцэне можна было ўбачыць больш за 200 аўтэнтычных і рэканструяваных касцюмаў з усіх куткоў Брэсцкай вобласці. Падчас мерапрыемства таксама прайшла прэзентацыя фотакаталога «Рэгіянальныя асаблівасці традыцыйнага касцюма Брэсцчыны», у якім сабраны ілюстрацыі больш як сотні арыгінальных строяў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Сучасным глядачам цікава было ўбачыць, як апраналіся продкі ў канцы пазамінулага стагоддзя альбо на пачатку ХХ. На мерапрыемстве касцюмы дэманстравалі не толькі на манекенах, іх галоўным чынам паказвалі ўжывую з дапамогай мадэляў. Напрыклад, народны фальклорны гурт з вёскі Раздзялавічы Ганцавіцкага раёна «Завіца» паказаў фрагмент вясковага вяселля. Атрымаўся невялікі спектакль з апрананнем нявесты, бласлаўненнем бацькоў, абрадавымі песнямі. Глядачы падтрымалі сама-

дзейных артыстаў шчырымі апладысмантамі. Дырэктар Ганцавіцкага дома рамёстваў Маргарыта Саланевіч звярнула ўвагу на тое, што ў раёне праглядаюцца два кірункі фасонаў і ўзораў народнага строю. І яны вельмі адрозніваюцца. Дык вось імправізаванае вяселле было паказана ў касцюмах з рэгіёна ў кірунку вёсак Люсіна, Малькавічы, Раздзялавічы. Жаніх апрануўся ў строй з Люсіна — вёскі, вядомай нам з коласаўскага «На ростанях».

А бярозаўскія ручнікі і фартушкі асаблівых сваімі вясёлымі жыццярэдаснымі ўзорамі. Любому навед-

вальніку краязнаўчага музея ў Бярозе, дзе яны захоўваюцца, скажучы: «Такія ружы на арнаменце, такіх коннікаў на ручніках вы не сустрэнеце нідзе». І нават на кашулі з танюсенькага лёну, якой сто гадоў, здзіўляе роўная, нібы машынай зробленая, вышыўка. Рэч кожнай майстрыхі эксклюзіўная, хоць і выкананы яны ў адным стылі — так, што ўзорамі абавязкова выдаюць рэгіён альбо месца дыслакацыі майстра.

Вось, скажам, маларыцкі строй не пераблытаеш з іншым. Тут яшчэ ў 70—80 гадах вяскоўцы бабюлек хавалі ў сукенках, якія дасталіся ім

«ДЗЕЎКІ» ДУРНОГА НЕ ПАРАЯЦЬ...

Гэта гісторыя з тых яшчэ, здаецца, памятных часоў, калі мяса і каўбас у крамах амаль не было, а васьмь ласі ды дзікі хадзілі ў лясах, можна сказаць, статкамі. Не дзіва, што паляўнічыя, пабраўшы ліцэнзіі, як манны нябеснай чакалі адкрыцця сезона і, здаралася, нешта здабывалі — прывозілі дамоў важкія заплечнікі амаль дармавых прадуктаў... Вядома ж, калі пашанцуе...

На гэта спадзяюцца, відаць, усе рыбакі і паляўнічыя. Таму і збіраюцца загадзя, таму і чакаюць выхадных.

...На тую нядзельку мясцовыя паляўнічыя падрыхтавалі ўсё — нават грузавік сабе «выпісалі», з самага ранку сталі «грузіцца» ў кузаў. Праўда, усёй брыгадай. Аднаго з аматараў не было, бо ён акурат у гэтую ж гадзіну, праклінаючы ўвесь белы свет (а найбольш сваю жонку і цешчу), ехаў да апошняй пераворваць бульбу. Нейкі мяшок яе, падняты з зямлі, ды тое клятае бульбянішча — на думку гэтых жанчын — былі нашмат важнейшыя за ягонае паляванне!

У выніку абураны (ды што там — можна сказаць, згвалтаваны!) паляўнічы сяк-так перараў агарод — падрыхтаваў зямельку да зімовых канікулаў.

Пасля гэтага не абышлося, вядома ж, без цешчыных бліноў, без добрай чаркі і скваркі. Аднак настрой у зяця ўсё адно не палепшыўся. Усю дарогу да аўтастанцыі ён ішоў услед за жонкай ды бэсціў яе, яе маму, бульбу ды гарод самымі апошнімі словамі...

У гэты самы час і ягоныя сябры паляўнічыя не лепш пачуваліся, бо ў ранішнім тумане, з першай жа «загонкі», адным неабачлівым стрэлам напавал завалілі... карову.

Дзеля справядлівасці трэба сказаць, што адбылося гэта непадалёк ад лясной вёсачкі, што расфарбоўка ў рагулі была падобная да ласінай... Але ж ні паляўнічым, ні гаспадарам карміліцы ад таго не лягчэй.

Разам бедавалі, разам думалі, што ж далей рабіць?

Сышліся ўрэшце на тым, што ўдзельнікі палявання тушу васьмь гэтаі, «старой» каровы забяруць сабе, а гаспадарам, як той казаў, «кампенсуюць страты» — скінуцца на куплю новай.

Прыняць такое рашэнне было нялёгка, грошы аддаць (а тым больш кожнаму ў памежы амаль месячнага заробку!) — куды цяжэй. Гэта — па-першае, па-другое — гэта ж сорама колькі! Бліжэй да вечара ўсё мястэчка толькі і гаварыла, што пра іх «удалае» паляванне, нечаканы трафей ды тое, за колькі яго здалі на мясакамбінат...

Карацей, хапіла паляўнічым: «запілаваныя» жонкамі, яны некалькі тыдняў хадзілі змрочныя да пачарнення...

І толькі Васілю ў той час было лягчэй. Ён упершыню, здаецца, быў задаволены, што ягоныя «дзеўкі» (жонка з цешчай) прымуслі яго пераворваць бульбу.

Іван Сіманёнак,

г. Паставы.

НА ЧУЖЫ КАРАВАЙ ВАЧЭЙ НЕ ПАРЫВАЙ

Па сваім прызначэнні печ у нашай вясковай хаце была ўніверсальная. Па-першае, у ёй гатаваліся розныя няхітрыя стравы, па-другое, у сезон там сушыліся крамяныя баравікі, нанізаныя на тонкія дубчыкі, па-трэцяе, яна служыла пякарняй: мама сама ўчыняла замешвала цеста, камякі яго на драўлянай лапаце акуратна ставіла на прагрэты под і гадзіны праз дзве даставала — у выглядзе пахкіх духмяных хлябоў...

Было ў печы яшчэ адно прызначэнне: яна лячыла. Старэйшым сямейнікам — спіны ды паясніцы, а нам, малым, — прастуду. Бывала, нагуляем на замерзлай рачулцы, дамоў прыбязым, — маці камандуе: «А ну марш на печ!» Залезеш, а там...

Людзі праўду кажуць: «Няма лепшай рэчы, як дома на печы».

Але ж і гэта не ўсе яе функцыі: чарговай і немалаважнай было тое, што зімой, як толькі пачыналі даймаць маразы, маці ўносіла ў хату азяблых курэй, запіхвала іх у цёплы падпечак ды закрывала заслонкай. Здаралася, некаторыя з чубатак там неслі яйкі. Даставаць іх даручалася найспрытнейшаму і найдрабнейшаму — майму меншаму брату. Але ж аднойчы...

У час вайны ў нашай вёсцы размяшчаўся варажы гарнізон. Узначальваў яго камендант, які даручыў старасту хадзіць па хатах і збіраць для службовых яйкі.

Загад ёсць загад, той збіраў — часцяком насіў іх поўным кашом. Але ж і яго, відаць, не хапала. Таму асобныя з немцаў часам выпраўляліся на промысел самі. Ледзь не з парога заўлялі тады: «Матка, яйкі!», і жанчыны — нідзе ж не дзенешся — мусілі аддаваць...

Неяк у разгар зімы адзін з такіх «галодных» немцаў уваліўся да нас у хату, загадаў сваё заўсёднае:

— Матка, яйка!

Мама ў адказ:

— Ніхт яйка... Зіма... Не нясуцца куркі!

А тыя, як на ліха, з падпечка голас падаюць...

Немец пачуў, зразумеў, адкуль гэты гук, скінуў шынель і... у падпечак.

Хто ведае, можа, там бялелася штось, і ён дацягнуцца хацеў... Карацей, досыць далёка ўціснуўся. Перапалохаў курэй, яны сваім гвалтам ледзь печ не разнеслі!

Немец, бачым, спалохаўся, стаў назад адпаўзаць... А вылез, на ногі стаў, — страшыдла-страшыдламе: адзенне ў пер'і, у пыле, у курыным памёце... Злы як гад... За пісталет хапаецца... Мама ледзь яго супакоіла, адправіла з хаты.

Вось тады мы, малыя, ужо і «адарваліся» — рагаталі да слёз! Старэйшы брат нават рыфмаванку прыдумаў: «Матка, яйка, матка, шпэк, я галодны чалавек»...

На што мама, помню, сказала, што людзі (чалавекі) васьмь так, як гэты немец, ніколі не робяць.

Віктар Несцяровіч,

г. Лагойск.

РАЗВІТАННЕ З... ПЯЧАТКАЙ

Заўважана, што найбольш пра чалавека гавораць у чатырох выпадках: калі з'яўляецца на свет Божы і калі яго пакідае, калі займае нейкую пасаду і калі яго адтуль...

Ну бывае, што там казаць. Разумных, строгіх і сумленых кіраўнікоў тады шкадуюць, грубых ды фанабэрыстых, з кагорты «не дай бог свінні рог», праводзяць з палёгкай: ну нарэшце, маўляў...

Пра аднаго з васьмь такіх мне раскажаў знаёмец, які ўсё сваё жыццё працаваў шафёрам — вазіў розных начальнікаў. Пачынаў са старшынь калгасаў, потым, калі можна так казаць, падымаўся па службовай лесвіцы тро-

хі вышэй... Што, дарэчы, не дзіва, бо справу сваю чалавек любіў і ведаў як «Ойча наш», звычайкі мянціць языком (гэта на яго «пасадзе», можа, не менш цанілася) ніколі не меў... Праўда, пакуль працаваў, а васьмь калі пайшоў на заслужаны адпачынак, стаў што-нішто выдаваць па сакрэце. Мне найбольш спадабалася гісторыя пра яго апошняга начальніка, які, у прыватнасці, лічыў сябе ўладаром не толькі давераных яму ўгоддзяў, але і... людзей, што на іх працавалі: спецыялістаў перастаўляў, як пешак на шахматнай дошцы, так званых простых людзей зусім у разлік не браў. Калі ж нехта пачынаў абуралася, казаў коратка: «Вунь бог, а вунь парог...» Ніхто, маўляў, не трымае.

Была ў гэтага начальніка і яшчэ адна слабінка: падабаліся яму маладыя прыгожыя жанчыны — ніводнай не прапускаў, каб не падміргнуць з далёкім прыцэлам (а раптам кльоне, як рыба на кручок), каб не пакласці руку на плячо ці талію, каб не прытуліць.

Асобныя з маладзіц гэта зносілі, а васьмь адна «прытуліла» яго так, што аж акуллары на падлогу зваліліся.

...Відаць, не з-за гэтага (іншых прычын таксама хапала), але шэф таго скінулі з пасады — «папрасілі» з кабінета.

Расказвалі, што сабраў бядак свае рэчы, паставіў на стол недапітую бутэльку каньяку, апошні раз апусціўся ў сваё начальніцкае крэсла.

Сядзеў там — чарнейшы за навалнічную хмару (ведама, апошні раз!), з горла піў ды з пячаткай размаўляў: сціскаў яе ў далоні ды «прыгадваў»:

— Я ж з табой «дарагі» быў, «шаноўны» — госьць... На любой бядзе!.. Колькі вяселляў адгуляў, колькі карпаратываў! Куды ні пазваню, дзе ні пайду, — усе дзверы адчынены: «Калі ласка, Іван Іванавіч! Для вас, Іван Іванавіч! Няма праблем...» А зараз хто я такі — без пячаткі? Ды ніхто ж: нуль без палачкі!

На гэтым слове шэф падышоў да акна, адчыніў яго насцеж і з усяго размаху шпурнуў пячатку некуды ў двор.

Потым яе доўга шукалі і ледзьве знайшлі.

Што ні кажы, а цяжка расставалася з пасадай.

Цяжэй, мусіць, толькі адпавядаць ёй — заставацца чалавекам, апраўдваць надзеі людзей.

Ніна Бурко,

Бярэзінскі раён.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

МАРАЗЫ Ў МАРОЗАХ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У Беларусі ёсць некалькі вёсак, якія называюцца Маразы. Акрамя таго, ёсць і Марозаўкі, Марозавічы, Марозава, Марозаўшчына. На Міншчыне нават дзве вёскі Марозы. Слуцкія Марозы знаходзяцца недалёка ад бойкай аўтастасы Р-23 Мінск—Мікашэвічы, у кампаніі вёсак Шышчыцы, Ленькі, Грэск, Ульянаўка.

У Грэскім сельскім Савеце Марозы лічацца маленькім населеным пунктам, у ім стала пражывае трынаццаць чалавек. У асноўным — пенсіянеры. Летам насельніцтва значна павялічваецца за кошт дачнікаў і адпущнікаў — выхадцаў з Марозаў.

Ніякай экстрэмальнай сітуацыі з-за холаду ў вёсцы я не ўбачыў, журботнай ноткі ў агульным голасе жыхароў увогуле не пачуў. Жывуць сабе марозаўцы, паляць у печы, чакаюць аўталаўку, чысцяць снег на падворках і на адзінай вуліцы, ходзяць у госьці адзін да аднаго.

Віталь Кудзёлка, калі вяртаецца з работы, а ён працуе ў СВК «Грэск-Агра», у першую чаргу заходзіць у дом сваёй цёткі Зінаіды Мысліцкай, наносіць брыкету, дроў. Праверыць спраўнасць печкі. Пацікавіцца здароўем: Зінаіда Іванаўна нядаўна пахавала мужа. Жанчына лічыцца адной з найстарэйшых жыхароў вёскі.

На жаль, ніхто з вясковцаў не змог растлумачыць, адкуль такая назва — Марозы. І толькі слуцкі прадпрымальнік Вячаслаў ПІСАРЫК, які прыехаў у гэты час наведаць бацькоўскі дом, распавёў: «Падмечана цікавая заканамернасць: тэмпература паветра ў Ма-

розах зімою на два градусы ніжэйшая, чым у Слуцку, Леньках і Грэску. Відаць, нейкая анамалія ідзе з зямлі!»

Здзівіў і сам шасцідзесяцігадовы ўраджэнец Марозаў. Калі ён прыязджае на бацькоўскі падворак (праз дзень гэта робіць), з усёй ваколіцы бягуць да яго муркі, бо ведаюць, што ім будзе корм і цяпло. Асабліва Вячаслаў Васілевіч клопіцца пра сваіх гадаванцаў зімою. Мне давалося ўбачыць незвычайны малюнак — на канапе, на шапе, і на печцы было васьмьнаццаць каткоў і кошак.

— Я не магу не прыехаць да іх, шкадую і люблю! — кажа Вячаслаў Пісарык. — А яшчэ радуся не толькі сапраўднай зіме, але і вясне, якая хутка абавязкова наступіць.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Слуцкі раён.

Больш здымкаў глядзіце на сайце «Звяды».

Як да нас прыходзяць галоўныя ўрокі жыцця

Аднойчы, даўно ўжо, у мінулым тысячагоддзі, мы з сяброўкай Светкай сядзелі на цёплай печы ў яе хаце і прыдумлялі гісторыі. У школу мы ў той дзень не пайшлі — за ноч намяло такія сумёты, што ўранку, адчыніўшы дзверы на двор, бабуля нічога акрамя белай сцяны перад сабой не ўбачыла. Бацькі сям-так на працу ў суседнюю вёску вырашылі дабрацца, а малым высюўцаца са сваёй вуліцы забаранілі. Вецер недзе забытаў, а можа, і парваў правады, таму ні тэлевізар, ні радыё на працавалі. Лыжы ды санкі таксама адмяніліся: завея забівала дыханне, кідаючы ў твар жмені калючага снегу. Мы не прыдумалі нічога лепшага, як, узбіўшыся на чарэн, у паўзмку тямнічым шэптам расказваць пра свае прыгоды, якіх насамрэч не было, але ж якіх так хацелася. Я, напрыклад, фантазіравала тады пра мора, на якім нібыта адпачывала летам. На моры я, канешне, ніколі да таго часу не была, але так захапілася, што, здавалася, бачу, якога колеру хвалі і адчуваю подых саланаватага ветру...

Мы не заўважылі, як у хату зайшоў сваяк Светчынага бацькі, дзядзька Баграм. Уладкаваўшыся ў кутку на канапе, ён зацікаўлена слухаў, што мы плялі ў натхненні сваёй летуценнай дзіцячай фантазіі. Зразумелі, што мы ў хаце не адны, толькі тады, калі пачулі: «Ну што, малеча, хочаце я вам гісторыю раскажу? Гісторыя цікавая і, галоўнае, праўдзівая, не тое што вашы казкі». Дзяцей у дзядзькі не было, жыў ён бабылём і вельмі любіў ваджацца з намі, прыходзячы да сваяка ў хату. То загадак назагвадае такіх, што галаву зламаеш, то песеннік стары прынясе і пачне з намі песні, якіх ужо даўно ніхто не спявае, развучваць. Сумна з ім дакладна ніколі не было, таму мы ў той дзень хуценька пасаскоквалі з печы, каб пачуць абяцаную гісторыю.

Дзядзька раскажаў нам, як даўно, задоўга да нашага нараджэння, два хлопцы ўпадабалі адну і тую дзяўчыну. Але яна абрала трэцяга, калгаснага брыгадзіра. У іх нават і вяселле ўжо было назначана, але тыя двое, якім быў дадзены ад варт паварот, усё на нешта спадзяваліся — калі не на тое, што дзяўчына перадумае і шлюбаванне разладзіцца, дык на тое, што да вяселля з тым жа жаніхом штосьці можа здарыцца. Некалькі разоў ён атрымліваў ад няшчасных сапернікаў кухталёў — хлопцы пачалі нават сьбраваць супраць яго.

Працавалі ўсе ў калгасе, у адной брыгадзе. Не хочаш, але ж мусіш. Зіма ў той год была паганая, спачатку дождж і галалёдзіца, а як на вясну паварочваць, дык тут табе і снег, і завіруха, і мароз пякучы. Калгас быў небагаты, сена скаціне да наступнай пашы не заўсёды хапала. Падкармливалі рагуль галінкамі дрэў. Вось па гэтыя самыя галінкі і паехалі на запрэжаных санках шчаслівы жаніх і два ягоньня сапернікі. Паехалі далёка, кіламетраў за дванаццаць на новую лесасеку. Там дрэвы валяць і тралююцца, галінкі проста пад нагамі і нікому не патрэбныя.

Яны ўжо нагузілі тыя сані, але тут здарылася бяда. Паваленае дрэва, упаўшы, адпружыніла ад зямлі і наўскос заехала брыгадзіру камлём па галаве. Той нават войкнуць не паспеў. Хлопцы кінуліся яго ратаваць, везці да доктара. Але ж ехалі за бліжкі свет, не вяртацца ж з пустымі рукамі. Хуценька абый-які накідалі тых галінак на сані, паклалі наверх непрытомнага брыгадзіра і кінуліся да вёскі. На вуліцы ўжо амаль сцямнела, мароз пакарапчэў, завея круціць пачала. А да дома кіламетраў дзесяць, і ўсе па пустым полі ды па ўзлесках.

Адукуль з'явіліся тыя ваўкі на самым пачатку іх шляху — невядома. Але конь іх пачуў раней, чым яго ездакі, рэзка рвануў з месца. З пустымі санямі — усе галінкі ад рэзкага тузанья засталіся на снезе разам з людзьмі, што былі на іх.

Вось так яны і дабраліся — па цемры, па марозе, сярод завірухі. Цягнуць на плячах немаленькага і нехудога саперніка, адбіваючыся ад ваўкоў. Тыя, галодныя і раз'юшаныя, што не дагналі каня, вярнуліся па больш лёгкую здабычу. Давялося спаліць бухгалтарскую кнігу, якая была ў брыгадзіра з сабой, і сёе-тое з адзення, каб адпуджваць драпежнікаў...

З той эксцэдыцы ў лес усе вярнуліся жывымі-здоровымі. Нават у небаракі-жаніха хутка справы пайшлі на папраўку. Героі гэтай гісторыі моцна і надоўга пасябравалі. Брыгадзір так і не ажаніўся з прадметам іх увагі: пасварыліся за некалькі дзён да вяселля. Дзяўчына выйшла замуж зусім за іншага чалавека, сябры таксама з цягам часу знайшлі сваё шчасце. Такая вось простая гісторыя плюс хэпі-энд.

Я вось думаю: чаму яна, гэтая гісторыя, так запала ў душу, што помняцца нават усе самыя дробныя дэталі, таму што ў свае восем гадоў вось так ненавядзіва атрымала першы ў жыцці надзвычайны важны ўрок. Аб тым, што кожны свой выбар робіць сам і нясе за яго адказнасць. Аб тым, што высакароднасць — гэта не архаізм з мінулага стагоддзя, што ёй, як і падзвігу, заўсёды знойдзецца ў жыцці месца. Аб тым, што няма нічога даражэйшага і важнейшага, чым жыццё чалавека...

Ці ёсць каму выкладаць гэты вельмі важны ўрок нашым дзецям? Самы час задумацца пра гэта менавіта цяпер, калі завывае за акном ледзяная сакавіцкая завея...

Алена ЛЯЎКОВІЧ

БЕЛАРУСБАНК

ПУБЛИЧНАЯ ОФЕРТА (ПРЕДЛОЖЕНИЕ) на заключение договора срочного безотзывного банковского вклада в белорусских рублях «Интернет-депозит-Безотзывный-Весенний»

Настоящий документ, размещенный в сети Интернет на веб-сайте по адресу: www.asb.by Открытым акционерным обществом «Сбергательный банк «Беларусбанк», именуемым в дальнейшем «Вкладополучатель», является публичной офертой, то есть предложением Вкладополучателя заключить договор срочного безотзывного банковского вклада (в белорусских рублях) (далее – Договор) с физическим лицом, являющимся владельцем текущего (расчетного) банковского счета, доступ к которому может быть обеспечен при использовании дебетовой банковской платежной карточки (далее – карточка), оформленной на его имя, именуемым в дальнейшем «Вкладчик».

Текущий (расчетный) банковский счет, доступ к которому может быть обеспечен при использовании карточки Вкладчика (далее – текущий счет), должен быть открыт в белорусских рублях в одном из подразделений Вкладополучателя.

Вкладополучатель считает себя на условиях, указанных в настоящем предложении, заключившим Договор с Вкладчиком, который при соблюдении условий настоящего предложения и в порядке, им предусмотренном, отзовется на настоящее предложение (акцептует предложение).

Договор считается заключенным между Вкладополучателем и Вкладчиком в момент акцепта Вкладчиком публичной оферты Вкладополучателя.

Акцептом публичной оферты – заключением настоящего Договора на изложенных далее условиях является совершение Вкладчиком в системах дистанционного банковского обслуживания Вкладополучателя (далее – системы ДБО): системе «Интернет-банкинг» Вкладополучателя (далее – система «Интернет-банкинг») с использованием реквизитов карточки либо в инфокиоске Вкладополучателя (далее – инфокиоск) с использованием карточки операции по переводу с текущего счета суммы первоначального взноса для зачисления на вкладной счет, открываемый согласно настоящему Договору.

Вкладополучатель размещает Договор в сети Интернет на веб-сайте по адресу: www.asb.by и в системах ДБО, определенных Вкладополучателем.

Для совершения акцепта в системе «Интернет-банкинг» карточка должна быть зарегистрирована в системе «Интернет-банкинг» Вкладополучателя, в инфокиоске – регистрация карточки не требуется.

Размер первоначального взноса на вкладной счет определяется Вкладчиком самостоятельно с учетом требований подпункта 2.2.2 настоящего Договора и указывается в документе, формируемом в системе ДБО по факту совершения данной операции в подтверждение ее совершения.

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРА

1.1. По настоящему Договору Вкладополучатель принимает белорусские рубли – вклад, переведенные Вкладчиком с текущего счета в системе «Интернет-банкинг» с использованием реквизитов карточки либо в инфокиоске с использованием карточки, и обязуется возвратить сумму вклада в соответствии с настоящим Договором, а также в порядке и на условиях, определенных настоящим Договором, выплатить начисленные по вкладу проценты.

1.2. Срок возврата вклада – день истечения 195 дней со дня акцепта настоящей публичной оферты.

1.3. В рамках настоящего Договора используются следующие термины: вкладной счет – счет, открытый Вкладополучателем Вкладчику для учета денежных средств, привлеченных во вклад; зачисление – увеличение остатка денежных средств на вкладном (текущем) счете. Зачисление производится не позднее двух рабочих дней, начиная с первого рабочего дня, следующего за днем перевода (списания);

перевод – совершение в системе «Интернет-банкинг» либо в инфокиоске операции по переводу с текущего счета суммы денежных средств для зачисления на вкладной счет;

пониженная процентная ставка – ставка вклада до востребования в белорусских рублях для физических лиц;

списание – уменьшение суммы денежных средств, доступных на вкладном счете для распоряжения Вкладчиком.

1.4. В связи с тем, что день перевода (списания) и день зачисления денежных средств на вкладной (текущий) счет Вкладчика могут не совпадать, Вкладчик проинформирован и согласен, что до момента зачисления денежных средств на вкладной (текущий) счет возможность совершения операций в указанный период времени с данными денежными средствами может быть ограничена.

1.5. Вид договора: договор срочного безотзывного банковского вклада.

2. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

2.1. Вкладополучатель обязуется:

2.1.1. обеспечить сохранность вклада, своевременность исполнения своих обязательств по Договору и банковскую тайну Вкладчика;

2.1.2. списать сумму вклада в день наступления срока возврата вклада для зачисления на текущий счет.

Если день наступления срока возврата вклада приходится на выходной или праздничный день, то датой наступления срока возврата вклада считается первый рабочий день, следующий за выходным или праздничным днем. В этом случае:

проценты по вкладу за вышеуказанные дни начисляются по ставке, действовавшей по вкладу в последний день, предшествующий дню наступления срока возврата вклада;

выплата процентов путем присоединения к остатку вклада (с последующим в этот же день списанием с вкладного счета для зачисления на текущий счет) производится в первый рабочий день, следующий за выходным или праздничным днем.

Зачисление на текущий счет суммы вклада при наступлении срока его возврата осуществляется в сроки, определенные пунктом 1.3 настоящего Договора;

2.1.3. оказывать услуги по вкладу, установленные Вкладополучателем;

2.1.4. по факту акцепта публичной оферты сформировать в системе ДБО документ, подтверждающий заключение настоящего Договора;

2.1.5. в случае наступления срока возврата вклада и (или) уплаты процентов по вкладу и неисполнения Вкладополучателем данных обязательств в сроки, установленные Договором, Вкладополучатель обязан уплатить штраф в размере 1/2 (одной второй) базовой величины, определенной в соответствии с законодательством Республики Беларусь на день выплаты штрафа, и возвратить указанные денежные средства в срок не позднее 1 (одного) рабочего дня с момента предъявления данного требования.

Возврат суммы вклада, суммы процентов в вышеуказанных случаях, а также выплата суммы штрафа осуществляется путем зачисления указанных денежных средств на текущий счет Вкладчика.

2.2. Вкладчик обязуется:

2.2.1. оплачивать услуги, оказываемые Вкладополучателем в соответствии с подпунктом 2.1.3 настоящего Договора, в размере, определенном Вкладополучателем, в момент оказания соответствующей услуги;

2.2.2. перечислять денежные средства на вкладной счет с учетом требований к размеру минимальной суммы первоначального взноса во вклад, которые устанавливаются Вкладополучателем и указываются в системе ДБО;

2.2.3. не предпринимать действий, направленных на закрытие текущего счета, до дня наступления срока возврата вклада;

2.2.4. возвратить сумму излишне зачисленных на текущий счет денежных средств в случае, если такая переплата произошла в результате нарушения условий Договора из-за технического сбоя и некорректной работы программного обеспечения.

2.3. Вкладополучатель имеет право:

2.3.1. не оказывать Вкладчику услуги по вкладу до момента ее оплаты.

2.4. Вкладчик имеет право:

2.4.1. удостоверить распечатанный документ, сформированный в системе ДБО по факту акцепта публичной оферты (заключения настоящего Договора), в подразделении, определенном Вкладополучателем. Документ удостоверяется путем проставления печати подразделения Вкладополучателя, подписи уполномоченного работника Вкладополучателя с указанием должности, ФИО и даты удостоверения документа;

2.4.2. ежемесячно получать проценты по вкладу в соответствии с пунктом 3.3 настоящего Договора.

3. ПРОЦЕНТЫ ПО ВКЛАДУ

3.1. Проценты по вкладу на момент заключения настоящего Договора начисляются исходя из процентной ставки (в процентах годовых) в размере, установленном уполномоченным органом Вкладополучателя и действующим по вкладу на момент заключения настоящего Договора.

Размер процентной ставки (в процентах годовых) указывается Вкладополучателем на официальном веб-сайте Вкладополучателя в сети Интернет (www.asb.by) и опубликования в газете «Звязда». Днем предварительного уведомления считается день опубликования в вышеуказанной газете. В случае уменьшения Вкладополучателем в одностороннем порядке указанной ставки новый размер применяется к вкладу по истечении одного месяца со дня уведомления. В случае увеличения Вкладополучателем размера процентной ставки новый размер применяется к вкладу со дня принятия решения уполномоченного органа Вкладополучателя, если иной день не указан в данном решении.

3.2. Размер процентной ставки может изменяться Вкладополучателем в одностороннем порядке после предварительного уведомления Вкладчика путем размещения объявлений на информационных стендах Вкладополучателя, размещения информации на официальном веб-сайте Вкладополучателя в сети Интернет (www.asb.by) и опубликования в газете «Звязда». Днем предварительного уведомления считается день опубликования в вышеуказанной газете. В случае уменьшения Вкладополучателем в одностороннем порядке указанной ставки новый размер применяется к вкладу по истечении одного месяца со дня уведомления. В случае увеличения Вкладополучателем размера процентной ставки новый размер применяется к вкладу со дня принятия решения уполномоченного органа Вкладополучателя, если иной день не указан в данном решении.

3.3. Если иное не предусмотрено настоящим Договором, до дня наступления срока возврата вклада причитающиеся по вкладу проценты выплачиваются путем присоединения к остатку вклада в последний рабочий день каждого календарного месяца (ежемесячная капитализация) и в день наступления срока возврата вклада в соответствии с подпунктом 2.1.2 настоящего Договора.

3.4. При начислении процентов количество дней в году принимается фактическое (365 или 366 в високосном году). Проценты по вкладу начисляются за каждый календарный день года исходя из ежедневных фактических остатков суммы вклада. При этом начисление процентов на сумму денежных средств по вкладу производится со дня ее перевода и до дня ее списания.

3.5. Со дня перевода (списания) денежные средства в сумме перевода (списания) хранятся на условиях, установленных для соответствующего вкладного счета (текущего счета), на который производится зачисление.

4. УСЛОВИЯ СОВЕРШЕНИЯ РАСХОДНЫХ ОПЕРАЦИЙ

4.1. Вкладчик не вправе требовать досрочного возврата вклада (части вклада) и/или досрочного расторжения настоящего Договора.

До наступления срока возврата вклада по вкладу допускаются следующие расходные операции:

в рамках беспорочного списания денежных средств; с целью возврата ошибочно зачисленных во вклад сумм денежных средств (в том числе зачисленных не по назначению или излишне перечисленных).

Перерасчет причитающихся к выплате процентов по пониженной процентной ставке не производится, если до наступления срока возврата вклада расходные операции совершаются с целью возврата ошибочно зачисленных во вклад сумм денежных средств (в том числе зачисленных не по назначению или излишне перечисленных).

Перерасчет причитающихся к выплате процентов по пониженной процентной ставке производится, если до наступления срока возврата вклада совершаются операции в рамках беспорочного списания денежных средств.

При совершении расходной операции по вкладу зачисление денежных средств на текущий счет вкладчика производится не позднее двух рабочих дней, начиная с первого рабочего дня, следующего за днем совершения указанной расходной операции.

При проведении перерасчета процентов Вкладополучатель определяет разницу между фактически выплаченными Вкладчику процентами и начисленными по пониженной процентной ставке. Если выплаченные проценты превышают сумму начисленных процентов по пониженной процентной ставке, Вкладополучатель производит зачет встречных однородных требований и совершает расходную операцию после уменьшения остатка вклада на сумму образовавшейся разницы.

Фактически выплаченные проценты – проценты, начисленные исходя из размера процентной ставки по вкладу в соответствии с пунктами 3.1 и 3.2 настоящего Договора с учетом изменения ее размера.

Досрочное расторжение Договора и досрочный возврат вклада допускаются только с согласия Вкладополучателя, при этом производится перерасчет причитающихся к выплате процентов по пониженной процентной ставке. Порядок возврата денежных средств в указанном случае определяется по согласованию сторон Договора. Вкладчик вправе потребовать досрочного расторжения Договора в судебном порядке в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь.

4.2. Совершение расходной операции в рамках беспорочного списания влечет полный возврат вклада с закрытием вкладного счета.

При наступлении срока возврата вклада списание остатка вклада с причитающейся суммой процентов производится в порядке и сроки, установленные настоящим Договором.

4.3. Любые расходные операции по вкладному счету, совершаемые наличными денежными средствами, осуществляются только в подразделениях Вкладополучателя.

4.4. Вкладчик выражает согласие на возврат излишне зачисленных на текущий счет денежных средств в случае, указанном в подпункте 2.2.4 настоящего Договора, путем списания соответствующих сумм денежных средств с текущего счета на основании платежного ордера, составленного Вкладополучателем в соответствии с требованиями законодательства.

5. ПРОЧИЕ УСЛОВИЯ

5.1. Если иное не предусмотрено настоящим Договором, Вкладчик вправе пополнять (с учетом положений пункта 1.4 настоящего Договора) вклад путем перевода денежных средств до наступления любого из следующих обстоятельств (событий):

до дня истечения первых 3 месяцев хранения; до дня прекращения или приостановки приема денежных средств во вклад в соответствии с решением уполномоченного органа Вкладополучателя.

5.2. В отношении имеющегося вклада завещательное распоряжение может быть составлено, а доверенность удостоверена Вкладополучателем в подразделении Вкладополучателя в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь и локальными нормативными правовыми актами Вкладополучателя.

5.3. При образовании нулевого остатка вкладной счет закрывается Вкладополучателем в установленном им порядке.

5.4. Вкладополучатель несет ответственность, установленную законодательством Республики Беларусь, за привлечение вкладов (депозитов) без лицензии на осуществление банковской деятельности либо в период отзыва или приостановления данной лицензии, в том числе в части осуществления банковских операций по привлечению денежных средств физических лиц.

5.5. Спорные вопросы, возникающие при исполнении настоящего Договора, разрешаются путем проведения переговоров. При недостижении согласия споры по настоящему Договору рассматриваются судом в порядке, предусмотренном законодательством Республики Беларусь.

5.6. Сохранность и возврат вклада гарантируются в порядке, установленном законодательством.

ГАРАСКОП СТРЫЖАК НА САКАВІК

2 сакавіка, пятніца. Час для стрыжкі сёння вельмі спрыяльны — гэта падые вам настрой і прыцягне пазітыўную энергію. Афарбоўку не рэкамендуецца рабіць, бо гэта можа негатыўна адбіцца на эмацыянальным фоне.

3 сакавіка, субота. Стрыжка выйдзе выдатнай і стане бачным увасабленнем прыгажосці. А праэдуры па доглядзе забяспечаць здароўе валасоў.

4 сакавіка, нядзеля. Стрыжкі рабіць сёння можна і трэба, бо час для гэтага якраз спрыяльны. Афарбаваць таксама можна, аднак не варта кардынальна змяняць колер, асабліва калі гаворка ідзе пра пераход з цёмнага адцення ў блонд.

5 сакавіка, панядзелак. Калі ў вас на душы «камень», «скрабуць кошкі» або жудасна мучыць сумленне, то лепш пастрыгчыся менавіта сёння, тады разам з часткай валасоў вы зможаце пазбавіцца ад усяго назапашанага ўнутры вас негатыўу і адчуць сябе абноўленым чалавекам.

6 сакавіка, аўторак. Стрыжку варта рабіць толькі ў тым выпадку, калі хочаце, каб валасы сталі больш аб'ёмнымі. Расчэсвайце валасы перад люстэркам, думаючы пра добрае, каб у жыццё прыйшла пазітыўная энергія.

7 сакавіка, серада. Не самы ўдалы дзень для стрыжкі: валасы будуць адрастаць даволі павольна, а прычоска можа зусім не задаволіць. Фарбаваць валасы таксама не варта: фарба хутка страціць насычанасць.

8 сакавіка, чацвер. Калі вам не хапае навізны, смела ідзіце ў цырульню, а калі любіце стабільнасць, то лепш выбраць іншы дзень для стрыжкі.

9 сакавіка, пятніца. Стрыгчыся сёння не рэкамендуецца. Каб захаваць пазітыўны настрой, накруціце валасы. Фарбаваць валасы можна толькі натуральнымі фарбамі.

10 сакавіка, субота. Калі хочаце пазбегнуць непрыемнасцяў, адкладзіце стрыжку.

11 сакавіка, нядзеля. Пасля стрыжкі валасы будуць адрастаць вельмі павольна. Сама стрыжка выйдзе якаснай, акуратнай, але без фантазіі.

12 сакавіка, панядзелак. Сёння варта стрыгчыся тым, у каго тонкія

і аслабленыя валасы, бо тады яны стануць гусцейшымі і мацнейшымі. Змена даўжыні паспрыяе прыцягненню ўвагі з боку процілеглага полу.

13 сакавіка, аўторак. Стрыжка не рэкамендуецца, бо можа прыцягнуць у ваша жыццё розныя страхі, асабліва пра страты чаго-ці каго-небудзь.

14 сакавіка, серада. Спрыяльны час, каб падстрыгчыся, праводзіць эксперыменты, кардынальна мяняць даўжыню і колер валасоў.

15 сакавіка, чацвер. Не рэкамендуецца праводзіць якія-небудзь маніпуляцыі з валасамі. Лічыцца, што разам з валасамі можна зрэзаць уласны поспех і нават лёс.

16 сакавіка, пятніца. Не рэкамендуецца сур'ёзныя змены ў прычосцы і стрыжцы, бо гэта можа прыцягнуць негатыўную энергію.

17 сакавіка, субота. Варта адмовіцца ад стрыжкі, каб не прыцягнуць у сваё жыццё няўдачы або нядобрабычліўцаў. Змена іміджу прывядзе да непажаданых змен у жыцці, а валасы неўзабаве пачнуць секчыся на кончыках, можа праявіцца перхаць ці выпадзенне валасоў.

18 сакавіка, нядзеля. Неспрыяльны дзень для паходу да цырульніка. Калі падстрыгчыся ў гэты дзень, валасы могуць стаць тонкімі, ломкімі і пачаць выпадаць.

19 сакавіка, панядзелак. Не самы лепшы дзень для візіту да цырульніка. Стрыжка не толькі пакароціць вашыя валасы, яна адрэжа і ваш поспех.

20 сакавіка, аўторак. Сёння можна стрыгчы валасы, каб паскорыць іх рост, палепшыць патак энергіі, здароўя і грошай. Можна спрабаваць кардынальна мяняць колер валасоў, мяняць імідж. Усе эксперыменты акажуцца ўдалымі.

21 сакавіка, серада. Калі ў вас праблемы са здароўем, то стрыжка можа дапамагчы вылечыцца. Для прыцягнення энергіі лепш выбраць строгую, невысокую прычоску.

22 сакавіка, чацвер. Эфект ад наведвання цырульні будзе нядоўгім.

23 сакавіка, пятніца. Спрыяльны дзень для стрыжкі валасоў, пасля гэтага яны пачнуць актыўна расці, кончыкі перастаюць секчыся, а ўкладка атрымаецца выдатная.

24 сакавіка, субота. Сёння не рэкамендуецца рабіць стрыжку — гэта можа адмоўна адбіцца на ўнутраным стане і нават увесці вас у дэпрэсію. Не варта таксама кардынальна мяняць колер валасоў.

25 сакавіка, нядзеля. Стрыжка можа негатыўна адбіцца на вашым здароўе. А вось афарбоўка валасоў у цёмны колер дапаможа стаць «нябачным» для непрыемнасцяў.

26 сакавіка, панядзелак. Стрыжка атрымаецца ўдалай, валасы стануць гусцейшымі, карані ўмацоўцца. Але рост валасоў будзе больш павольны, што на руку тым, хто наведвае цырульню для пастаяннай карэкцыі прычоскі. Калі вас пераследуюць няўдачы, стрыжка дапаможа ад іх пазбавіцца.

27 сакавіка, аўторак. Стрыжка дапаможа захаваць і ўмацаваць здароўе, надасць сіл, энергіі. Падстрыжаныя валасы будуць хутка расці, трымаць форму і перастаюць выпадаць.

28 сакавіка, серада. Стрыжка не толькі забяспечыць добрую форму, але і будзе станоўча ўплываць на здароўе валасоў.

29 сакавіка, четвѣрг. Калі наведаеце цырульніка сёння, то на працягу доўгага часу будзеце ўраджаць навакольных незвычайнымі абаяннем і прыгажосцю.

30 сакавіка, пятніца. Новая прычоска і афарбоўванне валасоў — усё прыцягне ў ваша жыццё ўдачу і матэрыяльныя даброты. Аслабленыя пасмачкі адновяцца, будуць расці густымі і моцнымі.

31 сакавіка, субота. Неспрыяльны дзень для стрыжкі, затое ён цалкам падыдзець для афарбоўвання.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.56	18.48	10.52
Віцебск —	7.48	18.36	10.48
Магілёў —	7.46	18.38	10.52
Гомель —	7.41	18.37	10.56
Гродна —	8.11	19.04	10.53
Брэст —	8.09	19.06	10.57

Месяц

Поўня ў 3.51.
Месяц у сузор'і Дзевы.

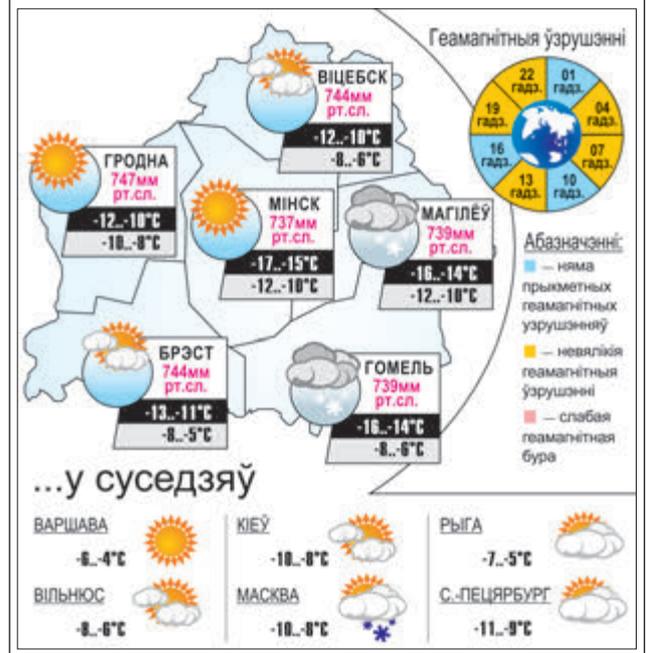
Імяніны

Пр. Марыяны, Міны, Фёдара.
К. Алены, Віктара, Паўла, Радаслава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

2 САКАВІКА

1918 год — 100 гадоў таму нарадзіўся (в. Лешніца, цяпер у Пухавіцкім раёне) Аляксей Бачыла, беларускі паэт, драматург, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. Працаваў у газеце «Літаратура і мастацтва», часопісе «Польмя», выдавецтве «Мастацкая літаратура». Напісаў лібрэта для вядомых беларускіх опер «Калючая ружа», «Калі ападае лісце», «Зорка Венера», а таксама для аперэты «Паўлінка». Яго прыналежаць біяграфічная кніга пра М. Багдановіча «Дарогамі Максіма». У садружнасці з беларускімі кампазітарамі стварыў шмат лірычных і патрыятычных песень, сярод якіх адна з самых вядомых — «Радзіма мая дарогая». Перакладаў на беларускую мову творы рускіх, украінскіх, латышскіх паэтаў; з прозы пераклаў «Залаты ключыч, або Прыгоды Бураціна» А. Талстога, «Тарас Бульба» М. Гогаля, «Брэсцкая крэпасць» С. Смірнова. Памёр у 1983 годзе.

1923 год — нарадзіўся (г. Бабруйск) Барыс Уладзіміравіч Уладзімірскі, беларускі акцёр, заслужаны артыст Беларусі. У 1939—1950-м і з 1954 года іграў у Беларускай тэатры імя Я. Купалы, у 1953—1954-м — у Брэсцкім абласным драматычным тэатры. Стварыў шмат яркіх сцэнічных вобразаў. Сярод спектакляў з яго удзелам: «Салавей» З. Бядулі, «Канстанцін Заслонаў» А. Маўзона, «Паўлінка» Я. Купалы, «Дзядзька Ваня» А. Чэхава

і інш. Вядомы і як кінарэжысёр: зняўся ў фільмах «Чырвоная лісце», «Бацька», «Руіны страляючы...», «Атланты і карыятыды» і інш. Памёр у 1991 годзе.

1800 год — нарадзіўся Яўген Баратынскі, рускі паэт. Аўтар паэм «Піры», «Эда», «Перасяленне душ» і інш. Памёр у 1844 годзе.

1837 год — за свой верш «Смерць паэта», прысвечаны А. С. Пушкіну, быў арыштаваны Міхаіл Юр'евіч Лермантаў, і распачата следства па справе аб «недапушчальных вершах», за якім назіраў сам імператар. «Погиб поэт! — невольник чести...», — радкі, якімі пачынаецца верш, нарадзіліся ў галаве чалавека, які не ўваходзіў у кола блізкіх сяброў Пушкіна. Аднак Лермантаў добра ведаў зваротны, закулісны бок таго свету клубаў, баляў, свеціч салонаў і вечароў, дзе на фоне яркіх нарадаў, высокіх нот, мундзіраў і рэгалій нараджаліся, жылі і распаўзаліся адвечныя «чорныя спадарожнікі» чалавечых душ: зайздасць, лісліваць, подласць, плёткі, паклёп. Пра ўсё гэта ён з горыччу і болем напісаў у сваім вершы.

1936 год — нарадзілася Ія Сяргееўна Савіна, расійская актрыса тэатра і кіно, народная артыстка СССР. Здымалася ў фільмах «Дама з сабакам», «Гараж», «Прыватнае жыццё» і інш. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Памерла ў 2011 годзе.

1944 год — Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР для ўзнагароджання афіцэраў Ваенна-Марскога Флота заснаваны ордэны — Ушакова (дзвюх ступеняў) і Нахімава (дзвюх ступеняў).

УСМІХНЕМСЯ

Корпаўся на кніжнай паліцы над сталом і выпадкова скінуў пухлы бацькоўскі фотаальбом. Альбом упаў вуглом на смартфон і разбіў экран. Вось гэта я разумею — «скінуць фоткі на тэлефон»!

Ёсць футбол звычайны, ёсць амерыканскі. А значыць, наш — спартыўная хадзьба з круглым мячом.

Фіма запаўняе анкету на прыёме ва ўролага. Трэба адказаць, калі быў апошні палавы акт.

Тэлефануе жонцы: — Алё, Роза, калі мы з табой апошні раз займаліся сексам?

— ...А хто тэлефануе?!

Самыя шкодныя кітайцы. Яны прыдумалі мову, якая складаецца цалкам з татуіровак!

— Мікравалёўка працуе?
— Як гадзіннік!
— Дык яна ж не грэе!
— Як гадзіннік і працуе!

caricatural.ru

3
стар.

Что могут депутаты?

ТРАНСФАРМАЦЫЯ ГАСПАДАРЛІВАСЦІ ЦІ СУМЛЕННЯ?

ТЭМА ТЫДНЯ

Якімі толькі спосабамі людзі не псуоць зямлю...

15
стар.

Ці прыйдзе да нас мода на веласіпеды?

16
стар.

«Хуткая дапамога» для маленькай вёскі

ЛЕТАСЬ па даручэнні кіраўніка краіны Дзяржаўная інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь займалася выяўленнем сельскагаспадарчых зямель, якія выкарыстоўваюцца нерацыянальна — зараслі

хмызняком, хоць па прызначэнні з'яўляюцца ворнымі і лугавымі. Пасля таго як дзяржінспектары правялі дэтальнае абследаванне, высветлілася, што 5,6 тысячы гектараў зямель сельскагаспадарчага прызначэння знаходзяцца ў стадыі дэградацыі...

4
стар.

ІНІЦЫЯТЫВА

ТРЭБА ТОЛЬКІ ЗАХАЦЕЦЬ

У Чэрыкаве падзяліліся вопытам стварэння вулічных спартыўных пляцовак і веламаршрутаў

Спартыўныя пляцоўкі і веласцяжынікі — прэрагатыва буйных гарадоў, а ў маленькіх населеных пунктах іх не тое што не хапае — часам наогул няма. А значыць, ёсць відавочныя праблемы з далучэннем да здаровага ладу жыцця. Але Чэрыкаў з нядаўняга часу да гэтай катэгорыі не адносіцца. Тут зроблена некалькі сучасных варкаўт-пляцовак з вулічнымі трэнажорамі, дзе могуць займацца нават людзі з абмежаванымі магчымасцямі. Усе пляцоўкі злучаны веласіпеднымі маршрутамі. Ініцыятыва пад назвай «Выкарыстанне існуючых інфраструктур малых гарадоў для павышэння фізічнай актыўнасці насельніцтва з улікам інтарэсаў людзей з інваліднасцю» была рэалізаваная рэспубліканскім грамадскім аб'яднаннем «Беларускі саюз транспартнікаў» разам з інфармацыйна-кансультацыйнай установай «Садзейнічанне развіццю бізнесу». Партнёрамі сталі мясцовыя ўлады і раённы фізкультурна-аздараўленчы цэнтр «Арыенцёр». Чэрыкаўскі вопыт зацікавіў прадстаўнікоў улады ўсіх раёнаў вобласці.

Будзем мяняць звычкі

Клопат пра здароўе нацыі — прыярытэтная палітыка любой дзяржавы. Па статыстыцы, сёння ў 90 % выпадкаў прычынай смерці чалавека становяцца неінфекцыйныя захворванні. Гэта вынік маларухамага ладу жыцця, курэння, злоўжывання алкаголем, няправільнага харчавання.

— Каб паўплываць на гэтую сітуацыю, быў распрацаваны наш праект «Прафілактыка неінфекцыйных захворванняў, прасоўванне здаровага ладу жыцця і падтрымка мадэрнізацыі сістэмы аховы здароўя ў Рэспубліцы Беларусь», — кажа кіраўнік праекта **Алег ДУБОВІК**. — Ён фінансуецца Еўрапейскім саюзам і рэалізуецца ПРААН, САЗ, ЮНІСЕФ і ЮНФПА ў партнёрстве з Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь, тэрмін яго рэалізацыі — чатыры гады, да лістапада 2019-га. Мерапрыемствы праекта ўключаны ў дзярж-

Алег ДУБОВІК прадстаўляе праект па здаровым ладзе жыцця. праграму «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека на 2016–2020 гады».

У рамках праекта плануецца рэалізаваць у Беларусі не менш за 20 ініцыятыў на агульную суму каля 800 тысяч еўра. Абавязковай умовай з'яўляецца сафінансаванне і з боку арганізацыі-заяўніка — у памеры не менш за 10 % ад сумы канкрэтнай ініцыятывы.

14
стар.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

НОВАЯ ПРАГРАМА ПАДТРЫМКИ

Міхаіл Мясніковіч сустраўся з выканаўчым дырэктарам Сусветнага банка

Савет выканаўчых дырэктараў Сусветнага банка плануе разгледзець новую стратэгію партнёрства Групу СБ для Беларусі ў пачатку красавіка. Пра гэта ішла размова на сустрэчы старшыні Савета Рэспублікі Міхаіла МЯСНІКОВІЧА з выканаўчым дырэктарам Сусветнага банка Францыскам ГОДТСАМ.

Спікер верхняй палаты беларускага парламента звярнуў увагу на работу, якая праводзіцца ў Беларусі па мадэрнізацыі прамысловасці. Гаворка, у прыватнасці, ідзе аб стварэнні новых высокапрадукцыйных працоўных месцаў. Экспертнае меркаванне спецыялістаў СБ з гэтай нагоды было б вельмі каштоўнае, сказаў старшыня Савета Рэспублікі. Ён падкрэсліў, што Беларусь імкнецца прытрымлівацца рэкамендацый Сусветнага банка — гэта яе прынцыповая пазіцыя. У тым ліку дзякуючы гэтаму супрацоўніцтва з групай СБ развіваецца, прырастае новымі праектамі і ініцыятывамі.

Да таго ж падрыхтоўка рамачнай праграмы партнёрства для Беларусі знаходзіцца на завяршальным этапе. «Гэта пытанне ўнесена ў парадак дня пасяджэння савета дырэктараў Сусветнага банка, якое запланавана на 3 красавіка, — сказаў Францыск Годтс. — Мы са свайго боку зробім усё магчымае, каб рамачная праграма супрацоўніцтва для Беларусі была зацверджана».

Францыск Годтс раскажаў аб запланаваных аб'ёмах інвеставання. Чакаецца, што Сусветным банкам у 2018—2022 гадах будзе выдзелена каля \$570 млн. У сваю чаргу Міжнародная фінансавая карпарацыя плануе накіраваць \$80—120 млн на падтрымку прыватнага сектара. Канкрэтная сума будзе залежаць ад яго патрэб. Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што гэта вельмі добры сігнал для беларускага бізнесу.

ЖЭНЕВА, ПРЫМАЙ НАШЫХ!

Мар'яна Шчоткіна ўзначаліць дэлегацыю на форуме ЕЭК ААН

Беларуская дэлегацыя прымае ўдзел у Рэгіянальным форуме Еўрапейскай эканамічнай камісіі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па ўстойлівым развіцці, які адбываецца ў Жэневе 1–2 сакавіка. Дэлегацыю ўзначальвае намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, нацыянальны каардынатар па дасягненні Мэт устойлівага развіцця Мар'яна ШЧОТКІНА.

Віцэ-спікер верхняй палаты беларускага парламента прадставіць вопыт Беларусі па пытаннях дасягнення МУР, а таксама вынікі Рэгіянальнага форуму нацыянальных каардынатараў па дасягненні Мэт устойлівага развіцця, які адбыўся ў Мінску 21–22 лютага гэтага года.

ІНДЫЯ ГАТОВА ІНВЕСТАВАЦЬ У БАЛБАСАВА

Пра гэта паведаміў дырэктар Канфедэрацыі індыйскай прамысловасці

Індыйскія кампаніі выказалі зацікаўленасць інвеставаць у будаўніцтва мультымедальнага прамыслова-лагістычнага комплексу ў пасёлку Балбасова Аршанскага раёна Віцебскай вобласці. Як нядаўна праінфармаваў старшыню Савета Рэспублікі Міхаіла Мясніковіча, упаўнаважанага па супрацоўніцтве з Індыяй, дырэктар Канфедэрацыі індыйскай прамысловасці Шрыкумар Наір, праект па будаўніцтве лагістычнага комплексу ў Аршанскім раёне быў прадстаўлены бізнес-супольнасці Індыі ў якасці ключавага інвестпраекта ў Беларусі.

Гэта прапанова выклікала прыкметную цікавасць у індыйскіх бізнес-колах. Чатыры кампаніі заявілі пра гатоўнасць інвеставаць у гэты рэгіён Беларусі. Яны працуюць у такіх сектарах эканомікі, як будаўніцтва, гарбарная і тэкстыльная прамысловасць, лагістыка.

Пра гэтым з адной з лідзіруючых інжынірынгавых і праектных кампаній Індыі прапрацоўваецца магчымасць стварэння на базе Балбасова індыйскага інвестыцыйнага кластара. Гэта кампанія бачыць беларускую пляцоўку як найбольш аптымальную для рэалізацыі падобнай ініцыятывы на постсваецкай прасторы. Запланаваны да стварэння кластар прадугледжвае рэалізацыю інавацыйных праектаў у фармацэўтыцы, хімічнай прамысловасці, металургічнай вытворчасці і інш. Чакаецца, што да гэтай ініцыятывы будучы таксама прыцягвацца кампаніі з суседніх з Індыяй краін.

Для абмеркавання ўмоў інвестыцыйнага супрацоўніцтва Канфедэрацыя індыйскай прамысловасці плануе арганізаваць візіт бізнес-дэлегацыі ў Мінск у чэрвені бягучага года.

Вераніка ПУСТАВІТ.

ВЫБАРЫ ЛІДАРАЎ

Рабіць усё магчымае

На першай арганізацыйнай сесіі дэпутаты аднагалосна абралі Ігара ЖУКА старшынёй Гродзенскага абласнога Савета.

На пачатку сесіі старшыня Гродзенскай абласной выбарчай камісіі Уладзімір Хлябіч адзначыў, што выбарчая кампанія ў рэгіёне прайшла спакойна, з высокай яўкай, што сведчыць аб даверы большасці насельніцтва мясцовым органам улады. Вынікі выбараў далі падставу сфарміраваць усе 176 правамоцных Саветаў дэпутатаў. Усяго абрана 2389 дэпутатаў, у тым ліку 60 — абласнога ўзроўню. Уладзімір Хлябіч нагадаў, што старшыня абласнога Савета дэпутатаў выбіраецца з ліку новага дэпутацкага корпуса шляхам тайнага галасавання.

Кандыдатуру на разгляд сесіі ўнёс старшыня Гродзенскага абласнога выканаўчага камі-

тэта Уладзімір КРАЎЦОЎ. Ён выступіў з прапановай падтрымаць кандыдатуру Ігара Жука, які мае добры вопыт работы на гэтай пасадзе. Ігар Жук — ураджэнец Гродзеншчыны, доўгі час працаваў у галіне аховы здароўя, пяць гадоў на пасадзе намесніка старшыні аблвыканкама курыраваў сацыяльную сферу. Падтрымаць кандыдатуру Ігара Жука прапанавалі і іншыя прысутныя. У выніку тайнага галасавання ўсе 55 дэпутатаў аддалі свае галасы за кандыдатуру Ігара Жука, які ўзначаліў новы абласны Савет.

У сваім выступленні новаабраны старшыня падзякаваў прысутным і паабяцаў прыкласці ўсе намаганні для вырашэння задач, якія ставіць жыццё, цесна працаваць з выбаршчыкамі, рабіць усё магчымае для развіцця вобласці.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

«Склад аблсавета атрымаўся годны»

На гэтым тыдні адбылася першая сесія Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў 28-га склікання. Нагадаем, што на працягу 2017 года абласны Савет дэпутатаў заставаўся без старшыні, паколькі Анатоль Ісачанка, які займаў гэтую пасаду раней, быў прызначаны спачатку памочнікам Прэзідэнта — галоўным інспектарам па Мінскай вобласці, а потым губернатарам Мінскай вобласці.

Старшынёй аблсавета дэпутатаў 28-га склікання абраны дэпутат ад Юбілейнай выбарчай акругі № 36 Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК. Да гэтага ён працаваў намеснікам старшыні Магілёўскага аблвыканкама. Яго намеснікам па дэпутацкай справе стала Святлана Шутава, галоўны рэдактар КВУП «Інфармацыйнае агенцтва «Магілёўскія ведамасці» — дэпутат ад Тэкстыльнай выбарчай акругі № 33.

Старшыня Магілёўскага аблвыканкама Уладзімір ДАМАНЕЎСКИ падзякаваў абласной выбарчай камісіі на чале з Валерыем Берастамым за высокі арганізацыйны ўзровень выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў 28-га склікання і выказаў спадзяванні, што новы старшыня аблсавета

і абноўлены склад дэпутатаў праявяць найлепшыя свае якасці ў рабоце з насельніцтвам. Па яго словах, сфарміраваны склад аблсавета атрымаўся годны і па прафесійнай прыналежнасці ахапіў усе найважнейшыя сферы, якія забяспечваюць жыццядзейнасць Магілёўскай вобласці. Уладзімір Даманеўскі таксама паведаміў, што пры падборы кандыдатуры старшыні аблсавета ў першую чаргу разглядаліся дзелавыя і маральныя якасці прэтэндэнтаў. Дзмітрый Харытончык зарэкамендаваў сябе кваліфікаваным спецыялістам, які ўмее адстойваць грамадскія інтарэсы і бачыць прафесійны патэнцыял спецыялістаў.

На сесіі таксама былі створаныя пяць пастаянных камісій — па аграрных пытаннях, праблемах чорнабыльскай катастрофы, экалогіі і прыродакарыстанні; па эканоміцы, бюджэце і фінансах; па пытаннях мясцовага кіравання і самакіравання, законнасці і мандатаў; па прамысловасці, будаўніцтве, транспарце, сувязі, жыллёва-камунальнай і дарожнай гаспадарцы; па пытаннях сацыяльнай сферы, сацыяльнай абароны грамадзян і справах моладзі.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Дэпутацтва — не марафон

Віцебскі абласны Савет дэпутатаў зноў узначаліў Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ. На першай сесіі 28-га склікання народныя выбарнікі аднадушна прагаласавалі за Уладзіміра Уладзіміравіча. Акрамя яго, дэпутаты не вылучылі нікога са сваіх радоў на такую адказную пасаду.

Прапановаў кандыдатуру Цярэнцьева на пост кіраўніка «абласнога парламента», дэпутаты з розных рэгіёнаў канстатавалі, што ён — чалавек адказны, мэтанакіраваны. Да таго ж стаў старшынёй першы раз (у красавіку 2016 года), праявіў дзелавыя якасці, працуючы ў органах выканаўчай улады. Ён заўсёды стараецца давесці справу да канца. Разам з тым Уладзімір Уладзіміравіч вельмі даступны для калег і выбаршчыкаў. А яшчэ мае добрае пачуццё гумару, што таксама спрыяе вырашэнню многіх пытанняў.

Звяртаючыся да дэпутатаў, старшыня абласнога Савета дэпутатаў нагадаў, што падчас мінулага склікання быў напрацаваны добры вопыт і зададзены высокі тэмп.

— Перакананы, што галоўнае ў дэпутацкай дзейнасці — забяспечэнне разумнага балансу паміж інтарэсамі жыхароў і агульнадзяржаўнымі задачамі. І гэта заўсёды павінна быць дамінантай у нашай

працы... Дэпутаты — людзі, якія хутчэй могуць дастацьца да начальства. І менавіта праз дэпутатаў мясцовыя Саветы можна вырашыць праблемы, якія ёсць на месцах. Якраз пра гэта гаварыў Прэзідэнт падчас рабочай паездкі ў Слуцк, — сказаў ён.

Сёння дэпутаты, як ніколі раней, павінны быць сувязным звяном паміж насельніцтвам і выканаўчай уладай, упэўнены Уладзімір Цярэнцьеў. Гэта неабходна для пераходу на больш высокі ўзровень жыццязабеспячэння насельніцтва.

Разважаючы пра задачы тых, каму выбаршчыкі аказалі давер, старшыня аблсавета сказаў: «Робота дэпутата — не марафон, дзе за прабегаў атрымаеш прыз. Гэта — паўсядзённая праца».

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁЎ падкрэсліў, што дэпутаты — памочнікі выканаўчай улады. Яны павінны пастаянна быць на сувязі з людзьмі, унікаць у праблемы, сістэмна іх абагульняць і даносіць да тых, хто можа паспрыяць іх вырашэнню.

— Статус чалавека, які атрымаў давер народа, трэба апраўдаць. Чым лепш разам з вамі мы будзем працаваць, тым хутчэй жыццё стане лепшае. Галоўнае, каб мы чулі праблемы людзей, — сказаў ён.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«Не паглыбляйцеся ў дробязі»

Наталля ЯКУБІЦКАЯ выбрана старшынёй Мінскага абласнога Савета дэпутатаў — яе кандыдатура падтрымана большасцю галасоў падчас першай сесіі Мінаблсавета 28-га склікання. Наталля Віктараўна дэпутат ад Пекалінскай выбарчай акругі № 21, да гэтага працавала намеснікам старшыні Смалявіцкага райвыканкама.

Як адзначалі дэпутаты, яна — кампетэнтны, дасведчаны спецыяліст, адказны чалавек. Наталля Якубіцкая прайшла «школу» сельскай гаспадаркі, дзесяць гадоў адпрацавала ў органах выканаўчай улады. Добра ведае праблемы сельскіх працаўнікоў, аграрнага комплексу, разбіраецца ў заканадаўчых актах, валодае фінансавымі пытаннямі, канстатаваў старшыня Мінскага

аблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА. Кіраўнік цэнтральнага рэгіёна падзякаваў дэпутатам за падтрымку кандыдатуры Наталлі Якубінскай і адзначыў, што людзей заўсёды будуць хваляваць надзённыя бытавыя пытанні, якія яны самі не ў стане вырашыць. Разам з тым народныя абраннікі павінны ўдзяляць увагу і значным праблемам, такім як працаўладкаванне, добраўпарадкаванне, навадзненне парадку на зямлі. Тым больш што гэты год аб'яўлены годам малой Радзімы. «Вылучайце галоўнае і не паглыбляйцеся ў дробязі», — пажадаў Анатоль Ісачанка.

Наталля Якубіцкая падзякавала калегам за давер і падкрэсліла: «Мы павінны стварыць ўсе ўмовы для паляпшэння дабрабыту жыхароў Мінскай вобласці. Гэта галоўная мэта дэпутатаў».

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ГЛЯДЗІЦЕ, ХТО ПРЫЙШОЎ!

«Участак маёй адказнасці»

Намеснік дырэктара па медыцынскай частцы дзіцячага рэабілітацыйна-аздараўленчага цэнтра «Пралеска» Алена БАŪКАЛА чацвёрты раз абрана дэпутатам Жлобінскага раённага Савета дэпутатаў па Пралетарскай выбарчай акрузе № 8.

— Заўсёды спачуваю сем'ям, дзе нешта не ладзіцца, — кажа яна. — Таму сваёй першачарговай справай лічу прафілактыку бытавога алкагалізму, асабліва сярод жанчын. Як доктар, пастаянна прапагандую здаровы лад жыцця. Гэта не толькі выступленні ў СМІ, але і сустрэчы з людзьмі непасрэдна ў калектывах. Мы з калегамі па раённай арганізацыі Беларускага саюза жанчын ажыццяўляем праект, які датычыцца дзяўчынак-падлеткаў пад назвай «Чацвер шчырай размовы». Сустрэкаем са старшакласніцамі, расказваем, якім чынам у нашай краіне можна паспяхова рэалізавацца. Разам з тым, падказваем, як пераадольваць негатыўныя жыццёвыя сітуацыі. На жаль, у сям'і многія падлеткі не знаходзяць адказы на пытанні, якія іх хвалюць.

Планую займацца і добраўпарадкаваннем пасёлка Вірскі, дзе пражываюць мае выбаршчыкі. Гэта прыватны сектар, і трэба давесці да ладу вуліцы, што прымыкаюць да Першамайскай. Участак маёй адказнасці знаходзіцца блізка ад цэнтра, але ж там шмат дарог, якія трэба падсыпаць і прывесці ў належны стан.

А яшчэ на тэрыторыі маёй выбарчай акругі знаходзіцца возера, якое ўсе жыхары Жлобіна ведаюць як Вірскі кар'ер. Гэта зона адпачынку гараджан, і мне хацелася б у найбліжэйшы час заняцца добраўпарадкаваннем гэтага месца. Важна, каб там былі лаўкі, парасоны, каб часцей прыбіралася смецце, асабліва ў летні час.

«Канкурэнцыя — не пусты гук»

Андрэй КАРОЛЬКА, галоўны ўрач Мінскай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга абласной клінічнай бальніцы, дэпутат Мінскага абласнога Савета, балатаваўся ўпершыню.

— Хачу быць карысным у вырашэнні праблем мясцовых жыхароў. У маім выбары мяне, канешне, падтрымала сям'я, працоўны калектыў і людзі — шляхам збору подпісаў.

Паколькі для мяне гэта была першая выбарчая кампанія ў якасці кандыдата ў дэпутаты, мне цяжка яе з нечым параўноўваць. Але праходзіла яна даволі напружана, у канкурэнтнай барацьбе. Так што нельга сказаць, што канкурэнцыя на выбарах — гэта пусты гук, па Лясной выбарчай акрузе № 18 у абласны Савет балатаваліся чатыры чалавекі. Але мы з камандай дастойна ўсё вытрымалі і дасягнулі добрага выніку.

Як кіраўнік буйной установы аховы здароўя, не магу заставацца раўнадушным да тых працэсаў, якія адбываюцца ў Мінскай вобласці, Мінскім раёне і сельсавеце. За папярэднія гады было зроблена вельмі шмат, але яшчэ многае трэба зрабіць. Людзі паставілі перада мной сур'ёзныя задачы па паляпшэнні інфраструктуры населенага пункта, сацыяльнай сферы — маю на ўвазе школы, дзіцячыя садкі, медыцынскія ўстановы. Мяркую, мае калегі падтрымаюць мяне ў рашэнні гэтых пытанняў і разам мы дасягнем пэўных поспехаў.

18 лютага адбыліся выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў. «МС» працягвае знаёміць сваіх чытачоў з учарашнімі кандыдатамі, а сёння ўжо паўнапраўнымі дэпутатамі, прадстаўнікамі органаў мясцовага самакіравання 28-га склікання. Менавіта ад іх намаганняў у многім залежыць, якім будзе заўтра наша жыццё. Ім — слова.

«Подпісы збірала сама»

Старшыня Баранавіцкага гаркама прафсаюза работнікаў культуры, інфармацыі, спорту і турызму Антаніна ЖДАНКО 18 лютага была абрана дэпутатам Баранавіцкага гарадскога Савета 28-га склікання па 18-й выбарчай акрузе. Антаніна Анатолеўна стала дэпутатам упершыню — сёлетняя перадвыбарчая кампанія была яе першым, можна сказаць, вопытам палітычнай дзейнасці.

— Подпісы хадзіла і збірала сама, — расказвае дэпутат. — Прышла да высновы, што гэта самы надзейны метада збору подпісаў на стадыі вылучэння. Заходзіш у двор ці звоніш у кватэру, пачынаеш расказваць пра выбарчую кампанію, а чалавек пярэчыць: «Як я буду падпісвацца, калі таго кандыдата ў вочы не бачыў і не ведаю нічога пра яго?» — «Дык вось я перад

вам!» — кажу. І тады людзі рэагуюць зусім іначэй, нярэдка ў дом запрашаюць, пачынаюць распытаць. Адрозна кажуць пра набалелае, пра хібы ў добраўпарадкаванні, пра ямы на дарозе, пра асфальт разбіты. Дарэчы, адзін з выбаршчыкаў, калі жонка паклікала яго паставіць подпіс, сказаў: «Няхай каля нашага дзіцячага садка яму засыплюць — тады падпішуся». Часам людзі мысляць менавіта такімі канкрэтнымі катэгорыямі: калі дарога добрая, то і дэпутат нядрэнны.

Наогул, грамадзяне адносіліся з разуменнем, што мяне парадавала. Але і пазнаёміцца з выбаршчыкамі аказалася не лішнім. Мне патрабавалася 75 подпісаў, сабрала крышку больш, але ўсе яны былі сапраўдныя — сама ж збірала і сама за гэта адказваю. У 18-ю акругу ўваходзіць частка прыватнага сектара па вуліцах Энтузіястаў, Тэльмана, Цыялкоўскага, іншых, а таксама шматкватэрныя дамы. Сапраўды, хапае хібаў у добраўпарадкаванні. Абяцала выбаршчыкам, што буду старацца агучваць іх праблемы ў Савеце, дабівацца вырашэння ў выканаўчых органах улады.

Наваспечаны дэпутат усё працоўнае жыццё прысвяціла культуры. Пасля заканчэння ў 1985 годзе ўніверсітэта культуры, працавала ў сельскім ДК, потым у горадзе. Дзесяць гадоў была дырэктарам арганізацыйна-метадычнага цэнтра гарадскога аддзела культуры. Гэта значыць усе святы, гарадскія масавыя мерапрыемствы не толькі арганізавала, але і праводзіла іх, нярэдка выступала ў ролі вядучай альбо артысткі самадзейнасці. Падчас падрыхтоўкі даводзілася камунікаваць з прадстаўнікамі розных устаноў і арганізацый, і гэта пайшло на карысць перадвыбарчай кампаніі. Паспрыяе і дэпутацкай дзейнасці, спадзяецца народны выбарнік. Як і тое, што ўсё жыццё Антаніна Жданко займалася грамадскай работай, была сярод людзей. Раней Антаніну Анатолеўну не раз выбіралі старшынёй прафсаюзнай пярвічкі, цяпер яна перайшла на прафсаюзную работу на прафесійнай аснове — а гэта клопат аб патрэбах людзей, вырашэнне іх праблем.

«Шабаны — гэта нармальны раён!»

Сёлета Наталлю МЫСЛІЎЧЫК абралі ад мікрараёна Шабаны ў Мінскі гарадскі Савет дэпутатаў ужо другі раз. Жыццё Наталлі Якаўлеўны цесна звязана з гэтым кутком сталіцы: шмат гадоў яна тут працуе і жыве. Ролю выбарніка народа Наталля Мысліўчык паспяхова сумяшчае з адказнай пасадай галоўнага ўрача 36-й гарадской паліклінікі. Аднак шчыльны працоўны графік новаабранага дэпутата не бянтэжыць. Яна гатова зрабіць усё магчымае, каб даказаць, што Шабаны — гэта раён, у якім хочацца жыць.

За перыяд мінулага склікання ўжо зроблена нямала. Так, была закрыта школа, якая знаходзілася ў аварыйным стане. На гэты год запланаваны пачатак будаўніцтва на яе месцы новай буйной навучальнай установы са сваім басейнам. Дарэчы, асобны басейн, а дакладней, паўнаватасны фізкультурна-аздараўленчы цэнтр у мікрараёне таксама павінен з'явіцца ў найбліжэйшай будучыні. У сакавіку пачнецца падрыхтоўка праектна-каштарыснай дакументацыі. Акрамя таго, у планах — устаноўка паблізу сучаснай пляцоўкі для заняткаў спортам на свежым паветры.

— Шабаны можна назваць досыць аддаленай акругай у межах сталіцы, бо яны размешчаны за МКАД. Пры гэтым неабходна працаваць над тым, каб мясцовыя жыхары не адчувалі сябе адасобленымі, развіваць інфраструктуру ўнутры раёна, каб па ўсіх пытаннях не даводзілася выязджаць у цэнтр горада. І галоўнае, трэба развясці даўно неактуальныя стэрэатыпы ўспрымання, якія склаліся вакол нашага раёна, — падкрэслівае Наталля Мысліўчык.

Асабліваю ўвагу дэпутат плануе ўдзяляць добраўпарадкаванню дваровых тэрыторый, ды ініцыятыўныя жыхары яе ў гэтым цалкам падтрымліваюць. У планах таксама капітальны рамонт і цеплавая мадэрнізацыя паліклінікі. Як чалавек, які мае непасрэднае дачыненне да медыцынскай сферы, Наталля Мысліўчык старанна сочыць за стварэннем умоў для сацыяльнай адаптацыі фізічна аслабленых людзей. Не менш важная і тэма бяспекі. Так, дзякуючы адзіным памкненням дэпутата і жыхароў Шабаноў атрымалася ўсталяваць два дадатковыя «ляжачыя паліцэйскія» і два святлафоры. Неабходнасць у гэтым узнікла пасля таго, як дзеці з закрытай школы былі пераведзены ў іншую. «Але больш за ўсё людзі ацанілі падаўжэнне часу руху 199-га маршрута аўтобуса. Камфорт важнейшы за ўсё», — усміхаецца дэпутат.

Старонку падрыхтавалі: Ірына АСТАШКЕВІЧ, Дар'я КАСКО, Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ, Святлана ЯСКЕВІЧ.

ТРАНСФАРМАЦЫЯ ГАСПАДАРЛІВАСЦІ...

ВЯРНУЦЬ У СЕВАЗВАРОТ!

Аблыканкамам было прапанавана прыняць меры рэагавання і вярнуць іх у севазварот, а тыя ўчасткі, на якіх сфарміраваліся паўнавартасныя лясныя насаджэнні, перавесці ў склад ляснога фонду.

Вось, напрыклад, як падышлі да вырашэння пытання зарастання драўнінна-хмызняковай расліннасцю зямель сельскагаспадарчага прызначэння ў Бялыніцкім, Быхаўскім і Магілёўскім раёнах.

У Бялыніцкім СВК «Калгас «Радзіма» ворныя землі плошчай 4,02 гектара і ў ААТ «Бялыніцкае райаграпрамтэхзабеспячэнне» ворныя землі плошчай 3,57 гектара плануецца прыцягнуць сёлета ў сельскагаспадарчы абарот пасля правядзення культуртэхнічных мерапрыемстваў.

У Быхаўскім раёне ворныя землі плошчай 101,56 гектара, якія знаходзіліся ў запасе і зараслі, будуць перададзены ў мясцовы лясгас для вядзення лясной гаспадаркі.

У ААТ «Навабыхаўскі» пад увагу трапілі ворныя землі плошчай 14,35 гектара і лугавыя палешаныя плошчай 64,55 гектара. Забалочванне і зарастанне драўнінна-хмызняковай расліннасцю апошніх адбылося з-за пастаяннага залішняга пераўвільгатнення. Указаныя зямельныя ўчасткі плануецца прыцягнуць сёлета ў сельскагаспадарчы абарот пасля правядзення культуртэхнічных мерапрыемстваў.

У ААТ «Магілёўская райаграпрамтэхніка» была звернута ўвага на лугавыя землі плошчай 3,42 гектара. Іх забалочванне і зарастанне драўнінна-хмызняковай расліннасцю таксама адбылося з-за пастаяннага залішняга пераўвільгатнення. Сёлета будзе праведзена яе выдаленне з гэтых лугавых зямель.

Нагадаю, інфармацыя датычыцца толькі трох раёнаў. Між іншым гэта далёка не поўны пералік спосабаў, калі пры патуранні адных службовых асоб і абьякавасці іншых прыродзе можа наносіцца значная шкода...

«Адпрацаваная брага злівалася з бака праз шланг, як з пральнай машыны. У выніку на плошчы ў 600 квадратных метраў быў знішчаны лясны подсіл.

ВЫВЕЗЛІ АДХОДЫ Ў ЛЕС

Праводзячы ў ліпені мінулага года сумеснае кантрольнае мерапрыемства на тэрыторыі Лідскага раёна, супрацоўнікі цэнтральнага апарата Дзяржінспекцыі і інспектары Гродзенскай вобласці сталі сведкамі непрыгожага ўчынку мясцовых прадпрыемстваў. Удзельнікі рэйдавай групы заўважылі, як каля вёскі Дудары ў лес заехаў самазвал, запоўнены нейкімі адходамі...

(Працяг.
Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Інспектары паехалі ўслед за машынай і ўбачылі, што самазвал выгрузіў змесціва кузава на прасецы. Кіроўца быў затрыманы, ён растлумачыў, што прыехаў сюды з Ліды і прывёз адходы з прыватнага дрэваапрацоўчага прадпрыемства. Высветлілася, што «ходка» была не першая, — усяго прыватнікі выгрузілі ў кустах 26 тон вытворчага смецця. За забруджванне драўнінна-хмызняковай расліннасці супрацоўнікі Лідскай міжрайінспекцыі прыцягнулі юрасобу да адміністрацыйнай адказнасці, абавязаўшы яе выплаціць амаль 2,7 тысячы рублёў у якасці штрафу і кампенсацыі нанесенай прыродзе шкоды. А яшчэ прадпрыемству апроч несанкцыянаванай звалкі давалося адказваць за самавольнае заняцце зямель.

БУТЛЕГЕРЫ ГУШЧАРОЎ

Самагонаварэнне ў лесе — адна з найбольш частых прычын нанясення шкоды прыродзе. Вось характэрны прыклад. Міні-завод ліквідавалі праваахоўнікі ў сярэдзіне снежня мінулага года ў лясным масіве каля вёскі Вярхполле Гродзенскага раёна. Выявіць незаконны аб'ект, які хаваўся ў гушчары, дапамаглі мясцовыя жыхары.

Самагоншыкаў зашпелі на месцы з доказами віны. Адзін з іх, жыхар вёскі Новы Двор, узяў яе на сябе. Мяркуючы па вялікай тэрыторыі, якую забрудзілі адходамі падпольныя бутлегеры, апарат знаходзіўся ў лесе ўжо даўно. Адпрацаваная брага злівалася з бака праз шланг, як з пральнай машыны. У выніку на плошчы ў 600 квадратных метраў быў знішчаны лясны подсіл. Нанесеная шкода «вылілася» ў 600 базавых велічынь (13,8 тысячы рублёў). Разлічваюцца давалося і за ссечаныя для распалкі 24 дрэвы аб'ёмам 8,5 кубаметра.

Самагонаварэнне ў лесе цягне шматлікія парушэнні прыродаахоўнага заканадаўства. Гэта і высечка драўнінна-хмызняковай расліннасці для распальвання вогнішчаў, і захлапленне прылеглай тэрыторыі рознага кшталту смеццем, і, галоўнае, знішчэнне жывога надглебавага слоя і ляснога подсілу злівамі гарачых таксічных адходаў вытворчасці самагону.

КАБ АГУРОЧКІ ДОБРА РАСЛІ...

Паўднёвыя раёны Беларусі вядомыя на ўсю краіну сваімі раннімі ўраджаямі. Фермеры Брэсцкай вобласці першыя адкрываюць сезон і вязуць на продаж агуркі і іншую сельгаспрадукцыю. Вось толькі дзеля свайго бізнесу некаторыя бесцырымонна ўрываюцца ў чужыя землі ў прамым сэнсе слова.

Так, работнікі Столінскай міжрайінспекцыі летась у лютым выявілі некалькі выпадкаў зняцця ўрадлівага пласта

лясных зямель. Ва ўгоддзях каля вёскі Плотніца на тэрыторыі Столінскага лясгаса інспектары зашпелі за «працай» двух мужчын, якія загрузілі зямлёй каля 20 мяхоў.

Яны знялі паверхню глебы на плошчы 40 квадратных метраў, каб перавезці яе на свае агароды. Адказнасць за падобныя дзеянні прадугледжана артыкулам 15.28 КаАП Рэспублікі Беларусь. За незаконны збор і (або) знішчэнне ляснога подсілу, жывога надглебавага покрыва, зняцце (знішчэнне) урадлівага пласта глебы, уключаючы падсілаючыя пароды, на плошчы звыш трох квадратных метраў, а пры правядзенні лесагаспадарчай і іншай дзейнасці — звыш устаноўленых нормаў, можа быць прызначаны штраф у памеры да дваццаці базавых велічынь.

Санкцыя артыкула прадугледжвае і папярэджанне — для тых, хто не паспеў нанесці істотную шкоду. Актыўным жа капальнікам акрамя штрафу давалося пакрыць яшчэ і ўрон — па адной базавай велічыні за квадратны метр. У гэтым выпадку затрыманым толькі за апошні трэба было выплаціць 40 базавых велічынь.

«ВЫВЕЛІ» ШЛАКІ ЗА АГАРОДЖУ

За некалькі кіламетраў ад Жлобіна ў пачатку чэрвеня 2016 года дзяржінспектары выявілі звалку адходаў металаперапрацоўчага завода. Супрацоўнікі гэтага прадпрыемства, размешчанага побач з лясным масівам, выкінулі горы шлаку і шлакабетону проста за агароджу.

Як растлумачыла потым кіраўніцтва, прадпрыемства спадзявалася ў найбліжэйшы час пашырыць свае межы і далучыць прылеглыя землі, аднак адпаведнага рашэння выканкама на той момант не было.

За незаконнае размяшчэнне адходаў па-за санкцыянаванымі месцамі, знішчэнне ляснога подсілу і жывога надглебавага покрыва на тэрыторыі 587 квадратных метраў прадпрыемству ў якасці пакрыцця нанесенай шкоды трэба будзе выплаціць дзiesiąты тысяч рублёў (справа доўжыцца дагэтуль). А на той момант завод мусіў заняцца прыборкай адходаў з зямлі.

(Заканчэнне на 13-й стар. «МС».)

○ Пра што трэба памятаць

Самавольна не займаць!

Іншым разам у мэтах ажыццяўлення гаспадарчай дзейнасці грамадзяне, юрыдычныя асобы і індывідуальныя прадпрыемствы самавольна займаюць землі (у тым ліку тыя, якія адносяцца да ляснога фонду) па-за межамі зарэгістраваных на іх зямельных участкаў. Устанаўліваюць там агароджы, узводзяць капітальныя будынкі, складзіруюць будаўнічыя матэрыялы, адходы. Пры гэтым не ўсведамляюць, што могуць панесці адказнасць за свае дзеянні.

Самавольнае заняцце зямельнага ўчастка з'яўляецца адміністрацыйным правапарушэннем. У адпаведнасці з артыкулам 72 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб зямлі, такім лічыцца выкарыстанне зямельнага ўчастка без дакумента, які сведчыць права на яго, іншымі словамі, без пасведчання аб дзяржаўнай рэгістрацыі.

Адказнасць за гэтыя дзеянні прадугледжана артыкулам 23.41 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях: штраф у памеры ад 10 да 30 базавых велічынь для грамадзян, для індывідуальных прадпрыемстваў — ад 20 да 100 базавых велічынь, а для юрыдычнай асобы — ад 50 да 300 базавых велічынь. За паўторнае парушэнне на працягу года вінаватага могуць прыцягнуць да крымінальнай адказнасці з прызначэннем яму больш буйнога штрафу, арышту ці папраўчых работ.

«Насамрэч мне пашанцавала...»

Глеб Лаўроў — бадай, адзін з самых вядомых на беларускім тэлебачанні палітычных аглядальнікаў. Уладальнік трох «Тэлеваршыняў» і вядучы праграмы «Макей і Лаўроў. Пра палітыку» на «Беларусь 1» расказаў, як зацікавіўся міжнароднай тэматыкай у адзінаццаці гадоў, выпадкова трапіў на тэлебачанне ў сямнаццаці, а таксама прыадкрыў некаторыя таямніцы сваёй цяперашняй перадачы.

— Глеб, я ведаю цябе як чалага і спагадлівага да навакольных чалавека, а вось у кадры ты катэгарычны і бескампрамісны...

— Я вельмі розны, як і ўсе людзі. На экране раскрываецца мой прафесійны, эфірны бок, і вызначаны ён тэматыкай і станам сучаснага тэлеэфіру. А ён сёння агрэсіўны, хутка мяняецца, патрабуе вялікай колькасці складаных, глыбокіх аргументаў, якія маюць мноства адсылак. Таму ў кадры я сапраўды больш сабраны і бойкі, чым у жыцці. Калі казаць шчыра, сёння навіны з тэлевізара ідуць са спазненнем, часам з вялікім — у гадзіну. У сённяшнім свеце гадзіна часу — вельмі шмат. А калі казаць пра аналітыку, то гэта ўвогуле спазненне на дзень. Таму яна павінна быць вельмі асабовай, аўтарскай, пазнавальнай. Адсюль такі вобраз мой і маёй калегі Вольгі Макей. Такая была задума для нашай праграмы. Прычым дазвол на назву мы спыталі ў саміх «праваўладальнікаў» прозвішчаў.

— Уладзімір Макей зусім нядаўна пабываў у гасцях у вашай праграме. Што нахонт Сяргея Лаўрова?

— У навагодняй праграме ў межах «Галоўнага эфіру» ў нефармальнай абстаноўцы мы сапраўды ўзялі інтэрв'ю ў міністра замежных спраў Беларусі Уладзіміра Макея. Гэта былі загарадныя здымкі ў выязнай студыі. Наш міністр праявіў сябе цалкам з незнаёмага гледачу боку: гэта вельмі душэўны, цёплы, сямейны чалавек. Сюзэт, дарэчы, даступны на ютуб-канале Агенцтва тэлевізійных навін Белтэлерадыёкампаніі. Там мы, уласна кажучы, і ўгаварылі Уладзіміра Уладзіміравіча звярнуць увагу на нашу ідэю і пасадыёйначаў у арганізацыі сумеснага з Сяргеем Лаўровым інтэрв'ю. Спадзяюся, што ўсё атрымаецца.

— Глеб, калі ты вырашыў, што ў сферы тваіх інтарэсаў будзе палітыка?

— Калі пачаў чытаць кнігі, прысвечаныя сучаснаму свету, — гадоў у 11—12. Да гэтага былі іншыя любімыя пісьменнікі — Фенімор Купер, Роберт Стывенсан, Даніэль Дэфо. І тут мяне зацікавіў больш блізікі гістарычны час. З падачы мамы і дзядзькі, прафесійнага вайскоўца, з не мастацкіх твораў адкрыў для сябе Усевалада Аўчыннікава і яго «Галінку сакуры», «Карані дуба», і мне стала цікава ўсё, што звязана з міжнародным становішчам. З той пары я займаюся міжнароднай палітыкай. Пры гэтым я скончыў фізіка-матэматычны клас, вучыўся ў адметнага беларускага педагога Яфіма Аронавіча Бахраха. Потым, праўда, не звязаў свой лёс ні з фізікай, ні з матэматыкай. Атрымаў першую адукацыю ўпраўленца на факультэце тэхналогій кіравання і гуманітарызаванні БНТУ.

«Сёння тэлеэфір моцна змяніўся: гэта тэмпарытм, агрэсія, крыклівая карцінка, кліпавы мантаж, спроба ўтрымаць гледача з дапамогай вялікіх доз шоку».

Хутка зразумеў, што не хачу быць упраўленцам. Стаў займацца сацыяльна-палітычнымі дысцыплінамі, атрымаў другую адукацыю. Я іх нават выкладаў у родным «палітэху» каля шасці гадоў. Паралельна ў пачатку 2000-х, калі Агенцтву тэлевізійных навін спатрэбіўся «міжнароднік», які б меў тэлевізійны вопыт, а такая камбінацыя сустракаецца не часта, запрасілі мяне.

— Але пачынаў ты на тэлебачанні значна раней, з праграмы «5x5»...

— Так, на тэлебачанне мяне прывёў Іван Мікалаевіч Пінігін. Мне было 17 гадоў. Ніякай асаблівай цікавасці да тэлебачання не меў, а на кастынг трапіў выпадкова — за кампанію з сябрамі, і ён нічым не скончыўся. А калі Іван Мікалаевіч Пінігін шукаў для «5x5» нестандартных вясёлых людзей, тады ён мяне і паклікаў. Для перадачы ён адбраў пэўныя ролевыя элементы: напрыклад, высокую дзяўчынку, маленькую жывую дзяўчынку, а я прайшоў пад кодавым імем «тоўсты разумны хлопчык». Усе гэтыя гады адыгрываю такую ролю (смяецца).

Як пачаў працаваць на тэлебачанні ў 17 гадоў, сумяшчаючы гэта з вучобай, так і працягаю. Летась, дарэчы, споўнілася дваццаць гадоў з часу майго першага эфіру. Працаваць было вельмі цікава, такія новыя нечаканыя прыгоды: прамы эфір, рабіце, што хочаце. У нас быў сцэнарый, былі госці, жывая падлеткавая аўдыторыя, тэлефанаванні. Усё гэта вяло да таго, што і госці выдалі неэфірныя фразы, і тэлефанаванні былі з вельмі нетрывіяльнымі думкамі. Вось уявіце сітуацыю, калі Іван Мікалаевіч выбягае ў рэкламнай паўзе ў калідор, дзе бачыць лідара ДДТ Шаўчука, які ідзе на радыё даваць інтэрв'ю. У Івана Мікалаевіча хутка спрацоўвае прафесійная кемлівасць, ён імгненна ўгаворвае Шаўчука зайсці да нас у студыю. А ў нас прамы эфір з нейкай сур'ёзнай тэмай. І Пінігін кажа мне: прадстаў яго. Ад нечаканас-

ці я забыў, як завуць Шаўчука. І пачаў гарадзіць агарод: у нас у эфіры адметны музыкант, чалавек-легенда, песні якога вы ведаеце на памяць, лідар калітэавай групы ДДТ і... так і не ўспомніў яго імя. Але адразу аваціў, вакол Шаўчука сабраўся натоўп. І тут мая напарніца падыходзіць і падколвае: «Глеб, ты напэўна, забыў, што яго завуць Юрый?» Прышлося прызнацца, што забыў. Так што эфіры ў нас праходзілі вельмі бадзёра.

Памятаю моднага галандскага дыджэя, які адыграў сэт у клубе ноччу, не паспеў нават зайсці ў гасцініцу і трапіў да нас у эфір. На першай музычнай паўзе ён заснуў. Паколькі быў у акуларах, ніхто акрамя мяне і прадзюсара, гэтага не заўважыў. І на мае пытанні адказаў яго прадзюсар. У выніку мне «прыляцела» ад памочніка рэжысёра за тое, што не размаўляў з дыджэем.

— У вашай цяперашняй перадачы часта цытуюцца замежныя выданні, скажам «Нью-Ёрк Таймс». Колькі замежных моў ведаеш?

— Адну — англійскую. Мая калега таксама, але яна актыўны «палявы» гулец і, нягледзячы на тое што з'яўляецца загадкай аддзела палітычных аглядальнікаў, актыўна інтэрв'юруе. Вось зараз вярнулася з зімовай Алімпіяды, дзе запісала некалькі цікавых спікераў. Яна вельмі энергічны чалавек, які да таго ж умее разгаварыць суразмоўніка. А я адказваю за жарты, гумар і вострую палітычную сатыру, якую мы можам сабе дазволіць. І гэта, дарэчы была адна з умоў Сяргея Лаўрова, які з усмешкай сказаў: «Так, няхай выходзіць іх праграма, але няхай там будзе як мага больш непалітарэктнага».

— Дарэчы, пра жарты і весялоць. У вас у перадачы ёсць такія дыялогі: «Прыгожая сукенка, калега! — Так, з новай тканіны нашага «Камволя», між іншым». Экспромт ці дамашняя загатоўка?

— Так атрымалася з першага выпуску нашай пра-

грамы. Калі ставім апошнюю кропку і развітаемся, камера адкрывае агульны план. А мы з пятлічкамі, гук хоць і не ідзе ў эфір, але запісваецца. І мы пачалі жартаваць. А потым вырашылі, што крышачку гумару вельмі карысна. Гэта збівае ўзровень палітычнага пафасу. З той пары ў нас такая фінальная імправізацыя.

— Сам глядзіш тэлевізар?

— Канешне. Гэта прафесійная цікавасць і патрэба — штодзень гляджу па 3-4 гадзіны навін на розных каналах — ад CNN да расійскіх, абавязкова сваіх калег з СТБ, АНТ. Але я ўвогуле больш аналітык, чым журналіст. З вялікай павагай стаўлюся да добрых інтэрв'юераў, якія могуць разгаварыць суразмоўніка, выцягнуць тое, што ён не хоча казаць. За такімі людзьмі цікава назіраць. Цяпер, на жаль, сышоў з эфірнай прасторы расійскага канала РБК Ігар Вітэль. Як ён распытваў бізнес-эліту, расійскіх чыноўнікаў, людзей, якія ведаюць, што хочучь сказаць, і больш нічога прыныцова не маюць намеру адкрываць! З вялікім задавальненнем за ім сачыў!

А яшчэ я вырас на савецкіх праграмах. Не застаў росквіт савецкай міжнароднай журналістыкі, але назіраць у запісе за тым жа Аляксандрам Бовіным вялікае задавальненне. Ты разумеш, што ён мог і што не мог сказаць, але наколькі дакладна трымаў сваю лінію. Гэта адбывалася ва ўмовах халоднай вайны, калі тэлебачанне было больш чым тэлебачанне — голас усяго сацыялістычнага блока. Гэта вельмі складана: ведаць так шмат, як ён, і казаць толькі тое, што трэба. Сёння тэлеэфір моцна змяніўся: гэта тэмпарытм, агрэсія, крыклівая карцінка, кліпавы мантаж, спроба ўтрымаць гледача з дапамогай вялікіх доз шоку. Так, гэта наркотык, які працуе, да яго прывыкаюць. Але ёсць адна праблема: пасля таго як некаторыя каналы «забіваюць» гледачам рэцэптары, з імі цяжка размаўляць, выдаваць ім больш складаныя аргументы. Таму, на мой погляд, забываць пра тое, што ў СМІ ёсць адукацыйная функцыя, нельга ні ў якім разе. Канцэпцыю забавляльнага навінавага жанру, канешне, ніхто не адменіць, яна запущаная ва ўсім свеце. І сёння сур'ёзныя міжнародныя аналітыкі імкнуцца весці нязмушаную гаворку, жартаваць, скажам, пра шэры фінансавы рынак, зніжаюць планку складанасці. І тут я не магу пагадзіцца з папулярным меркаваннем, што кантэнт павінен быць зразумелы кожнаму. Таму працаваць трэба і з той аўдыторыяй, якая, акрамя забавляльных момантаў, хоча яшчэ і рыху адукацыі. Мы жывём у свеце, дзе падрастаюць дзеці, у якіх заўсёды быў і ёсць інтэрнэт. Яны не ўспрымаюць кнігу як асноў-

ную крыніцу інфармацыі. Больш за тое, іх дзеці не будуць успрымаць кнігу ўвогуле.

— Ведаю, што крыніца тваёй багатай эрудыцыі — якая кнігі.

— Прычым я чытаю іх толькі ў папяровым выглядзе. За сваё жыццё ў электронным варыянце прычытаў цалкам усяго дзве кнігі — іх было проста складана знайсці. Сёння папяровыя кнігі — гэта раскоша, адчуванне ад валодання якой ёсць не ва ўсіх. Але людзі прыйдуць да гэтага: шафа з кнігамі стане прадметам гонару.

«Ад нечаканасці я забыў, як завуць Шаўчука.

І пачаў гарадзіць агарод: у нас у эфіры адметны музыкант, чалавек-легенда, лідар калітэавай групы ДДТ і... так і не ўспомніў яго імя».

— Колькі ў цябе шафаў?

— Вялікіх — сем. Дзве дасталіся ад маці, і там, прызнаюся, я прачытаў не ўсё. Астатнія пяць сабраў сам, там усё перачытана. Вось мару, як частку адпачынку прысвячу таму, што каталагірую сваю бібліятэку, частку яе расстаўлю так, як мне зручна. Папяровыя кнігі надаюць чытанню зусім іншы фармат, ствараюць прыналежнасць да ўжо маленькай секты іх уладальнікаў. Сумна, калі разумеш, што кнігі, якія атрымліваюць нацыянальны прэміі, маюць усяго 5-тысячны наклад. Так, ёсць кнігі, якія выходзяць мільённымі тыражамі, так званы шырспахы, і я нават некаторыя з іх чытаў, каб зразумець, што мне не падаваецца.

— Глеб, амаль 20 гадоў з экрана ты расказваеш нам пра палітыку. Ці зразумеў, у чым сакрэт паспяховасці тых жа палітыкаў?

— Неяк раз я працаваў са здымачнай групай на адным мерапрыемстве, апытваў вялікую колькасць людзей. І напрыканцы патрэбна было невялікае інтэрв'ю са спадаром Латушкам, які цяпер працуе паслом у Францыі, — гэта выдатны чалавек і прафесіянал, а тады ён быў міністрам культуры. І вось часу ўжо няма, усіх заводзяць у залу, дзе будзе праходзіць афіцыйная частка. Павел Паўлавіч ужо амаль зайшоў, спыніўся ў дзвярах і цягнуў чакае. Я падбягаю, прашу: мне патрэбна два «сінхроны» па 15 секундаў пра сённяшняе падзею. І ён дае каментарый роўна на столькі, каб мне хапіла для двух сужэтаў. Вось гэта вялікі прафесіянал! Так што сакрэт — у прафесіяналізме. Насамрэч мне пашанцавала ў маёй дзейнасці. За 20 гадоў на тэлебачанні мне трапілася вялікая колькасць выдатных суразмоўнікаў, якіх і людзей, з якімі давялося працаваць.

Алена КРАВЕЦ.

«ЗВЯЗДА» — РУПЛІВЫМ ГАСПАДАРАМ!

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на II квартал або I паўгоддзе 2018 года — запавядаем вам картку ўдзельніка, выразаіце і дасылаіце да 12 красавіка 2018 года ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Мьяніцкага, 10А.
Сярод падпісчыкаў 18.04.2018 года будуць разыграны 7 набораў садовага інструменту No Brand Тарнада і суперпрыз — мінікультыватар Daewoo Power DAT 1800E. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 28.04.2018 г.
Прызны можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 30.06.2018 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на II квартал або I паўгоддзе 2018 г. і пашпарта. Пасля 30 чэрвеня выдача прызой спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. Умовы рэкламнай гульні «Звязда» — руплівым гаспадарам!» чытайце ў № 42 газеты «Звязда» ад 01.03.2018 г.
Тэлефон для даведак (017) 263 66 73.
Тэрмін правядзення гульні — з 02.03.2018 па 30.06.2018.
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3211 ад 27.02.2018 г., выдадзена Міністэрствам антываганальнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на II квартал або I паўгоддзе 2018 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (адрэсаванне сувязі)

на II квартал або I паўгоддзе 2018 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (абавязкова) _____ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

ГЕРОІ ІНШАГА ЧАСУ

«ШАКАЛАД»

TV1000, 5 і 6 сакавіка

Гісторыя жыцця былога раба з Кубы Рафаэля Падзілы, які нечакана дасягнуў сусветнага поспеху на цыркавай арэне. Маладога чарнакурага артыста Шакалада заўважае былы клоўн і акрабат Фуціт, які ўжо амаль выйшаў у тыраж, але мае дастаткова вопыту і задумак, каб вярнуцца ў прамяні сафітаў. Яго задумка стварыць дуэт з двух клоўнаў (злоснага беллага і няўкладнага чорнага, якога ўвесь час ганяе, прыніжае і тузае белы) спрацоўвае напоўніцу, і амаль 20 гадоў дуэт мае шалёны поспех ва ўсіх цырках свету.

З цягам часу Шакалада перастае задавальняць такую слава — вечнага хлопчыка для біцця. Каб праявіць свой талент, ён замахваецца на галоўную ролю ў тэатральным спектаклі «Атэла» і становіцца першым чарнакурным выканаўцам гэтай ролі. Але публіка жорстка ўказвае ўчарашняму ўлюбёнцу яго месца...

«ГАМЛЕТ ШЧЫГРОЎСКАГА ПАВЕТА» «Беларусь 3», 10 і 11 сакавіка

Драме, якую Валерый Рубінчык паставіў на «Беларусьфільме» падводзе тургенеўскіх «Запісак паляўнічага», ужо больш як 40 гадоў. А яна працягвае ўражваць новыя пакаленні глядачоў глыбінёй, эмацыянальнасцю і асаблівай вытанчанасцю. Здавалася б, як можна цікава распавесці неарыгінальную і нуднаватую гісторыю пра «рускага Гамлета» — збыднелага, але разумнага і адукаванага шляхціца Васіля Васілевіча, які падаваў вялікія надзеі ў маладосці, аднак «выдахся», апусціў рукі і не раскрыўся ў дарослым жыцці, не адбыўся як асоба, не рэалізаваў сябе ў сацыяльным плане? А вось і можна. Паглядзіце рубінчыкаўскага «Гамлета...» — і ўсе пытанні знікнуць.

«ВІКІНГ» АНТ, 11 сакавіка

Эпічная сага расійскіх кінематографістаў грунтуецца на «Аповесці мінулых гадоў». Зроблена гэта з галівудскім размахам: да здымак рыхтаваліся амаль сем гадоў, на рэалізацыю выдаткавалі звыш аднаго мільярда рублёў, а са збудаваных для карціны дэкарацый у выніку зрабілі вялізны тэматычны кіна-парк. Прычымліся да вытворчасці фільма і беларусы: тканіны для касцюмаў вікінгаў выраблялі нашы прадпрыемствы паводле музейных узораў, а ў ролі полацкай князёўны Рагнеды знялася маладая актрыса Аляксандра Борціч, ураджэнка Светлагорска.

У цэнтры падзея — малодшы сын наўгародскага князя Уладзімір «Краснае Сонейка», новы гаспадар Кіева і афіцыйны хрысціцель усё Русі, які дзеля дасягнення сваіх мэт вядзе крываваую вайну з уласнымі братамі...

Панядзелак, 5 сакавіка

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!».
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Адналюбы». **Заклучныя серыі (16+).**
12.50, 13.05, 15.25 Меладрама «Ніка». 1—4-я серыі (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы».
22.10 Серыял «След» (16+).
23.50 «Арэна».
0.50 «Дзень спорту».
1.05 Кіназапаея «Ціхі Дон» (12+).

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 18.35, 22.00 «Тэлебарометр».
9.30, 20.00 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.35 «Капейка ў капейку» (12+).
11.15 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
11.50 «Спатканне з будучыняй» (16+).
12.50 «Свет навыварат». (16+).
13.45 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
15.00 Анімацыйны фільм «Ратауй» (12+).
16.50 Баявік «Іп Ман-3: нараджэнне легенды» (16+).
19.15 «Суперлато».
21.00 «Спатканне з будучыняй» (16+).
22.05 «КЕНО».
22.10 «ЛавЛавСаг». (16+).
23.05 «Хадзі сюды і танцуй».
23.10 Серыял «Каварныя пакаёўкі» (16+).
0.05 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.40, 12.40 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20 «Гэты дзень».
8.25 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 17.30 «Каралі эпизоду». Іван Лапікаў (12+).
10.05 «Навукаманія» (6+).
10.30 «Сэрцы чатырох». Маст. фільм (12+).
12.15, 23.20 «Легенды музыкі». Эдуард Хіль (12+).
13.10 «Беларусь як песня». Тамара Раеўская.
13.35 «Легенды кіно». Георгій Данелія (12+).
14.15 «Загадкі дзёда Кандрата». Народны пісьменнік Беларусі Кандрат Крапіва (6+).
14.40 «Люблю і помню». Кінарэжысёр, сцэнарыст, акцёр Валерый Рубінчык.
15.15 «Дзікае паляванне караля Стаха». Маст. фільм (12+).
18.15 «Інспектар-разява». Маст. фільм (12+).
20.10 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Уладзімір Тоўсіцкі.
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Задача з трыма невядомымі». Маст. фільм (12+).

5 Беларусь 5

7.05 Бятлон. Маладзёжны чэмпіят свету. Спрынт. Юніёры.
8.10 Бятлон. Маладзёжны чэмпіят свету. Спрынт. Юніёры.
9.20 Пра спорт. Вынікі тыдня.
10.00 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Віва» (Польшча) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
11.35 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Брайтан» — «Арсенал».
13.30 Піт-стоп.
14.00 Гандбол над Бугам.
14.30 Лёгкае атлетыка. Чэмпіят свету ў памяшканні. Вячэрняя сесія.
16.55 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. 1/4 фіналу. Другі матч. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)

19.25 Хакей. Чэмпіят Беларусі. 1/4 фіналу. Трэці матч. «Дынама» (Маладзечна) — ХК «Гомель». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.35 Час футбола.
22.20 Футбол. Чэмпіят Англіі. Агляда тура.
23.00 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Крыстал Пэлэс» — «Манчэстэр Юнайтэд». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раница».
9.10 «Контур».
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20 «Геніі і ліхадзеі» (12+).
13.10 «Адвартны адлік». «Тайна жанчыны. Гісторыя з працягам...» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынкае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
19.15 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Спецыяльны рэпартаж «Чавес. ДруГОЙ путь» (16+).
21.40 «Наша жыццё».
22.40 «Спартклуб» (12+).
23.10 «Вячэрні Ургант» (16+).
23.50 «Начныя навіны».

ТВ РЕН СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раница. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.25 «Вялікае снаданне» (12+).
10.00 «Тыдзень спорту».
10.40 Дакументальны праект (16+).
11.40 Маст. фільм «Украсці Бельмандо» (12+).
13.50 «Іншая краіна».
14.35 Меладрама «Сляды на вадзе» (12+).

16.50 «Вялікі горад».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.50 «Інструктар». Серыял. **Заклучныя серыі (12+).**
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
21.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
21.55 «Глядзець усім!» (16+).
23.05 «Ніна». Серыял (16+).
1.40 «Жорсткі бізнес». Серыял (16+).

МІР

6.00, 8.05 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
8.15, 10.05, 13.15 Серыял «Які паннажае смутак» (16+).
14.00, 2.35 «Справы сямейныя. Бтва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 3.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 Серыял «Чыстая вада калі вытоку». 1—4 серыі (16+).
23.10, 0.10 Маст. фільм «Люблю 9 сакавіка» (16+).
0.00 Навіны ў поўнач.
0.45 Маст. фільм «Цырк» (0+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

7.00 «Раница Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Пакой смеху» (16+).
12.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
13.35 «Наша справа» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Чужая» (16+).
22.40, 23.10 Серыял «Крутыя берагі» (16+).
0.15 «Выбары-2018. Дэбаты з Уладзімірам Салаўевым».
1.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўевым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавае раница НТБ» (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы» (16+).
9.45 «За гранню» (16+).
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтары» (16+).
12.00 «Чакай мяне» (12+).
13.25, 18.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.00 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
15.00 Ты не паверыш! (16+).
16.35, 19.40 Серыял «Высокія стаўкі» (16+).
21.25 Серыял «Па той бок смерці» (16+).
23.15 «НЗ.by».
23.35 «Вынікі дня».
0.05 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — свое...» (16+).

8 канал

7.00, 16.05, 19.20, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс».
8.15 Серыял «Амазонія» (12+).
9.45 Дак. фільм «Лета Гасподняе».
10.30 «Здароўе».
11.00 «Сад і агарод».
11.15 Камедыя «Фантамас супраць Скотланд-Ярда» (12+).
13.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.30 Драма «Смерць сярод айсбергаў» (16+).
16.10 «Мультипарад» (0+).
16.25 «Ёсць меркаванне».
17.45 Серыял «Горад прышэльцаў» (16+).
18.35 Серыял «Абаронца».
19.25 Серыял «Вецер, які маюе».
20.50 «Вечарніца».
21.05 Драма «Бандыткі» (16+).

ВТВ ВТВ

6.00, 15.00 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20, 4.10 М/ф «Тры каты». (0+)
7.40, 4.25 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.00, 4.45 М/ф «Lіga WatchCar». (0+)
8.30, 3.20 «Ералаш». (6+).
9.20 Серыял «Гэта каханне». (12+).
10.20 «Галерэя прыгажосці». (16+).
11.00 «Проста кухня». (12+).
11.30 «Супермамачка». (16+).
12.35, 20.00, 23.05 «Уральскія пельмені». (16+).
13.50, 2.30 Серыял «Беглыя сваякі». (16+).
16.35 Серыял «Каманда Б». (16+).
18.10 «Узважаныя і шчаслівыя людзі» (16+).
21.10 Камедыя «Вясельная веча-рынка». (12+).
0.00 Серыял «Выжыць пасля». (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
1.40 Серыял «Метад Лаўровай». (16+).
5.10 Скэт-шоу «Мільёны ў сетцы». (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Нона Мардзюкова.
7.05 «Карамзін. Праверка часам». Дак. серыял.
7.35 «Архіўныя тайны». Дак. серыял.
8.10 «Дзеці Дон Кіхота». Маст. фільм.
9.25 «Антуан Ларан Лавуазье». Дак. фільм.
9.30, 19.00 «Бабін век». Дак. серыял.
10.15, 18.00 «Назіральнік».
11.10, 0.10 XX стагоддзе. «Калі ў нас выхадны». Дак. фільм.
12.00 «Мы — грамадзі!»

12.45 «Белая студыя».
13.25 «Анджэй Вайда. Думкі пра Дастаеўскага».
13.40, 20.45 «Спадчына Старажытнай Азіі». Дак. серыял.
14.30 «Біблейскі сюжэт».
15.10, 1.40 Дзяніс Мацуеў. Фартэпійныя творы П. І. Чайкоўскага.
16.05 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму. Нефрантавыя нататкі».
16.30 «Агора». Ток-шоу.
17.35, 1.00 «Вайна Жазэфа Коціна». Дак. фільм.
19.45 «Галоўная роля».
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Саці. Нясумная класіка...»
22.20 «Дзікенсіяна». Серыял.
23.40 «Магістр гульні».
1.30 «Колер часу». Валянцін Сяроў.
2.35 Сусветныя скарбы.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Вакол смеху». Тэма: «Студэнцтва». 1982 год (12+).
7.20, 11.00, 14.55, 18.55, 20.40, 21.40, 23.00, 23.35, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.35 Праграма «Погляд». 1988 год (16+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Два галасы» (16+).
11.35 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1994 год (16+).
12.00 Дак. фільм «Мае сучаснікі» (16+).
13.00 «Яўген Еўтушэнка. Вечар у Канцэртнай студыі «Астанкіна». 1979 год (12+).
15.20 Маст. фільм «Дачушка» (16+).
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рэстаранная культура». 2005 год (18+).
19.30 Маст. фільм «Варыянт «Амега». 1-я серыя (16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
23.20 «Паэт Станіслаў Кравіцкі чытае свае вершы». 1-я частка. 2005 год (16+).

23.35 (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1985. 1-я частка. 2010 год (16+).
1.05 «Песня-85». 1-я частка (12+).
1.55 Маст. фільм «Бераг яго жыцця». 3-я серыя (16+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

7.30, 15.30, 20.00, 0.30, 2.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
9.00, 13.00, 18.5, 22.00 Скачкі з трампліна. Кубак свету.
10.40 «VIP-ложа».
11.30 Футбол. Чэмпіят MLS.
14.30, 1.30 Бятлон. Чэмпіят свету сярэд юніёраў.
16.30, 23.00 Веласпорт. Парыж — Ніца.
21.30 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.25 Камедыя «SuperАлібі». (16+).
2.20 Камедыя «Развод па французску». (16+).
3.55 Камедыя «Як займацца любоўю па-англійску». (18+).
5.45 Камедыя («Не)чаканы прынец». (16+).
7.20 Камедыя «Румба». (12+).
8.50 Камедыя «Жывёла». (12+).
10.20 Дэтэктыв «Тры лані на алмазнай сцэцы». (12+).
14.00 Камедыя «Сямейнае абрабананне». (16+).
15.40 Камедыя «Кулі над Брэндвеем». (16+).
17.35 Камедыя «Сакрэты сексу і каханья». (18+).
19.30 Меладрама «Спатканне ўспяваю». (16+).
21.20 Камедыя «Здрадай не лічыцца». (16+).
23.20 Камедыя «СуперБабровы». (12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 М/ф (6+).
7.50 «10 самых» (16+).

8.20 «Доктар I...» (16+).
8.50, 19.00, 2.25 «Асколкі». Серыял (16+).
10.30, 4.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.05 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.35 «Без падману» (16+).
13.25 «Сола на саксафоне». Маст. фільм (12+).
15.20 «Нераскрытыя тайны» (16+).
16.20 «Мой герой» (12+).
17.10, 1.45 «Развітанне» (16+).
18.05 «Знахар XXI стагоддзя». Дак. фільм (12+).
20.55 «Апошні ход каралевы». Серыял (12+).
21.55 «Пагоня за смакам» (16+).
22.55, 5.30 «Уся Праўда» (16+).
23.30 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
0.15 «Рымскія спатканні». Маст. фільм (16+).

TV 1000 ТВ1000

8.10 Сем жыццяў (16+).
10.30 Каханне жыве тры гады (16+).
12.25 Дзённікі няні (16+).
14.25 Банды Нью-Ёрка (16+).
17.30 Прывід оперы (12+).
20.10 Аднойчы ў Мексіцы (16+).
22.10 Незвычайныя прыгоды Адэль (12+).
0.15 У чаканні вечнасці (16+).
2.05 Забі мяне пшчотна (18+).
4.00 Шакалад (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Танцы насмерць (12+).
8.15 Службовыя раман. Наш час (16+).
10.00 Раскоп (12+).
11.35 Дзіўныя мужчыны Сямёнавай Кацярыны (16+).
14.25 Руд і Сэм (12+).
16.20, 4.20 Марафон для трох грацый. 1—2-я серыі (12+).
18.25 Стаўка на каханне (12+).

National Geographic

6.00 Суперзбудаванні. (12+).
6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.15 Узлом сістэмы. (16+).
7.40, 13.15 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.20 Пачатак. (16+).
10.05, 14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
10.55 Інжынерныя ідэі. (12+).
11.45 Сапраўдны суперкар. (12+).
12.30 Чалавек супраць YouTube. (12+).
14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
15.40, 19.35, 0.20, 2.45 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Ядзерны сакрэт «Тытаніка». (12+).
18.50, 22.50, 1.55 80-я. Найвялікшыя трагедыі. (16+).
23.35, 5.10 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00 Востраў.
14.00, 7.10 Выжыць любой цаной.
18.00 Вулічныя гонкі.
19.00, 5.30 У пагоні за класікай.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Тэсла: рассакрэчаныя архівы.
2.00 Апошнія жыхары Аляскі.
2.55 Маланкавыя катастрофы.

Плёткі лясных гаваруноў

Тэлевізійная віктарына «Размаўляем па-беларуску» ў эфіры тэлеканала «Беларусь 3» да красавіка будзе ісці ў паўторах. Але ж, каб вы не прыпыніліся ў вывучэнні мовы, стваральнікі праграмы падрыхтавалі тлумачэнне цікавых беларускіх выразаў. Ці ведаеце вы, што адзначае «чуў праз лес малітву»?

Гэты выраз адпавядае расійскай прыказцы «слышал звон, да не знает, где он». Чуць праз лес малітву — значыць, мець пра нешта вельмі і вельмі прыблізнае ўяўленне, але тым не менш імкнуцца пра гэтае нешта «падрабязна» і «маляўніча» расказаць. Калі апавядальнік артыст па натуре і дэмагог, тады яму гарантаваны поспех... Людзі, як вядома, заўсёды нешта хочуць пачуць, ім заўсёды некага хочацца слухаць. Вось тады і з'яўляецца балака, местачковы гаварун. Ён балбоча бясконца, гаворыць пра ўсё і ні пра што і, вядома ж, усё выдумляе на хаду. Аднак жа, калі трапіцца ў грамадзе чалавек, які не паддаецца гіпнозу балбатні, тады ён можа асадзіць балаку: «Плячеш абы што: чуў праз лес малітву...»

Для тых, хто разважае пра свой удзел у тэлеперадачы, нагадаем: каб стаць удзельнікамі, неабходна зайсці на сайт http://tvrhomel.by або http://3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запольніць заяўку на каманду з трох чалавек. Паўторы выпуску тэлевіктарыны — у ранішнім эфіры «Беларусь 3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Аўторак, 6 сакавіка

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!». 7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35 Навіны. 7.05, 8.05 Навіны эканомікі. 7.10, 8.10, 18.15, 0.15 «Зона Х» (16+). 9.10, 22.10 Серыял «След» (16+). 10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Жанчына яго мары». 1-я серыя (12+). 13.10 «Дзіцячы доктар». 13.40 «Дзень у вялікім горадзе». 14.40, 15.25 Серыял «Клан ювеліраў» (16+). 15.15, 18.00 Навіны рэгіёна. 17.05 «Беларуская часінка». 21.00 «Панарамы». 21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+). 23.55 «Сфера інтарэсаў». 0.50 «Дзень спорту». 1.05 Кіназапая «Ціхі Дон» (12+).

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+). 9.00, 19.35 «Тэлебарометр». 9.05, 19.40 Серыял «Сляпяя» (16+). 10.15, 17.35 Серыял «Ганна-дэ-тэктый» (16+). 12.20 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+). 13.15 «Паненка-сялянка». (16+). 14.15 «Бітва салонаў». (16+). 15.20 Серыял «Каварныя пакаёўкі» (16+). 16.15 «Нічога сабе нюз» (12+). 16.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект. 17.05 «Багіня шопінгу». (16+). 20.45 «Мяняю жонку». (16+). 22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО». 22.10 «Два рублі». 22.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. Матч у адказ. «Ліверпуль» (Англія) — «Порту» (Партугалія).

ВТВ ВТВ

6.00, 15.15 Серыял «Вароніны». (12+). 7.20, 4.10 М/ф «Тры каты». (0+). 7.40, 4.30 М/ф «Смяшарыкі». (0+). 8.00, 4.50 М/ф «Lіra WatchCar». (0+). 8.30, 3.20 «Ералаш». (6+). 9.20 Серыял «Гэта каханне». (12+). 10.20 Камедыя «Вясельная веча-рынка». (12+). 12.15 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+). 13.00 «Паспець за 24 гадзіны». (16+). 14.10, 2.30 Серыял «Збеглыя сваякі». (16+). 16.50, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+). 17.50, 20.00, 23.00 «Уральскія пельмені». (16+). 19.00 Серыял «Каманда Б». (16+). 21.10 Камедыя «Законы пры-вабнасці». (12+). 0.00 Серыял «Выжыць пасля». (16+). 0.50 Серыял «Бязмоўны свед-ка». (16+). 1.40 Серыял «Метад Лаўро-вай». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны куль-туры. 6.35 «Легенды сусветнага кіно». Надзея Румянцава. 7.05 «Пешшу...» Масква балетная. 7.35, 20.05 «Правілы жыцця». 8.10, 22.20 «Дзікенсіяна». Се-рыял. 9.30, 19.00 «Бабін век». Дак. серыял. 9.40, 19.45 «Галоўная роля». 10.15, 18.00 «Назіральнік». 11.10, 0.20 XX стагоддзе. «Ста-рая кватра. 1971 год». 1998. 12.25 «Геній». 13.00 «Саці. Нясумная класі-ка...»

ЗВЯЗДА

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак». 7.40, 12.50 «Беларуская кухня». Бабіна каша. 8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры. 8.20, 12.15 «Гэты дзень». 8.25, 18.00 «Мітусня». Камедыя (12+). 9.50 «Камертон». Народная артыстка Беларусі Ніна Шарубіна. 10.15, 15.45 «Бум». Маст. фільм (16+). 12.20, 23.05 «Легенды музыкі». Яўген Мартынаў (12+). 13.20 «Беларусь як песня». Ганна Радзько. 13.45 «Славянскі базар у Віцеб-ску — 2017». Ансамбль «Ся-бры». 17.35 «Тэатр у дэталю». Спек-такль Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра «Юнона» і «Авось». 19.30 «Ваша лато», «Пяцёрча-ка». 20.15 «Беларуская кухня». Бігас. Халодны суп. 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Сэрцы чатырох». Маст. фільм (12+). 22.40 «Святло далёкай зоркі». Памяці рэжысёра тэатра лялек, народнага артыста Беларусі Ана-толя Ляляўскага.

5 Беларусь 5

7.10 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Агляд тура. 8.05 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Крыстал Пэлас» — «Манчэ-тэр Юнайтэд». 10.00 Хакей. Чэмпіятат Беларусі. 1/4 фіналу. Трэці матч. «Дынама» (Маладзечна) — ХК «Гомель». 11.55 Гульні «навыраст». 12.25 Баскетбол. Чэмпіятат свету. Дзяўчыны (U-17). Жараб'ёўка. 13.35 Час футбола. 14.20 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. 1/4 фіналу. Другі матч. 16.20 Хакей для ўсіх. 16.50 Бятлон. Маладзёжны чэмпіятат свету. Гонка пераследу. Юніёркі.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 Дак. фільм «Мае сучасні-кі» (16+). 7.00 «Яўген Еўтушэнка. Вечар у Канцэртнай студыі «Астанкі-на». 1979 год (12+). 8.55, 11.00, 12.55, 14.40, 15.40, 17.00, 17.35, 18.55, 20.40, 21.40, 23.00, 23.35, 1.20, 5.00 Музыч-ная настальгія (12+). 9.20 Маст. фільм «Дачушка» (16+). 12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рэстаранная культура». 2005 год (18+). 13.30, 19.35 Маст. фільм «Ва-рыянт «Амега» (16+). 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+). 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+). 17.20, 23.20 «Паэт Станіслаў Красавіцкі чытае свае вершы». 2005 год (16+). 18.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Першае кахан-не. Школьныя гады». 2006 год (16+). 18.55 «Госці з Сан-Рэма». 1992 год (12+). 0.00 «Вакол смеху». Тэма: «Студэнцтва». 1982 год (12+). 1.35 Праграма «Погляд». 1988 год (16+). 3.00 «Быў час». 2009 год (16+). 4.00 Маст. фільм «Два галасы» (16+).

NOVAЛЬГІЯ Настальгія

6.00 Дак. фільм «Мае сучасні-кі» (16+). 7.00 «Яўген Еўтушэнка. Вечар у Канцэртнай студыі «Астанкі-на». 1979 год (12+). 8.55, 11.00, 12.55, 14.40, 15.40, 17.00, 17.35, 18.55, 20.40, 21.40, 23.00, 23.35, 1.20, 5.00 Музыч-ная настальгія (12+). 9.20 Маст. фільм «Дачушка» (16+). 12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рэстаранная культура». 2005 год (18+). 13.30, 19.35 Маст. фільм «Ва-рыянт «Амега» (16+). 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+). 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+). 17.20, 23.20 «Паэт Станіслаў Красавіцкі чытае свае вершы». 2005 год (16+). 18.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Першае кахан-не. Школьныя гады». 2006 год (16+). 18.55 «Госці з Сан-Рэма». 1992 год (12+). 0.00 «Вакол смеху». Тэма: «Студэнцтва». 1982 год (12+). 1.35 Праграма «Погляд». 1988 год (16+). 3.00 «Быў час». 2009 год (16+). 4.00 Маст. фільм «Два галасы» (16+).

Кінакамедыя

1.10 Меладрама «Як выйсці за-муж за мільярдэра». (16+). 2.55 Камедыя «Без пачуццяў». (16+). 4.40 Камедыя «SuperАлібі». (16+). 6.20 Камедыя «Дзетародныя». (16+). 8.10 Камедыя «Дзяўчына з Ма-нака». (16+). 10.00 Дэзэктый «Забойства на траіх». (12+). 14.00 Камедыя «(Не)чаканы прынец». (16+). 15.35 Меладрама «Спатканне ўспляваю». (16+). 17.30 Меладрама «Каханне і іншыя абставіны». (16+). 19.30 Камедыя «Старскі і Хатч». (12+). 21.20 Баявік «Агент пад пры-крыццём». (12+). 23.05 Камедыя «Мама дара-гая!». (12+).

ТВ 3

6.00 М/ф (6+). 8.05 «Доктар І...» (16+).

17.45 Змешаныя адзінаборствы. UFC. А. Арлоўскі (Беларусь) — Ш. Штрувэз (Нідэрланды). 18.50 Хакей. Чэмпіятат Беларусі. 1/4 фіналу. Чацвёрты матч. «Дына-ма» (Маладзечна) — ХК «Гомель». (У перапынках — Спорт-цэнтр.) 21.10 Спорт-цэнтр. 21.20 Спорт-кадр. 21.55 На шляху да ЧС-2018. Ві-дэазапіс. 22.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. Матч у адказ. ПСЖ (Францыя) — «Рэал» (Іспанія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны. 6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца». 9.10 «Наша жыццё». 10.00 «Жыць здорава!» (12+). 11.10 «Модны прыгавор» (12+). 12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гаво-раць» (16+). 13.55 «Давай пажэнміся!» (16+). 14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+). 16.20 «Спартклуб» (12+). 16.55 «На самай справе» (16+). 18.20 «Кантрольная закупка» (12+). 18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзён-нік (12+). 20.00 «Час». 20.30 «Нашы навіны». 21.10 Серыял «Вольная грама-та». (16+). 23.15 Серыял «Закаханыя жан-чыны» (16+).

СТВ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны». 6.10, 17.25 «Міншчына». 6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добра-га настрою» (6+). 7.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт». 8.30, 17.35 «Вадзіць па-руску» (16+). 8.50 «Інструктар». Серыял. За-ключныя серыі (16+). 10.40, 20.15 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).

EUROSPORT 1

3.00, 11.30 Зімовыя віды спор-ту. «У пагоні за гісторыяй». 3.30, 8.00, 15.00, 19.5, 1.30 Скач-кі з трампліна. Кубак свету. 5.00, 10.30, 16.15, 23.00, 2.30 Веласпорт. Парыж — Ніца. 6.30, 19.15 Футбол. Чэмпіятат MLS. 9.00, 22.00 Горныя лыжы. Ку-бак свету. 12.00 Алімпійскія гульні. «Героі будучыні». 13.00 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій». 14.00 Снукер. Welsh Open. Фі-нал. 18.45 Футбол. «ФІФА». 21.00 Бятлон. Чэмпіятат свету сярод юніёраў. 0.30 Аўтагонкі. Формула Е.

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

6.10, 18.00 Вечнасць (16+). 8.20 Незвычайныя прыгоды Адэль (12+). 10.20 У чаканні вечнасці (16+). 12.10 Адночы ў Мексіцы (16+). 14.10 Шакалад (16+). 16.25 Захавальнік Месяца (0+). 20.10 Монстры на канікулах (12+). 22.00 Вясельны перапалок (12+). 0.00 Зільс-Марыя (18+). 2.20 Сур'ёзны чалавек (16+). 4.10 Дар (16+).

ТВ 1000 ТБ1000

6.00 М/ф (6+). 8.05 «Доктар І...» (16+).

11.30 «Дарагая перадача» (16+). 11.50, 1.55 «Жорсткі бізнес». Серыял (16+). 13.50, 23.25 «Ніна». Серыял (16+). 16.50 «Цэнтральны рэгіён». 17.50 Дакументальны спецпра-ект (16+). 20.00 «Сталічныя падрабязнас-ці». 21.05 «Загадкі чалавецтва» (16+). 21.55 «Глядзець усім!» (16+). 23.05 «Аўтапанарама» (12+). 1.55 «Жорсткі бізнес». Серыял. Заключныя серыі (16+).

МІР

6.00, 17.10, 3.55 Серыял «Вяр-танне Мухтара-2» (16+). 6.25, 8.05 Серыял «АСА» (16+). 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 На-віны (бягучы радок). 8.15, 10.05, 13.15 Серыял «Які памнажае смутак» (16+). 14.00, 2.55 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+). 15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+). 16.15 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+). 19.20 Серыял «Забіць двойчы». 1—4 серыі (16+). 23.10, 0.10 Маст. фільм «Не прыспешвай каханне» (16+). 1.25 Маст. фільм «Люблю 9 са-кавіка» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі. 11.35, 20.40 Серыял «Чужая» (16+). 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 На-віны — Беларусь. 14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+). 15.45 «60 хвілін». Ток-шоу. 17.35 «Лёс чалавека» (12+). 18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+). 22.40 «Простыя пытанні» з Яго-ра Хрусталёвым (12+). 23.10 Серыял «Крутыя берагі» (16+). 0.35 «Выбары-2018. Дэбаты з Уладзімірам Салаўёвым».

8.35, 19.00, 1.40 «Асколкі». Се-рыял (16+). 10.20, 3.10 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+). 12.00, 18.00 «Сакрэты экстрэ-сэнсаў» (16+). 12.55, 16.55 «Варажбітка» (12+). 14.00, 4.40 «Паралельны свет» (12+). 15.00 «Паляўнічыя на прыві-даў» (16+). 15.35 «Простыя складанасці» (12+). 16.05 «Натуральны адбор» (12+). 20.50 «Апошні ход каралевы». Серыял (12+). 21.50 «Нераскрытыя тайны» (12+). 22.50, 5.30 «Гісторыі вырата-вання» (16+). 23.25 «Нябёсы, якія абрынулі-ся». Серыял (16+). 0.10 «Трывожны выклік». Маст. фільм (16+).

ТВ 1000 ТБ1000

6.10, 18.00 Вечнасць (16+). 8.20 Незвычайныя прыгоды Адэль (12+). 10.20 У чаканні вечнасці (16+). 12.10 Адночы ў Мексіцы (16+). 14.10 Шакалад (16+). 16.25 Захавальнік Месяца (0+). 20.10 Монстры на канікулах (12+). 22.00 Вясельны перапалок (12+). 0.00 Зільс-Марыя (18+). 2.20 Сур'ёзны чалавек (16+). 4.10 Дар (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Кіно пра Аляксеева (12+). 8.15 Стаўка на каханне (12+). 10.10 Наша Russia. Які лёсу (16+). 11.55 Акно ў Парыж (16+). 14.15 14+ (16+). 16.20, 4.20 Марафон для трох грацый. (12+). 18.25 Вясёлыя рабаты; (12+).

1.35 «Вечар з Уладзімірам Са-лаўёвым».

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз». 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння. 6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+). 7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Но-вы след» (16+). 8.50 Серыял «Сужэнцы» (16+). 9.40, 23.15 «НЗ.by». 10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+). 12.00 «Суд прысяжных» (16+). 13.25, 18.25 «Агляд. Надзвычай-нае здарэнне». 14.05 Серыял «Курортная палі-цыя» (16+). 16.35, 19.40 Серыял «Высокія стаўкі» (16+). 21.25 Серыял «Па той бок смер-ці» (16+). 23.35 «Вінікі дня». 0.05 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

3 мой 8 канал

7.00, 16.05, 19.25, 21.00, 23.55 «Надвор'е». 7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+). 7.15, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+). 8.00 Серыял «Амазонія» (12+). 8.45, 19.30 Серыял «Вечер, які малюе». 10.10 «Ёсць меркаванне». 10.35 «Мой любімы гадаванец» (0+). 11.05 Драма «Бандыткі» (16+). 13.00 Серыял «Палюбоўнікі пу-стыні» (16+). 14.30 Камедыя «Прыходзьце заўтра» (12+). 16.10 Для дзяцей «Адказвайка» (0+). 16.15 «Мультипарад». 17.00 «Сад і агарод». 17.50 Серыял «Агнём і мячом» (16+). 18.40 Серыял «Абаронца» (16+). 20.50 «Вечарніца». 21.05 «Даведнік па краінах і кан-тынентах» (0+). 21.15 Драма «Сланечнікі» (16+).

National Geographic

6.00 Суперзбудаванні. (12+). 6.50, 18.00, 22.00, 1.05, 4.20 На-вуковыя недарэчнасці. (12+). 7.40, 13.15 Неверагодны док-тар Пол. (16+). 8.25, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+). 9.15 Ядзерны сакрэт «Тытані-ка». (12+). 10.05, 14.05 Міжнародны аэра-порт Дубай. (12+). 10.55 Інжынерныя ідэі. (12+). 11.45 Сапраўдны суперкар. (12+). 12.30 Чалавек супраць YouTube. (12+). 14.50 Найбуйнейшы ў свеце ра-монт. (12+). 15.40, 19.35, 0.20, 2.40 Рассле-даванні авіякатастроф. (16+). 18.50, 22.45, 1.50 80-я. Найвя-лікшыя спартсмены. (12+). 23.30 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці. (16+). 5.10 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махіна-тары. 9.00, 15.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена? 10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляў-нічыя на складзі. 11.00 З лобасці да машыны. 14.00, 7.10 Выжыць любой ц-ной. 18.00 Тэсла: рассакрэчаныя архівы. 19.00, 5.30 У пагоні за класі-кай. 20.00, 1.00 Залатая ліхаман-ка. 0.00 Разбуральнік. 2.55 Маланкавыя катастро-фы.

Тэлесеткі Дачны сезон лічыць адкрытым

У гэту суботу, 3 сакавіка, у эфіры «Беларусь 1» стартуе пяты сезон тэлевізійнай энцыклапедыі садаводаў і агародні-каў — праекта «Дача». Яго няз-менныя ўдзельнікі — вядучая ТРК «Магілёў» Таццяна Лары-на і апэратар Юрый Аўлас-цоў — працягнуць вандроўкі па незвычайных і па-асабліва-му ўтульных «шасцісоткавых фазэндах» беларусаў.

Таццяна Ларына, як і раней, будзе не толькі расказаць пра пад-водныя камані і нюансы загарад-най гаспадаркі, але і ўласнаручна працаваць на градах і вырошчваць улюбёныя кветкі. А яе памагатыя, вопытныя навукоўцы і селекцыяне-ры, падкажуць, як выбіраць, дагля-даць, нарыхтоўваць тую ці іншую гародніну і садавіну.

«У юбілейным сезоне акцэнт будзе зроблены на карысных тэматыч-ных блоках «Месяцавы календар» і «Няма праблем», — анансуюць аўтары праграмы. — Акрамя таго, самыя актыўныя і цікаўныя змогуць паўдзельнічаць у новай забаўляль-най рубрыцы — віктарыне, у якой па фотаздымках трэба будзе адгадаць распусьсюджаныя ў свеце, але ма-лавядомыя ў Беларусі віды раслін, а пазней, магчыма, паспрабаваць вырасціць іх у сябе на дачы!»

Вікторыя ЗАХАРАВА.

Серада, 7 сакавіка

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»... 7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35 Навіны.

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+). 9.00, 19.35 «Тэлебарометр». 9.05, 19.40 Серыял «Спячая» (16+).

ВТВ ВТВ

6.00, 15.15 Серыял «Вароніны», (12+). 7.20, 4.10 М/ф «Тры каты», (0+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак». 7.40, 12.50 «Беларуская кухня». Бульбяныя камакі і смажаная свініна.

5 Беларусь 5

7.05 Спорт-кадр. 7.35 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/4 фіналу. Чацвёрты матч.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рэстаранная культура». 2005 год (18+).

Кінакамедыя

0.45 Каমেдыя «Як займацца любоўю па-англійску». (18+). 3.00, 14.00 Скэтчкам «Паміж намі», (16+).

ліга. «Металлург» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

EUROSPORT 1 EuroSport 1

3.30, 10.00, 15.00, 22.15 Футбол. «ФІФА». 4.00, 8.00, 12.30, 1.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.

Кінакамедыя

0.45 Камедыя «Як займацца любоўю па-англійску». (18+). 3.00, 14.00 Скэтчкам «Паміж намі», (16+).

ТВБ

6.00 М/ф (6+). 8.20 «Доктар І...» (16+).

10.40, 20.15 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+). 11.30 «Дарагая перадача» (16+).

МІР

6.00, 2.55 Маст. фільм «Труфальдзіна з Бергама» (16+). 8.35, 13.15 Серыял «Здрада» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі». 10.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым (12+).

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз». 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.

8 канал

7.00, 16.05, 19.30, 21.00, 23.55 «Надвор'е». 7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).

National Geographic

6.00 Суперзбудаванні. (12+). 6.50, 9.20 Навуковыя недарэчнасці. (12+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары. 9.00, 15.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Вясельныя рабаты; (12+). 8.10 Стылягі (16+).

Усходні гараскоп на

АВЕН. На гэтым тыдні стварыце сабе трывалы і надзейны падмурак для будучых поспехаў.

ЦЯЛЕЦ. Назапашаныя праблемы трэба вырашаць, адкласці гэта на больш далёкі тэрмін наўрад ці ўдасца.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні паспрабуйце скласці план дзеянняў і арыентавацца па ім, інакш патонеце ў шматлікіх справах і клопатах.

РАК. Добры час для вырашэння асабістых і службовых спраў. Вялікі шанц знайсці сродкі для рэалізацыі сваіх ідэй.

ЛЕЎ. Новы тыдзень — спрыяльны момант для абдумвання і абмеркавання доўгатэрміновых планаў.

ДЗЕВА. Сітуацыя, што склалася на гэтым тыдні, будзе спрыяць ліквідацыі непаразуменняў і ўмацаванню вашага аўтарытэту.

НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ

ШАЛІ. Не варта справаваць супрацьстаяць прыходу новага ў ваша жыццё, нават калі пры гэтым нешта старое павінна сысці. Работа будзе прыносіць задавальненне і добры настрой. Серада — спрыяльны дзень для абнаўлення іміджу і змены кола зносін. Удалымі стануцца праекты з новымі дзелавымі партнёрамі. У чацвер вы дакажаце, што цалкам апраўдаеце давер начальства і выдатна спраўляецеся са сваімі абавязкамі. Але старайцеся не быць залішне самаўпэўненымі, гэта можа прывесці да ўскладнення ўзаемаадносін з блізкімі.

СКАРПІЁН. Падзей пройдзе цэлая лавіна, мала што пакаідачы пасля сябе ў ранейшым выглядзе. Будзьце гатовыя да аднаўленчых работ, альбо да добраўпарадкавання змененага ландшафту. Вас чакае маса навін, прычым вельмі прыемных. Начальства шануе і гатова прыслухоўвацца да вашага меркавання. Дзелавыя кантакты прыкметна актывізуецца, вас могуць адправіць у замежную камандзіроўку.

СТРАЛЕЦ. За гэты тыдзень вы многага дасягнёце і нават паспееце рэалізаваць практычна ўсе намечаныя планы, толькі старайцеся не мітусіцца і верыце ва ўласныя сілы. Зараз пажадана ўстрымацца ад наведвання грамадскіх мерапрыемстваў і пазбягаць доўгіх дыскусій. У зносінах з блізкімі людзьмі паспрабуйце абысціся без саркастычных выказванняў і рэзкасці, беражыце свае і чужыя нервы. Выхадныя прысвяціце хатнім клопатам, але без шуму і мітусні, перастаўляць мэблю — не час.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні для рэалізацыі амбіцыйных планаў давядзецца ладна працаваць. Паездкі могуць прайсці неспакойна, але, у канчатковым выніку, вы даможацеся жаданага. Лавіце поспех за хвост і актыўна яго выкарыстоўвайце. Атрымлівайце асалоду ад камплімантаў, якія гучаць вакол, — яны будуць пераконваць у тым, што вы сапраўды выдатная асоба. Магчыма, але без падстаў. Цяпер вам па сілах арганізацыя любога цікавага і незвычайнага мерапрыемства. Таксама тыдзень добры для заключэння дагавораў і куплі нерухомасці.

ВАДАЛІЎ. На гэтым тыдні творчая актыўнасць, працаздольнасць і інтуіцыя дазваляць змяніць жыццёвую сітуацыю ў лепшы бок. Усё будзе атрымлівацца, вашы ідэі ўхваліць начальства, тым самым вы палепшыце адносіны з ім, а гэтак жа з калегамі. З'явіцца новыя партнёры і інвестары. Дарэчы, калі вы надумалі памяняць сферу дзейнасці, то дзейнічайце па вызначаным плане, але не ганіцеся за доўгім рублём. грошы ўсё ж не самае галоўнае ў жыцці.

РЫБЫ. У панядзелак неабходна быць больш асцярожнымі ў словах, каб не раскрыць чужы сакрэт. Можа ўзнікнуць сітуацыя, калі будзе трэба хутка авалодаць новымі ведамі і прафесійнымі навыкамі. Тыдзень спрыяльны для творчай дзейнасці, магчыма з'яўленне цікавых і прыбытковых праектаў і заказаў. Серада пагражае канфліктамі ў сям'і. Ці не занадта вы захапляецеся фантазіямі і планами, рабіце акцэнт на іх рэалізацыю.

ЗВЯЗДА

Чацвер, 8 сакавіка

1 Беларусь 1

6.10 Меладрама «Мамы» (12+).
7.55, 9.10 Меладрама «Падары мне жыццё». 1—2-я серыі (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
12.10 Серыял «Сваты-6» (12+).
13.15 «Абсалютнае каханне». Канцэрт беларускага гурта «Атлантыка».
15.10 Серыял «Каралева прыгажосці». 1—6-я серыі (12+).
21.00 «Панарама».
21.45 Меладрама «Шукаю жонку з дзіцем». 1—4-я серыі (16+).
1.00 «Сфера інтарэсаў».
1.25 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 Фільм для дзяцей «Столік-сам-накрыўся» (6+).
8.00, 22.25 «Тэлебарометр».
8.05 «Ікона стылю». (16+).
9.00 Меладрама «Як стаць прынцэсай» (12+).
11.05 Меладрама «Дзённік прынцэсы. Як стаць каралевай» (12+).
13.00, 0.30 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
14.05 «На нажах». (16+).
15.10 Меладрама «Красуня» (12+).
17.25 «Багіня шопінгу». (16+).
17.55 Анімацыйны фільм «Храбрая сэрца» (12+).
19.35 Біятлон. Кубак свету. Спрынт. Мужчыны.
21.05 «Мяню жонку». (16+).
22.30 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
22.40 Камедыя «Рыкі і Флэш» (16+).

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
9.00 «Галерэя прыгажосці». (16+).
9.30, 3.05 М/ф «Машкіны страшылькі». (0+)
9.50, 3.20 М/ф «Машыны казкі». (0+)
10.15, 3.40 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.40 Анімацыйны фільм «Барбі і яе сёстры ў пагоні за шчанюкамі». (0+)
12.10, 0.00 Серыял «Кухня-5». (16+).
14.40 Камедыя «З 13 У 30». (12+).
16.30, 18.00, 20.00 «Уральскія пельмені». (16+).
21.30 Меладрама «Еш, маліся, кахай». (12+).
2.10 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Вясёлая ўдава». Маст. фільм.
9.00 «Брэменскія музыканты». «Па слядах брэменскіх музыкантаў». М/ф.
9.50 «Звычайны канцэрт».
10.20 «Мы з вамі дзесьці сустракаліся». Маст. фільм.
11.55, 2.05 «Экзатычная Шры-Ланка». Док. серыял.
12.50, 0.05 Прынцып Чарлі. «Агні вялікага горада». Маст. фільм.
14.25 «Неферціці». Док. фільм.
14.35 Міжнародны фестываль цыркавога мастацтва ў Монтэ-Карла.
16.40, 23.25 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Док. серыял. Фільм першы.

3 Беларусь 3

7.35, 11.20 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
7.55 «Гэты дзень».
8.00 «Не пакадай...» Фільм-казка (6+).
10.20 «Беларуская кухня». Хвораст.
10.50 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
11.35 «Гардэмарыны, наперад!» Маст. фільм (12+).
16.25 «Поюшыя гитары» — 50 год разам.
17.35 «Па сямейных абставінах». Меладрама (12+).
19.45 «Соф'я Кавалеўская. Дылемы вялікай жанчыны». Док. фільм (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Беражыце жанчын». Камедыя (12+).
23.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2011». Вячаслаў Дабрынін.

5 Беларусь 5

7.05 Тэніс. Турнір WTA. Індыян-Уэлс.
11.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. Матч у адказ. «Манчэстэр Сіці» (Англія) — «Базэль» (Швейцарыя).
13.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. Матч у адказ. «Тотэнхэм» (Англія) — «Ювентус» (Італія).
15.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/8 фіналу. Матчы ў адказ. Агляд.
15.45 Слэм-данк.
16.15 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
16.50 Агнявы рубж.
17.20 Свет англійскай прэміерлігі. Відэачасопіс.
17.50 Авертайм.
18.25 Хакей. Чэмпіят Беларусі. 1/4 фіналу. Пяты матч. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
20.40 Спорт-цэнтр.

17.20 «Старэйшая сястра». Маст. фільм.
19.00 XX стагоддзе. «Андэрэй Міронаў. Сустрэча ў канцэртнай студыі «Астанкіна». 1978 год.
20.50 «Каралева Марго». Маст. фільм (16+).
1.30 «Шэры воук энд Чырвоная шапачка». «Банкет». М/ф для дарослых.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Першае каханне. Школьныя гады». 2006 год (16+).
6.55 «Госці з Сан-Рэма». 1992 год (12+).
7.30, 13.35, 19.30, 1.30 Маст. фільм «Варыянт «Амега» (16+).
8.40, 9.40, 11.00, 11.35, 14.40, 15.40, 17.00, 17.35, 20.40, 21.40, 23.00, 0.55, 2.40, 3.40, 5.00, 5.35 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.20, 5.20 «Паэт Станіслаў Красавіцкі чытае свае вершы». 2005 год (16+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
13.00 «Ранішняя пошта». 1985 год (12+).
17.20 «Час пік». Нарэзка пра жанчын (Памяці У. Лісцьева). 1995 год (16+).
18.00 «Вакол смеху». «Вясна». 1984 год (16+).
23.15 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рэстаранная культура». 2005 год (18+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

3.30 Горныя лыжы. Кубак свету.

20.55 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/8 фіналу. Першы матч. «Мілан» (Італія) — «Арсенал» (Англія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.00 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/8 фіналу. Першы матч. «Ляцыё» (Італія) — «Дынама» (Кіеў, Украіна). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ АНТ

7.00, 9.00, 16.00, 20.30 «Нашы навіны».
7.10 «Наша раница».
9.10 Камедыя «Бландзінка за вулгом» (12+).
10.50 Кіно ў колеры. Маст. фільм «Прыходзьце заўтра...» (12+).
12.40 Меладрама «Самая абаяльная і прывабная» (16+).
14.20 «Здабытак рэспублікі» (12+).
16.20 Камедыя «Дзятчаты» (12+).
18.10, 21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.15 Канцэрт «Пра што спяваюць мужчыны».
21.10 Камедыя «Каханне і галубы» (12+).
23.10 Серыял «Закаханыя жанчыны» (16+).

ТВ РЕН СТБ

6.00 Камедыя «Суперцешча для няўдачніка» (16+).
7.35 «Ніна». Серыял. Заключныя серыі (16+).
9.00, 11.10, 22.10 «Легенды СССР» (16+).
9.50, 23.50 Камедыя «Дамы запрашаюць кавалераў» (6+).
12.00 Меладрама «Будзьце маім мужам» (6+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.45 «Мінск і мінчане».
14.15 Святочны канцэрт «Нашы любімыя» (12+).
16.10 «Аўтапанарама». Святочны выпуск (12+).

5.00, 10.30, 16.30, 23.00 Веласпорт. Парыж — Ніца.
6.30, 12.45, 21.30, 0.00 Веласпорт. Цірэна — Адрыятыка.
8.00, 15.30 Аўтагонкі. Формула Е.
9.00, 16.00, 2.15 Футбол. «ФІФА».
9.30, 15.30 Футбол. Чэмпіянат MLS.
10.00, 14.00 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
11.30, 22.00, 2.45 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
19.30, 1.00 Біятлон. Кубак свету.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.00 Меладрама «Спатканне ўспляваю». (16+).
2.50 Шоу «Камедыянты». (16+).
3.20 Камедыя «(Не)чаканы прынец». (16+).
4.55 Камедыя «Сакрэты сексу і кахання». (18+).
6.45 Камедыя «СуперБабровы». (12+).
8.35 Камедыя «Сямейнае абрабаванне». (16+).
10.15 Камедыя «Даламажыце стаць бацькам». (16+).
12.00 Камедыя «Пенелопа». (12+).
14.00 Камедыя «Заручаныя асуджаныя». (16+).
15.40 Камедыя «Дзетародныя». (16+).
17.25 Камедыя «Здрадай не лічыцца». (16+).
19.30 Камедыя «Спакуснік». (16+).
21.55 Камедыя «Спакуснік-2». (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
10.10 «Тайны нашага кіно»: «Службовы раман» (12+).

16.45 «Вой, ма-мач-кі!» Серыял (12+).
20.00 «СТБ-спорт».
20.05 Камедыя «Чаго хочучь жанчыны» (12+).
1.05 Джасцін Цімберлейк: шоу пра каханне (16+).

МІР МІР

6.00 М/ф (6+).
7.20 Маст. фільм «Папалушка» (0+).
9.00, 10.15, 16.15 Серыял «Бабін бунт, або Вайна ў Навасёлкаве» (16+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
22.05 Маст. фільм «Зіта і Гіта» (12+).
1.00 Серыял «Здрада» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Вясковая гісторыя» (12+).
10.15, 11.20 Серыял «Чужая» (16+).
11.00, 20.00 Весткі.
13.55, 20.35 Серыял «Пасведчанне аб нараджэнні» (12+).
21.25 Вялікі бенефіс Алены Сцепаненкі «Вясёлая, прыгожая» (16+).
23.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым (12+).
0.00 Маст. фільм «Крылы Пегаса» (16+).

НТБ НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25, 8.20 Серыял «Адвакат» (16+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.10, 10.25 Камедыя «Мая марачка» (12+).
11.05, 16.25, 19.20 Серыял «Чума» (16+).
21.45 Серыял «Лінія агню» (16+).

10.45 «Службовы раман». Камедыя (6+).
13.40, 23.10 «Нераскрытыя тайны» (12+).
14.40 «Гадкі я». Анімацыйны фільм (0+).
16.20, 2.50 «Жонка на пракат». Маст. фільм (12+).
20.05 «Красуня». Меладрама (16+).
22.20 «90-я» (16+).
0.05 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
0.50 «Каханне скрозь час». Маст. фільм (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.40 Дзённікі няні (16+).
8.25 Не жартуйце з Зоханам! (16+).
10.45 Практычная магія (16+).
12.55 Джулі і Джулія: рыхтуем шчасце па рэцэпце (16+).
17.40 Сем жыццяў (16+).
20.10 Стальныя магноліі (12+).
22.25 Матма міа! (16+).
0.35 Супер Майк (18+).
2.40 У чаканні вечнасці (16+).
4.15 Незвычайныя прыгоды Адэль (12+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Ехалі два шафёры (12+).
8.00 Усё пра мужчын (16+).
9.35 Бёз мужчын (16+).
11.10 Мужчына з гарантыяй (16+).
12.50 Мая марачка (12+).
14.25 Тэрмінова выйду замуж (16+).
16.30 Службовы раман. Наш час (16+).
18.15 Мамы (12+).
20.20 8 першых спатканняў (16+).

23.30 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал 8 канал

7.00, 16.00, 19.25, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.20 Серыял «Амазонія» (12+).
9.15, 19.30 Серыял «Вецер, які малое».
10.30 «Кава з перцам».
11.00 Драма «Лінкальн для адваката» (16+).
13.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.30 Трылер «Анаконда» (16+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мультипарад».
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 «Культура».
17.30 Серыял «Агнём і мячом» (16+).
18.25 Серыял «Абаронца» (16+).
19.15 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 Драма «Коко да Шанэль» (16+).

22.05 Аб чым маўчаць дзятчыны (12+).
23.50 Блокбастар (12+).
1.30 Канец выдатнай эпохі. Пра фільм і не толькі... (18+).
2.15 Канец выдатнай эпохі (18+).
4.20 Кіно пра Аляксеева (12+).

National Geographic National Geographic

6.00 Суперзбудаванні. (12+).
6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 11.45, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Істынкт выжывання. (16+).
10.05, 14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
10.55 Інжынерныя ідэі. (12+).
12.30 Знаёмцеся — дыназаўры. (12+).
14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
15.40, 19.35, 0.20, 2.40 Раследаванні авіякатастроф. (16+).
18.45, 22.45, 1.55 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас. (16+).
23.30 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці. (16+).
5.10 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

Discovery Discovery

8.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 11.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на складывы.
14.00, 17.00, 20.00 Узрываючы гісторыю.
0.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Аляска: апошні рубж.
2.55 Маланкавыя катастрофы.
5.30 У пагоні за класікай.
7.10 Выжыць любой цаной.

Наступная задача (гл. дыяграму) належыць вядомаму беларускаму складальніку Віктару Ваўнейку (1948—1998) і вылучаецца сіметрычнай пазіцыяй.

Белыя: Кре8, Лd3, Лf3, Кс4, Кg4, пе2 (6). Чорныя: Кре6, Кb7, Кh7, пп. с5, d6, f6, g5 (7).

Мат у два хады. Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

* * *

«Сярэбраным» прызёрам сёлетняга чэмпіянату краіны стала міжнародны майстар Вольга Бадэлька з Магілёва. Юная шахматыстка (16 гадоў ёй споўніцца толькі летам) паспела заваяваць ужо 16 медалёў рознай вартасці на чэмпіянатах свету і Еўропы ў сваіх узроставых групках (у тым ліку па хуткіх шахматах і бліц), была «бронзавым» прызёрам жаночага клубнага першынства Еўропы, уваходзіць у сотню наймацнейшых па рэйтынгу шахматыстак свету і пяцёрку наймацнейшых юніёрак. Дарэчы, у чэмпіянаце Беларусі Вольга прайграла аж тры партыі, але і выйграла восем, без аніводнай нічыёй.

Вольга Бадэлька — Ланіта Сцяцко. 1.c4 e6 2.Кс3 d5 3.d4 Сb4 4.a3 С:c3+ 5.bc c5 6.e3 Кf6 7.cd ed 8.Cd3 0-0 9.Ke2 b6 10.0-0 Са6 11.f3 С:d3 12.Ф:d3 Ле8 13.Kg3 Кс6 14.Ла2 Фd7 15.Ld1 c4 16.Фb1 h5 17.Ле2 g6 18.Lf1 h4 19.Kh1 h3 20.Kg3 Ка5 21.e4 Кb3 22.e5 К:c1 23.Ф:c1 Kh7 24.Фh6 Фе7 25.f4 Ф:a3 26.f5 Фf8 27.Ф:h3 Фg7 28.Ле3 Кg5 29.Фh4 f6 30.Фg Лf8 31.Кf5, 1:0.

«Бронзу» чэмпіянаату краіны заваявала кандыдат у майстры спорту студэнтка Наталля Кусянкова, 1995 года нараджэння, неаднаразова пераможца і прызёр дзювоўчых першынстваў Беларусі. Вось якая перайграла другога прызёра.

Наталля Кусянкова — Вольга Бадэлька. 1.d4 Кf6 2.Кf3 e6 3.c4 c5 4.d5 ed 5.cd Cd6 6.Кс3 Сс7 7.e4 d6 8.h3 0-0 9.Cd3 Ле8 10.0-0 a6 11.a4 Кbd7 12.Cg5 h6 13.Ch4 Кf8 14.Kd2 Кg6 15.Cg3 Лb8 16.Ле1 Кd7 17.f4 Кdf8 18.Кf3 Ва5 19.f5 Ке5 20.К:e5 de 21.Фe2 g6 22.fg К:g6 23.Лf1 Сс7 24.Фf3 Кf4 25.Кe2 Фd6 26.К:f4 ef 27.С:f4 Ф:f4 28.Ф:f4 С:f4 29.Лf3 b5 30.ab ab 31.Ла7 c4 32.Ce2 f5 33.ab Л:e4 34.Л:e4 fe 35.d7 С:d7 36.Л:d7 e3 37.Сf3 Лс8 38.Лb7 Лс5 39.Крf1 Лg5 40.Кре2 Ле5 41.Сс6 Лс5 42.С:b5 c3 43.bc Л:c3 44.Cd3, 1:0.

* * *

Прывавія тройкі сёлетніх першынстваў Беларусі ў ўзросце да 18 гадоў склалі: сярэд юнакоў — Арсень Котай, Іван Рунец і Аляксей Краміч; сярод дзяўчат — Вера Пракапюк, Ксенія Долбіева і Вольга Каласоўская.

Зборная Беларусі правяла ў Раўбічах трэнервачы збор з удзелам славутага савецкага і ўкраінскага гросмайстра Уладзіміра Тукмакова.

* * *

Часопіс «Праблеміст Украіны» запрашае беларускіх аўтараў да ўдзелу у гадавым конкурсе складання двуххадовых задач. Іх можна дасылаць да 1 лістапада на адрас mt41251@gmail.com.

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Сb4! Першымі правільна адказалі Віктар Жук, Сяргей Цяльпук, Васіль Грыневіч.

Вадзім ЖЫЛКО.

Пятніца, 9 сакавіка

1 Беларусь 1

7.20 Меладрама «Вясна на Зарэчнай вуліцы» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Меладрама «Кахаю цябе любую» (16+).
10.55, 12.10 Меладрама «Та-та напратат». 1—4-я серыі (12+).
15.10 Серыял «Каралева прыгажосці» (12+).
21.00 «Панарама».
21.45 Меладрама «Мамы» (12+).
23.40 Меладрама «Вясна на Зарэчнай вуліцы» (12+).
1.20 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

6.55 М/с «Фіксікі» (0+).
7.20, 19.45 «Тэлебарометр».
7.25 Камедыя «Ноч адпачынку для мам» (12+).
9.15 Меладрама «Красуня» (12+).
11.25 Анімацыйны фільм «Храбрая сэрца» (12+).
13.05 «Арол і рэшка. Юбілейны» (16+).
14.05 «На нажах». (16+).
15.15 Камедыя «Рыкі і Флэш» (16+).
17.10 «Багіня шопінгу». (16+).
17.35 Меладрама «Як стаць прынцэсай» (12+).
19.50 Худ. фільм «Ілюзія падману-2» (12+).
22.05 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
22.10 «Бітва экстрасэнсаў. 15-ы сезон». (16+).
0.15 «Кона стылю». (16+).

3 Беларусь 3

7.35, 12.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры.

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
9.00 М/ф «Скубі Ду». (6+).
9.30, 3.05 М/ф «Машкіны страшлікі». (0+).
9.50, 3.20 М/ф «Машыны казкі». (0+).
10.15, 3.40 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+).
10.40 Анімацыйны фільм «Хортан». (0+).
12.10, 0.00 Серыял «Кухня-5». (16+).
14.40 Фэнтэзі «Багі Егіпта». (12+).
17.00 Анімацыйны фільм «Праўдзівая гісторыя Чырвонай Шапкі». (12+).
18.35, 22.10 «Уральскія пельмені». (16+).
20.20 Фантастыка «Людзі ў чорным». (12+).
2.10 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «То мужчына, то жанчына». Маст. фільм.
8.45 «Дзікія лебедзі». М/ф.
9.45 «Звычайны канцэрт». (12+).
10.15 «Старэйшая сястра». Маст. фільм.
11.55, 2.05 «Экзатычная Шры-Ланка». Дак. серыял.
12.45 Да 200-годдзя з дня нараджэння Марыуса Петыпа. Ірына Калпакова і Сяргей Беражной у спектаклі «Спячая прыгажуня». Запіс 1982 года.
15.40 «Пешшу...» Масква жаночая.
16.10 «Геній».
16.40, 23.45 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.
17.20 «Час жаданняў». Маст. фільм.

7.50, 12.30 «Гэты дзень».
8.00 «Дабранак».
8.35 «Пра Чырвоную Шапачку». Фільм-казка (6+).
10.50 «Беларуская кухня». Сырнікі.
11.20 «Размаўляем па-беларуску». Телевіктарына.
11.50 «Сіла веры».
12.35 «Беражыце жанчын». Камедыя (12+).
14.45 «Славянскі базар у Віцебску — 2009». Надзея Кадышава і ансамбль «Золотое кольцо».
16.00 «Д'Артаньян і тры мушкецёры». Маст. фільм (12+).
20.15 «Тэатр у дэталю». Спектакль Тэатра-студыі кінаакцёра «Безыменная зорка».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Па сямейных абставінах». Меладрама (12+).
23.25 «Соф'я Кавалеўская. Дылемы вялікай жанчыны». Дак. фільм (12+).

5 Беларусь 5

6.55, 22.10 Тэніс. Турнір WTA. Індыян-Уэлс.
11.05 Біятлон. Этап Кубка свету. Кантыялахці. Спрынт. Мужчыны.
12.35 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/8 фіналу. Першы матч. ЦСКА (Расія) — «Ліён» (Францыя).
14.30 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/8 фіналу. Першы матч. «Атлетыка» (Іспанія) — «Лакаматыву» (Расія).
16.25 Авертайм.
16.55 Хакей. Чэмпіятат Беларусі. 1/4 фіналу. Пяты матч.
18.55 Фактар сілы.
19.25, 21.00 Спорт-цэнтр.
19.35 Біятлон. Этап Кубка свету. Кантыялахці. Спрынт. Жанчыны.
21.10 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1/8 фіналу. Першы матч. Агляд.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

3.30, 8.00, 11.30, 14.00, 19.45, 1.00 Біятлон. Кубак свету.
5.00, 10.30, 17.00, 23.00 Веласпорт. Парыж — Ніца.
6.30, 17.15, 0.00 Веласпорт. Цірэна — Адрыятыка.
9.00 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
10.00 Футбол. Чэмпіятат MLS.
12.45, 15.15, 22.30, 2.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
21.30 Скачкі з трампліна. Кубак свету.

НОБАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2008 год (12+).
7.00 «Ранішняя пошта». 1985 год (12+).
7.30, 13.30, 19.30, 1.35 Маст. фільм «Варыянт «Амега» (16+).
8.40, 9.40, 11.00, 11.40, 14.45, 15.40, 17.00, 17.35, 20.40, 21.40, 23.00, 23.35, 2.40, 3.40, 5.00, 5.35 Музыкальная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
11.20 «Час пік». Нарэзка пра жанчын (Памяці У. Лісцьева). 1995 год (16+).
12.00 «Вакол смеху». «Вясна». 1984 год (16+).
17.15 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1985. 2-я частка. 2010 год (16+).
19.00 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
23.30 Маст. фільм «Матылёк» (12+).
0.00 «Б'юць час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Першае каханне. Школьныя гады». 2006 год (16+).
0.55 «Госці з Сан-Рэма». 1992 год (12+).
5.20 «Пазт Станіслаў Кравіцкі чытае свае вершы». 2-я частка. 2005 год (16+).

АНТ

7.00, 9.00, 16.00, 20.30 «Нашы навіны».
7.10 Маст. фільм «Жанчыны» (12+).
9.10 «Ералаш» (6+).
9.35 Камедыя «Дзяўчаты» (12+).

11.25 Кіно ў колеры. Меладрама «Вясна на Зарэчнай вуліцы» (12+).
13.15 Маст. фільм «Экіпаж» (16+).
16.20 Камедыя «Каханне і галубы» (12+).
18.25 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.30 Юбілейны канцэрт Райманда Паўлса.
21.05 «Клуб Вясельных і Знаходлівых». Вышэйшая ліга (16+).
23.20 Серыял «Закаханыя жанчыны» (16+).
1.10 Маст. фільм «Пра каханне» (18+).

ТВ РЕН СТБ

6.10, 22.00 «Легенды СССР» (16+).
7.00 Меладрама «Будзьце маім мужам» (6+).
8.25 «Аўтапанарама» (12+).
8.45, 16.50 «Вой, ма-мач-кі!» Серыял (12+).
11.25 Камедыя «Чаго хочучь жанчыны» (12+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.10 Камедыя «Старскі і Хатч». (12+).
2.05 Меладрама «Каханне і іншыя абставіны». (16+).
4.00 Скетчам «Паміж намі». (16+).
4.20 Шоу «Камедыянты». (16+).
4.50 Камедыя «Крануты». (16+).
6.55 Камедыя «SuperАлібі». (16+).
8.40 Камедыя «Кулі над Брадвеем». (16+).
10.35 Меладрама «Спатканне ўспляваю». (16+).
12.20 Камедыя «Развод па французску». (16+).
14.00 Камедыя «Няхай жыве Францыя!» (16+).
15.45 Камедыя «Сакрэты сексу і каханья». (18+).
17.50 Баявік «Агент пад прыкрыццём». (12+).
19.30 Камедыя «Вялікі куш». (16+).
21.30 Камедыя «Усё і адразу». (16+).
23.20 Камедыя «Сямейнае абрабаванне». (16+).

ТВ ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
10.20 «Тайны нашага кіно»: «Самая абаяльная і прывабная» (12+).

13.40, 23.35 Камедыя «Пакроўскія вароты» (12+).
16.10 «Скардзіца дазваляецца».
16.40 «Адкрытая размова».
20.00 «СТБ-спорт».
20.05 Маст. фільм «Нявеста, якая ўцякла» (12+).
1.55 Джэніфер Лопес: «Танцаваць зноў» (16+).

МІР

6.00 Серыял «Здрада». (16+).
8.15 Канцэрт «Прачніся і спявай» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 Серыял «Паднятая цаліна». 1—3 серыі (12+).
16.15 Маст. фільм «Зіта і Гіта» (12+).
19.20 Маст. фільм «Жаніцца Бальзамінава» (6+).
20.55 Маст. фільм «Бабачкі» (16+).
23.10 «Трымайся, шоубізі!» (16+).
23.40 Серыял «Бабін бунт, або Вайна ў Навасёлкаве» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху» (16+).
7.25 Маст. фільм «Каханне з выпрабавальным тэрмінам» (12+).
10.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым (12+).
11.00 Маст. фільм «Вальс-Бастон» (12+).
12.45 Маст. фільм «Бландзінка за вулгом» (12+).
14.15 Маст. фільм «Жанчыны» (12+).
16.10 Маст. фільм «Асцярожна! Уваход дазволены» (12+).
17.55, 20.40 Маст. фільм «Прывітанне ад бусла» (12+).
20.00 Весткі.

10.55 «Самая абаяльная і прывабная». Меладрама (16+).

12.30, 1.20 «Жанчына без пацучыя гумару». Маст. фільм (12+).
16.00 «Мой герой» (12+).
16.55, 5.10 «Нераскрытыя тайны» (12+).
17.55, 4.20 «Дзённік экстрасэнса» (12+).
18.55 «Чалавек-невідзімка».
20.00 «Новы хлопец маёй мамы». Камедыя (12+).
21.55 «З любоўю, Розі». Маст. фільм (16+).
23.55 «Мужчына і жанчына. Адчуце розніцу» (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10 Каханне жыве тры гады (16+).
8.05, 18.15 Адночы ў Мексіцы (16+).
10.00 Матма міа! (16+).
12.10 Стальныя магноліі (12+).
14.25 Незвычайныя прыгоды Адэль (12+).
16.25 У чаканні вечнасці (16+).
20.10 Целахоўнік (16+).
22.35 Ілюзія падману (12+).
0.50 Параноя (12+).
2.45 Каханне жыве тры гады (16+).
4.20 Вясельны перапалох (12+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Аб чым маўчаць дзяўчыны (12+).
8.10 8 першых спатканняў (16+).
10.00 Мамы (12+).
12.05 Труфальдзіна з Бергама. (12+).

21.50 «Петрасян і жанчыны» (16+).
0.00 Маст. фільм «Вялікі» (12+).

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25, 8.20 Серыял «Адвакат» (16+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.05, 10.25 Камедыя «Не хачу жаніцца» (12+).
11.05, 16.25, 19.20 Серыял «Чума» (16+).
21.45 Серыял «Лінія агню» (16+).
23.30 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — свае...» (16+).

3 мой 8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.00 Серыял «Амазонія» (12+).
8.45, 19.40 Серыял «Вецер, які малюе».
10.10 «Здароўе».
11.00 Драма «Коко да Шанэль» (16+).
13.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні» (16+).
14.30 Меладрама «Калі дрэвы былі вялікімі» (12+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мультипарад».
16.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
17.05 «Культура».
17.50 Серыял «Агнём і мячом» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца».
20.05 Маст. фільм «Ларга Вінч. Пачатак» (16+).

15.00 Блокбастар (12+).
16.40 Наша Russia. Яйкі лёсу (16+).
18.25 Кіно пра Аляксеева (12+).
20.20 Каханне з акцэнтам (16+).
22.20 Пятніца (16+).
0.05 Хутчэй за трусоў (16+).
1.55 Нялюбасць (18+).
4.00 Стылягі (16+).

National Geographic

6.00 Суперзбудаванні. (12+).
6.45 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.35, 13.20 Невэрагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 11.45, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.15, 15.40, 19.35, 0.20, 2.40 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
10.00, 14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
10.50, 14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
12.30 Смяротны бой дыназаўраў. (6+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны. (12+).
18.50, 22.45, 1.55 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас. (16+).
23.30 Дзіўная Другая сусветная. (16+).
5.10 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

Discovery

8.00, 11.00, 17.00, 20.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
10.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
00.00 Гаражны рамонт.
1.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Зроблена з другаснай сыравіны.
2.55 Маланкавыя катастрофы.
5.30 У пагоні за класікай.
7.10 Выжыць любой цаной.

Субота, 10 сакавіка

1 Беларусь 1

6.15 «Існасць». 6.40 Меладрама «Шукаю жонку з дзіцем». 1-я і 2-я серыі (16+).

2 Беларусь 2

6.50 М/с «Фісікі» (0+). 7.20 Фільм для дзяцей «Ушасцёх цэлы свет абыдзем» (12+).

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер». (16+). 7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).

Культура Культура

6.30, 0.25 «Не бойся, я з табой!» Маст. фільм. 9.05 «Вяртанне блуднага папугая».

ЗВЯЗДА

21.20 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+). 22.05 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».

3 Беларусь 3

7.35 «Сіла веры». 8.00, 14.30, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры.

5 Беларусь 5

7.00, 22.20 Тэніс. Турнір WTA. Індыян-Уэлс.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

3.00, 8.00, 11.15, 14.30, 2.30 Горныя лыжы. Кубак свету.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Вакол смеху». «Вясна». 1984 год (16+). 7.30, 13.35, 19.30 Маст. фільм «Варыянт «Амега»» (16+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 М/ф (6+). 10.15 «Сардэчна запрашаем дадому!» (6+).

16.25 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Ліверпуль».

АНТ АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі), 20.30 «Нашы навіны».

ТВ РЕН СТБ

6.00 «Студэнты». Серыял (16+). 7.25 «Анфас».

TV 1000 ТВ1000

6.10, 18.20 Монстры на канікулах (12+). 7.55 Ілюзія падману (12+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Каханне з акцэнтам (16+). 8.25 Пятніца (16+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 М/ф (6+). 10.15 «Сардэчна запрашаем дадому!» (6+).

15.55 «Вялікі горад». 20.00 «СТБ-спорт». 20.10 Вестэрн «Бандыткі» (12+).

МІР МІР

6.00, 8.20 М/ф (0+). 7.50 «Саюзнікі» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

7.00 «Пакой смеху» (16+). 7.50 Маст. фільм «Вяскоўшчына» (12+).

НТБ НТБ-Беларусь

6.20 «Астрапрагноз». 6.25 Серыял «Адвакат» (16+).

8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).

3 мой 8 канал

9.00, 15.55, 19.15, 21.00, 23.55 «Надвор'е».

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL National Geographic

6.00, 11.45, 17.15 Неверагодныя машыны. (12+).

Discovery Discovery

8.00 Хлопцы з Юкана. 9.00 Мегацяжнікі.

Пасля бойкі, як вядома, кулакамі не машуць. Аднак калі вельмі хочацца, то можна прынамсі так і зрабіць прадзюсар двух фіналістаў сёлетняга беларускага нацыянальнага адбору на «Еўрабачанне» Аляксандр Слукці ў знак пратэсту супраць перамогі «легіянера» — украінскага спевака ALEKSEEV'a.

Аляксандр Слукці зняў і змясціў у сацыяльных сетках парадыйную кавер-версію песні «Forever».

Прадстаўнікі Мікіты Аляксева не выказалі ніякай рэакцыі на музычны тролінг і прадоўжылі падрыхтоўку да міжнароднага песеннага шоу.

Між тым Еўрапейскі вясчалны саюз, які праводзіў экспертную праверку песні ALEKSEEV'a на прадмет яе публічнага выканання раней дазволенага тэрміну (з-за гэтага якраз і разгарэўся скандал на нашым адборы), афіцыйна паведамліў Белтэлерадыёкампаніі, што парушэнняў правілаў не выяўлена.

Усяго праз некалькі тыдняў адбудзецца традыцыйная сустрэча кіраўнікоў дэлегацый 42 краін — удзельніц сёлетняга «Еўрабачання», і пасля гэтага перайграваць што-небудзь у мелодыях, гэтаксама або складзе выканаўцаў будзе нельга.

Значная частка білетаў на конкурсныя канцэрты, нягледзячы на кошт да 299 еўра (за білецік на фінал), ужо раскуплена.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

**СУМЕСНАЯ ДЫЕТА
СКОНЧЫЛАСЯ
РАЗВОДАМ**

Шлюбная пара распалася пасля сумеснай дыеты. Прычынай стала тое, што мужу ўдалося пахудзець, а жонцы — не, паведамляе The Mirror.

Карыстальнік сайта Reddit пад псеўданімам jimboyt65 прызнаўся, што яны з жонкай вырашылі змяніць сваё жыццё, калі ўсвядомілі, што вага кожнага з іх складае больш за 135 кілаграмаў і яны нікуды не ходзяць разам. «Мы не ездзілі ў адпачынак, не хадзілі гуляць, не рабілі нічога, толькі тарашчыліся ў тэлефоны», — расказаў мужчына. Паводле яго слоў, яны толькі заказвалі ежу, а не гатавалі, і іх сексуальнае жыццё «спачатку было некамафортнае, а потым і зусім знікла».

Мужчына вырашыў змяніць сваё жыццё. Ён пачаў больш хадзіць, пачаў падлічваць калорыі ежы і сачыць за тым, каб не перавышаць іх дзённы ліміт. Паводле яго слоў, паволі вага пачала змяншацца. У той жа час яго жонка перастала наведваць трэнажорную залу пасля тыдня трэніровак. «За месяц я схуднеў на 4,5 кілаграма, а праз чатыры месяцы вынікі сталі прыкметныя. У гэты момант мая жонка і пачала ставіцца да мяне варожа», — прызнаецца ён. Жанчына адмовілася спаць з ім у адным ложку, спасылаючыся на храп, і мела зносіны толькі з дапамогай эсэмэс і электроннай пошты. У выніку жанчына адправіла мужа паведамленне са словамі, што ён перастаў ёй падабацца і пачаў нагадваць тых, хто здэкаваўся з яе з-за лішняй вагі, а затым падала на развод пасля 12 гадоў шлюбу.

**575 000 ФУНТАЎ
СТЭРЛІНГАЎ
ЗА СТАРЫ ЧАЙНІК**

Стары фарфоравы чайнік з страчаным вечкам і расколінай на ручцы, набыты брытанцам за 15 фунтаў стэрлінгаў (крыху больш за 41 беларускі рубель), праз два гады пайшоў з аўкцыёну за 575 000 фунтаў стэрлінгаў (амаль 1,6 мільярд рублёў), паведамляе The Charlotte Observer.

На таргах, арганізаваных аўкцыённай кампаніяй Woolley & Wallis, кошт чайніка ў 23 разы перавысіў чаканні экспертаў. Апошнюю стаўку зрабіў лонданскі дылер, які прадстаўляў інтарэсы нью-ёркскага Метрополітан-музея. Ажыятаж тлумачыцца тым, што чайнік зроблены ў XVIII стагоддзі на фабрыцы Джона Бартлема — першага амерыканскага вытворцы парцелянавага посуду. Вядома толькі сем ацалелых прадметаў з бартлемскага фарфору, усе яны захоўваюцца ў музеях і ў прыватных калекцыянераў. У 2016 годзе брытанскі аматар антыкварыяту набыў чайнік на анлайн-аўкцыёне за 15 фунтаў стэрлінгаў. Тады ён не здагадаўся пра сапраўдную каштоўнасць свайго набытку. «Калі б не яго стаўка, чайнік, хутчэй за ўсё, апынуўся б у баку са смеццем», — адзначыла прадстаўніца Woolley & Wallis Клэр Дарэм.

Іван КУПАРВАС.

**Нядзеля,
11 сакавіка**

1 Беларусь 1

7.20 Меладрама «Шукаю жонку з дзіцем». 3-я і 4-я серыі (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45 «Каробка перадач» (12+).
10.25 «Народная раница» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага» (12+).
13.15, 15.50 Меладрама «Дзённік свекрыві». 1—4-я серыі (12+).
15.15 «Твой горад».
15.30 Eurovision. Вынікі тыдня.
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Меладрама «Тата на пракат» (12+).

2 Беларусь 2

6.55 «Свет навіварат». (16+).
8.00, 19.30 «Тэлебарометр».
8.05 «На нажах». (16+).
9.10 «Бітва салонаў». (16+).
10.15 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
11.30 «Мяняю жонку». (16+).
12.50 Фантастыка «Зорныя войны. Эпізод 1: схаваная пагроза» (12+).
15.20 Бялтон. Кубак свету. Масстарт. Мужчыны.
16.20 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
17.25 «Бітва экстрасэнсаў. 15-ы сезон». (16+).
20.05 «Два рублі» (12+).
20.30 «Мяняю жонку». (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
22.05 Баявік «Пасля нашай эры» (12+).

3 Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 13.00, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры.

8.15, 13.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.20 «Вячэра з прыдуркам». Камедыя (12+).
9.45 «Наперад у мінулае».
10.10 «Нацыянальны хіт-парад».
11.05 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Віктар Манаеў.
12.00 «Вялікія мастакі». Вінцэнт Ван Гог (12+).
13.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2006». «Мне сняцца сны аб Беларусі».
14.30 «Беларусь як песня». Валлянцін Бадзьяраў.
14.55 «Паглыбленне. Уладзімір Гасцюхін». Дак. фільм.
15.50 «Наш браняпоезд». Маст. фільм (12+).
18.20 «Цені знікаюць апоўдні». Драма (12+).
19.35 «Легенды кіно». Наталля Гундарава (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Алег Барысаў. Чалавек у футарале». Дак. фільм (12+).
21.45 «Гамлет Шчыгройскага павета». Маст. фільм (12+).
23.10 «Святыні Беларусі».

5 Беларусь 5

7.00 Трэніровачны дзень.
7.30, 11.20, 21.40 Тэніс. Турнір WTA. Індыян — Уэлс.
9.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Ліверпуль».
13.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Вест Бромвіч» — «Лестэр».
14.55 Гульні «навыраст».
15.25 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Парма» (Перм) — «Цмокі-Мінск». (У перапынку — Спорт-цэнтр).
17.20 Піт-стоп.
17.55 Бялтон. Этап Кубка свету. Кантыялахці. Масстарт. Жанчыны.
18.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Борнмут» — «Тотэнхэм». (У перапынку — Спорт-цэнтр).
20.55 Пра спорт. Вынікі тыдня.
23.00 Бялтон. Этап Кубка свету. Кантыялахці. Масстарт. Мужчыны.
23.45 Настольны тэніс. Маладзёжны чэмпіянат Еўропы.

ВТБ ВТБ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скэтч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 «Асцярожна: дзеці!» (6+).
9.00 М/ф «Скубі Ду». (6+).
9.30, 3.05 М/ф «Машыны страшылікі». (0+).
9.50, 3.20 М/ф «Машыны казкі». (0+).
10.15, 3.40 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+).
10.40, 2.30 «Ералаш». (6+).
11.30 «Галерэя прыгажосці». (12+).
12.10, 0.00 Серыял «Кухня-5». (16+).
14.40 Камедыя «Белыя цыпачкі». (16+).
16.40 Анімацыйны фільм «Сава. Сэрца война». (0+).
18.15, 22.20 «Уральскія пельмені». (16+).
20.20 Фантастыка «Людзі ў чорным-3». (12+).
2.10 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Прыміце выклік, сін'еры!» Маст. фільм.
8.50 «Кацяня па імені Гаў». М/ф.
9.40 «Звычайны канцэрт».
10.10 «Мы — грамацеі!»
10.50 «Падкідыш». Маст. фільм.
12.00 Краіна птушак. «Неспакойнае лета ў Гранкіным лесе». Дак. фільм.
12.45 200 гадоў з дня нараджэння Марыуса Петыпа. Ірына Калпакова, Сяргей Беражной, Геннадзь Сялюк і спектаклі «Раймонда». Запіс 1980 года.
14.55 «Кардынал Мазарыні. Небяспечны гульні». Дак. фільм.
16.45, 0.30 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.

17.25 «Маленькая прынцэса». Маст. фільм.
19.00 «Пешшу...» Масква Трацякова.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Рамантыка раманса». Ансамбль «Россия» імя Людмілы Зыкінай.
21.05 «Белая студыя».
21.50 «Кахаць цябе». Маст. фільм.
23.30 Жан-Люк Панці і яго бэнд.
1.10 «Шпіёнскія страсці». «Адваротны бок месяца». «Гэта зусім не пра гэта». М/ф для дарослых.
1.50 «Старадаўні вадэвіль». Маст. фільм.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1985. 2-я частка. 2010 год (16+).
7.00 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
7.30, 1.30 Маст. фільм «Варыянт «Амега» (16+).
8.40, 9.40, 11.00, 11.40, 17.35, 18.55, 19.25, 23.20, 2.45, 3.40, 5.00, 5.40 Музыкальная настальгія (12+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.30 Маст. фільм «Матылёк» (12+).
12.00 «Шынок 13 крэслаў». 1968 год (12+).
13.00 «Што? Дзе? Калі?» Першы паўфінал 1982 года (12+).
14.10, 20.10 «Песня-85» (6+).
15.00 «Буй час». 2009 год (16+).
16.00 Тэлеспектакль «Залатая рыбка». 1986 год (12+).
17.45 «Сядзі і глядзі» (16+).
18.00 «Зямля — Паветра». Пётр Мамонаў. 2003 год (16+).
19.00 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі». «Пра зарадку». 1998 год (16+).
21.00 Маст. фільм «Крадзёж» (16+).
0.00 «Вакол смеху». «Вясна».

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Фільм-казка «Тры арэшкі для Папялушкі» (12+).
9.10 «Нядзельная прапаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «На наш густ» (12+).
10.10 «У госці па раницах» (12+).
11.10 «Дарагая перадача» (12+).
11.50 Камедыя «Тры плюс два» (12+).
13.40 Юбілейны канцэрт Льва Лешчанкі.
16.20 «Леў Лешчанка. «Ты помніш, плылі дзве зоркі...» (12+).
17.20 Маст.фільм «Вікінг» (16+).

20.00 «Контур».
21.05 Камедыя «Каханне на пракат» (12+).
23.05 «Што? Дзе? Калі?» Вясновая серыя гульні (12+).
0.15 Маст. фільм «Пра каханне. Толькі для дарослых» (18+).

ТВ РЕН СТБ

6.25 «Студэнты». Серыял (16+).
8.00 «Скардзіца дазваляецца».
8.20, 15.35 «Аўтапанарама» (12+).
8.45, 16.50 Серыял «Вой, мамачкі!» (12+).
11.25 «Вялікае снеданне» (12+).
12.00 Вестэрн «Бандыткі» (12+).
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.40, 0.25 Камедыя «Чалавек з бульвара Капуцынаў» (12+).
15.15 «Дарагая перадача» (16+).
16.00 «Цэнтральны рэгіён».
19.30 «Тыдзень».

20.25 «Легенды СССР» (16+).
22.00 «Тыдзень спорту».
22.30 Драма «Непрыстойная прапанова» (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.10, 7.30, 9.20 М/ф (0+).
6.30 «Такія дзіўныя» (16+).
7.00 «Беларусь сёння» (12+).
8.20 «Культурызм» (16+).
8.50 «Вой, мамачкі!» (12+).
9.30 «Дастукацца да зоркі» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15, 10.15 Серыял «Пандора» (16+).
18.45 «Разам».
19.45 Маст. фільм «Вялікае каханне» (12+).
21.40 Серыял «Двойное жыццё» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху» (16+).
7.35 Маст. фільм «Атэль для Папялушкі» (12+).
9.25 Маст. фільм «3 прывітаннем, Казаностра» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр» (16+).
12.10 «Ранішняя пошта» (16+).
12.50 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна». (16+).
13.20 «Калі ўсе дома» (12+).
14.20 «Смяяцца дазваляецца» (16+).
16.30 Камедыя «Мядовы месьці» (12+).
18.15 Маст. фільм «Свята разбітых сэрцаў» (16+).
20.00 Весткі тыдня.
21.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
22.30 «Вялікая опера». Галаканцэрт (12+).
0.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25 Серыял «Адвакат» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Аднойчы...» (16+).
8.55 «Іх норавы» (0+).
9.20 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі» (12+).
12.00 «Дачны адказ» (0+).
13.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.15 Камедыя «Не хачу жаніцца» (12+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
18.05 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Ты не паверыш!» (16+).
21.00 «Зоркі сышліся» (16+).
22.35 Серыял «Лінія агню» (16+).

8 канал

9.00, 16.35, 19.10, 21.10, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.20 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
9.50 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.20 «Сад і агарод».
10.40 Меладрама «Калі дрэвы былі вялікімі» (12+).
12.15 «Суперкніга».
12.45 Камедыя «Кілер» (16+).
14.45 Камедыя «Па-банку» (16+).
16.40 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.45 «Майстаркласы».
16.50 «Глядзім усёй сям'ёй». Маст. фільм «Дзённікі мамы першаакушкі» (0+).
18.20 Серыял «Яна напісала забойства».
19.15 Драма «Вікінг» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.15 Драма «Кветкі вайны» (18+).

ТВ БЭЗ ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
10.00 «Паненка і кулінар» (12+).
10.35, 0.45 «13». Серыял (16+).
13.55 «Жонка. Гісторыя каханья» (16+).
15.15 «Знахар XXI стагоддзя». Дак. фільм (12+).
16.05 «Апошні ход каралевы». Серыял (12+).
19.35 «Без падману» (16+).
20.30 «Цягнік на Юму». Вестэрн (16+).
22.45 «Асцярожна, махляры!» (16+).
23.15 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
3.50 «Мужчына і жанчына. Адчуйце розніцу» (16+).
5.10 «Дзённік экстрасэнса» (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.40 Джулі і Джулія: рыхтуем шчасце па рэцэпце (16+).
8.35 Ілюзія падману-2 (16+).
11.10 Муза (16+).
13.15 Не жартуйце з Зоханам! (16+).
15.30 Практычная магія (16+).
20.10 Эван Усёмагутны (12+).
22.05 Асцярожна, дзверы зачыняюцца! (16+).
0.05 Мабільнік (18+).
2.00 Супер Майк (18+).
4.05 Мamma mia! (16+).
6.20 Без межаў (12+).
8.20 Дуэлянт (16+).
10.35 Без мужчын (16+).
12.15 Падкідыш (0+).
13.50 Стылягі (16+).
16.35 Мужчына з гарантыяй (16+).
18.20 Маргарыта Назарава. (16+).
20.20 Ваўкі і авечкі: бе-е-е-зразважнае ператварэнне (6+).
22.05 Жаніх (12+).

23.50 Нявеста (16+).
1.40 8 першых спатканняў (16+).
3.15 Аб чым маўчаць дзядзючкіны (12+).
4.50 Блокбастар (12+).

National Geographic

6.00, 11.50, 17.15 Неверагодныя машыны. (12+).
6.45 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
8.00, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.45, 14.55 Космас: прастора і час. (12+).
9.30 Аўта-SOS. (12+).
10.15 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
11.00 Мегазаводы. (12+).
12.35, 19.40, 5.10 Вядомы Сусвет. (12+).
14.10 Больш, чым тыраназур. (12+).
15.40 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.25 Шаша праз пекла. (12+).
18.00, 22.00, 1.10 Пачатак. (16+).
23.35 Гісторыя пра нас. (16+).
0.25 Ліхтугі за мяжой. (18+).
2.50 Інстынкт выжывання. (16+).
3.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+).

Discovery Discovery

8.00, 10.30 Махінатары на трасе. 11.00, 1.00 Іржавая імперыя. 12.00 Зорнае выжыванне. 13.00 Залатая ліхаманка. 14.00, 16.30 Майстры патаргавацца. 17.00, 2.00, 7.10 Мегацягнікі. 18.00 Колькі каштуе мая машына? 19.00 Вулічныя гонкі. 20.00 Махінатары. 23.00 Аляска: апошні рубаж. 0.00 Хлопцы з Юкана. 2.55 Металаломшчыкі. 3.50 Разбуральнік. 4.40, 6.45 Як гэта ўстроена?

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена.

ЖЫЖА ПАЙШЛА НЕ ТУДЫ

Літаральна праз дзясятка дзён работнікі Шчучынскай міжрайінспекцыі каля вёскі Алішкаўцы Шчучынскага раёна выявілі забруджванне зямель ляскога фонду арганічнымі ўгнаеннямі, якое адбылося з-за пашкоджання сцяны гняясховішча аднаго з сельгаспрадпрыемстваў рэгіёна.

Узятыя Гродзенскай абласной лабараторыяй аналітычнага кантролю пробы паказалі, што гэтае забруджванне прывяло да сярэдняй дэградацыі зямель ляскога фонду, а таксама знішчэння ляскога подсілу і жывога надглебавага покрыва на плошчы 500 квадратных метраў. Сельгаспрадпрыемства абавязалі пакрыць нанесеную шкоду ў памеры 190 тагачасных мільёнаў рублёў і правесці ачыстку забруджаных зямель да належнага стану.

І такія выпадкі, на жаль, не адзінаковыя. Ужо ў кастрычніку мінулага года Стаўбцоўская міжрайінспекцыя склала адміністрацыйны пратакол на прадпрыемства са Слуцка, якому належала ферма ў Слуцкім раёне. За паўкіламетра ад вёскі Азярцы на полі складзіраваліся яе адходы. З дажджом вадкія гноевыя фракцыі сцяклі па схілу і забрудзілі лясны ўчастак на плошчы 31,2 квадратнага метра. Нягледзячы на тое, што нанесеная прыродзе шкода ў памеры 717 рублёў віноўнікам была выплачана, юрасо-бе прызначылі яшчэ і штраф. Прадпрыемству прадпісалі выпрацаваць дадатковыя меры па недапушчэнні такой сітуацыі ў далейшым.

Кіроўца быў затрыманы, ён растлумачыў, што прыехаў сюды з Ліды і прывёз адходы з прыватнага дрэваапрацоўчага прадпрыемства. Высветлілася, што «ходка» была не першая.

У ПОШУКАХ... БУРШТЫНУ

Летам 2016 года работнікі Пінскай міжрайінспекцыі разам з вайскоўцамі Пінскага пагранічнага ўчастка ў пагранічнай зоне паблізу вёскі Жолкіна затрымалі чачвярых жыхароў раёна, якія вырашылі падзарабіць не зусім звычайным спосабам. Пры дапамозе бензінавай мотапомпы, брызентавых пажарных рукавоў і металічных труб рознай даўжыні яны спрабавалі знайсці... бурштын.

Як растлумачылі самі затрыманыя, яны чулі, што непадалёку ад гэтых мясцін, на тэрыторыі Украіны, вядзецца яго здабыча, і таксама захацелі паспрабаваць. З мясцовага вадаёма пад ціскам качалі ваду і вымывалі ў зямлі лункі дыяметрам да паўтара і глыбінёй да чатырох метраў. Усяго хаўруснікі паспелі «намыць» 15 такіх лункаў, прычым ішчы тым самым вялікую шкоду прыродзе. Гэты варварскі спосаб стварэння «месяцавага пейзажу» можна было б назваць цалкам экзатычным для нашай краіны, але... За год да гэтага падобны факт быў устаноўлены ў Драгічынскім раёне.

Дарэчы, парушальнікі бурштын так і не знайшлі. Апроч таго — яны адначасова яшчэ і нелегальна нарыхтоўвалі драўніну. Да моманту затрымання імі было ссечана больш за 100 дрэў розных парод.

Сяргей РАСОЛЬКА.

○ А вы ведалі?

Піянеры і пенсіянеры — самыя законапаслухмяныя

Праведзены спецыялістамі Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету аналіз паказаў, што большасць парушэнняў прыродаахоўнага заканадаўства здзяйсняецца грамадзянамі ва ўзросце ад 31 да 40 гадоў.

Гэта складае каля 33 % ад агульнай колькасці выяўленых парушэнняў. 23 % складаюць парушэнні, здзейсненыя грамадзянамі ва ўзросце ад 41 да 50 гадоў, 21 % — парушэнні, дзе вінаватым асобам ад 51 да 60 гадоў. Грамадзянамі пенсійнага ўзросту (больш за 60 гадоў) здзяйсняецца 8 % парушэнняў.

На долю маладых людзей ва ўзросце да 20 гадоў прыпадае ўсяго каля 2 % парушэнняў, а ва ўзросце ад 21 да 30 гадоў — 13 %. Як лічаць спецыялісты, часткова гэта абумоўлена тым, што моладзь уцягнута ў іншыя жыццёвыя працэсы, звязаныя ў тым ліку і з развіццём камп'ютарных тэхналогій. Таксама яны схільныя лічыць, што новае пакаленне больш законапаслухмянае і аддае перавагу цывілізаванаму падыходу да прыродакарыстання.

○ Будзь у курсе!

Няма парадку на зямлі? Звані!

У Гомельскім абласным камітэце прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя пачала работу пастаянная «гарачая лінія», на якую можна паведаміць пра факты парушэння парадку на зямлі, дапушчэння суб'ектамі гаспадарання і насельніцтвам на тэрыторыі вобласці.

Пад наглядзеннем парадку на зямлі маецца па ўвазе дзейнасць па азеляненні, утрыманні і падтрыманні ў чысціні тэрыторыі вобласці, раёна, горада, прадпрыемства (аб'екта), скіраваная на прывядзенне гэтых тэрыторый у належны стан.

У абласным камітэце выказалі надзею, што жыхары вобласці праявяць прынцыповасць, імкненне зрабіць наш край чысцейшым і прыгажэйшым.

Падрабязнасці можна даведацца на сайце Гомельскага абласнога выканкама.

МЕРКАВАННІ

Да зямлі як да скарбу

Для беларусаў слова «зямля» мае сакральнае значэнне. Яна і карміліца, і тая заповітная спадчына, якую нам пакінулі продкі. Але як мы захоўваем гэты скарб, ці належным чынам ставімся да бяссценнага дару? З такім пытаннем мы звярнуліся да супрацоўнікаў дзяржаўных ведамстваў, дэпутатаў і працаўнікоў аграрнага сектара.

Віктар ГРЫШЧАНКА, начальнік аддзела кадастру Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь:

— Ёсць многа відаў эрозіі зямлі — ветравая, водная. Ёсць дэградацыя, звязаная з безгаспадарчасцю: зямля не ўзворваецца, тэрыторыя не падкошваецца, таму зарастае кустоўем.

Як прадухіліць дэградацыю зямлі? З ветравой дэградацыяй дапамагаюць справіцца лесапалосы, якія спыняюць вятры. Яны эфектыўна выкарыстоўваюцца і ў дарожным будаўніцтве.

Водная эрозія залежыць у тым ліку і ад меліярацыйных сістэм. Калі зямля адваявана чалавекам, і там пабудавана сістэма, якая пазбаўляе ад лішкаў вады, каб па гэтай тэрыторыі праходзіла сельскагаспадарчая тэхніка, — гэта не дэградацыя зямлі, а эфектыўнае выкарыстанне. Каб меліярацыйная сістэма функцыянавала, яна павінна падтрымлівацца ў працоўным стане. Часта бабры будуць свае плаціны на гэтых сістэмах, забалочваюць землі і спрыяюць воднай эрозіі зямлі. Што трэба рабіць? Канешне, расчышчаць бабровыя плаціны і аднаўляць меліярацыйныя сістэмы.

Ёсць дэградацыя, звязаная з праліўным дажджом. Я суб'ектыўна класіфікую гэта як стыхійнае бедства. З такім размывам ворных зямель змагацца немагчыма — трэба выпраўляць наступствы.

Безгаспадарчыя землі ўзнікаюць, калі арганізацыя не выкарыстоўвае надзелы, напрыклад з прычыны нізкага балу ўрадлівасці. Такія землі можна аддаць для сярбы лугавых траў. Уплываюць на зарасненне зямлі і інавацыйныя метады выдзення сельскай гаспадаркі. Раней людзі ўручную скошвалі траву на заліўных лугах, поймах рэк. Зараз такія тэхналогіі не выкарыстоўваюцца. На пераўвільготненых паплавах не працуе і тэхніка. І як вынік — яны зарастаюць. Тут няма вінаватых.

Ёсць таксама дэградацыя зямлі паабапал дарог з-за заражэння цяжкімі металамі. Паводле статыстыкі, адзін аўтамабіль у год выкідае колькасць цяжкіх металаў, прыкладна роўную яго масе.

Таццяна КАНАНЧУК, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, старшыня Пастаяннай камісіі па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы:

— На сельскагаспадарчых, вытворча-кааператыўных, фермерскіх землях і ў прыватных гаспадарках важна для папярэджання дэградацыі выкарыстоўваць традыцыйнае земляробства і рацыянальна карыстацца мінеральнымі ўгнаеннямі. Калі без пестыцыдаў не абысціся, на першы план павінна выйсці іх правільнае ўнясенне. Неабходна пазбягаць вырошчвання пэўных культур на адных і тых жа надзелах. Перашкаджае воднай, ветравой эрозіі насаджэнне лесапалос паабапал палёў. Калі растае снег, ідзе дождж, ападка сцякаюць на сельскагаспадарчыя землі і вымываюць урадлівыя слой. З-за гэтага наша глеба становіцца бяднейшай, і культуры, якія вырошчваюцца, ужо не такія багатыя на карысныя рэчывы. Цяпер вельмі актуальнае арганічнае земляробства. Яно з'яўляецца адным з кірункаў па барацьбе з дэградацыяй зямлі. Законапраект па арганічным земляробстве зараз

рыхтуецца ў парламенце да першага чытання. Праекты, звязаныя з прадухіленнем дэградацыі зямель, рэалізуе ў Беларусі і Праграма малых грантаў Глобальнага экалагічнага фонду. Трэба адзначыць, што аднаўленне зямель з'яўляецца адной з 17 мэт устойлівага развіцця Беларусі.

Андрэй КУЗЬМІЧ, намеснік начальніка ўпраўлення біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь:

— Каб не дапусціць дэградацыі зямель, трэба выконваць патрабаванні заканадаўства. Асноўным заканадаўчым актам у гэтай галіне з'яўляецца Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб зямлі. Ахова і рацыянальнае выкарыстанне зямель — гэта абавязак карыстальнікаў. У Кодэксе прадугледжана, што яны павінны плановаць і праводзіць мерапрыемствы па ахове зямель.

Відаў і формаў дэградацыі зямлі мноства. З іх найбольш актуальнымі для нашай краіны з'яўляюцца каля дзесяці (водная і ветравая эрозія глебы, мінералізацыя асушаных тарфяных глеб, забруджванне зямель хімічнымі рэчывамі і г. д.). Каб у полі зроку землекарыстальніка пастаянна знаходзіліся актуальныя менавіта для яго зямельныя пытанні дэградацыі і каб дзеянні па прадухіленні гэтай з'явы былі своєчаснымі, у 2016 годзе Мінпрыроды сумесна з іншымі дзяржаўнымі органамі распрацавала тыповы план па ахове зямель. Гэты дакумент можа выкарыстоўваць кожны землекарыстальнік — як аснову для распрацоўкі свайго канкрэтнага плана аховы зямель з улікам іх асаблівасцяў.

Таксама, каб не дапусціць дэградацыі глебы, якая актыўна выкарыстоўваецца на сельскагаспадарчых землях, вельмі важна сістэмна адсочваць яе стан і своечасова выяўляць негатыўныя змены. Гэта задача адпаведных структур на мясцовым узроўні, а таксама і навукоўцаў. Увогуле, роля навукі ў прыняцці рашэнняў у прыродаахоўнай сферы вельмі істотная. Ахова зямель тут не выключэнне.

Што да дэградацыі сумлення... Гэта пытанне больш філасофскае. Мяркую, найлепшым стаўленнем да зямлі з маральнага пункту гледжання будзе імкненне захоўваць яе ў такім стане, каб яна прыносіла карысць не толькі існавучым пакаленням, але і нашым нашчадкам. Для беларусаў зямля — гэта ўсё ж такі нешта большае і нешта глыбейшае, чым проста прыродны рэсурс і сродак вытворчасці.

Іван КІРЫКОВІЧ, старшыня Навадворскага сельскага Савета Пінскага раёна:

— Неабходна, каб людзі заставаліся на вясковай зямлі. На жаль, сялян становіцца ўсё менш. Моладзь пакідае вёску, таму ўласная зямля не апрацоўваецца, пустыць дамы. Што датычыцца вялікіх плошчаў, якія адносяцца да сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, — яны выкарыстоўваюцца. Працуюць нават на малаўрадлівай зямлі. На мой погляд, эфектыўнае было б задзейнічаць землі з нізкай бальнасцю пад пасадку лесу.

Рыгор ЧУЙКО, генеральны дырэктар УП «Агракамбінат «Ждановічы»:

— На нашым прадпрыемстве такой праблемы не існуе. У адваротным выпадку не было б такіх высокіх вынікаў. Стараемся выкарыстоўваць усе землі рацыянальна. Захаваў тэхналогіі сельскай гаспадаркі — гэта адзін з метадаў эфектыўнага землекарыстання. Наша галоўная задача, каб не памяншалася колькасць гумусу і пажыўнага рэчыва ў зямлі пасля сельскагаспадарчай дзейнасці. Мы павінны пасля сярбы пакінуць зямлю, якая будзе карміць і будучыя пакаленні.

Марыя ДАДАЛКА.

ТРЭБА ТОЛЬКІ ЗАХАЦЕЦЬ

Ініцыятыў шмат не бывае

У Магілёўскай вобласці, напрыклад, акрамя чэрыкаўскай ініцыятывы, было падтрымана яшчэ тры — у Бабруйску, Магілёве і Магілёўскім раёне.

— Усяго ад Магілёўскай вобласці было пададзена 46 заявак, — паведаміла **рэгіянальны каардынатар праекта па Магілёўскай вобласці Алена КАТЛЯРЭўСКАЯ**.

У Бабруйску, напрыклад, гарадское грамадскае аб'яднанне «Маці супраць наркатыкаў» рэалізуе ініцыятыву «Звычайка быць здаровым» на суму 46 850 еўра (сафінансаванне 9220 еўра). А ў Магілёве падтрымана ініцыятыва абласнога ўпраўлення МНС па аснашчэнні сучасным абсталяваннем абласнога адукацыйнага цэнтра бяспекі, які знаходзіцца ў Пажарным завулку. Яго адкрыццё плануецца ўжо 25 ліпеня. Шмат розных арганізацый прыцягнула і ініцыятыва «Тваё здароўе ў тваіх руках», якую рэалізавала ў аграгарадку Кадзіна Магілёўскага раёна грамадская арганізацыя «Здаровы выбар».

Усе ініцыятывы розныя і дэманструюць, што да мэты можна прыходзіць рознымі шляхамі. Напрыклад, у Кадзіне праводзіліся заняткі для падлеткаў па варкаўце і ўрокі па здаровым харчаванні. Па выніках зроблены восем відэаўрокаў па варкаўце і столькі ж па правільным харчаванні, якія сёння можна ўбачыць на YouTube.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Інфармацыйна-спартыўны комплекс у Чэрыкаве карыстаецца вялікім поспехам у насельніцтва.

Не на пустым месцы

У Чэрыкаве сучасныя спартыўныя пляцоўкі з'явіліся не на голым месцы. Тэрэтычна яны існавалі. Вось толькі стан іх, мякка кажучы, выклікаў спачуванне. Сёння ў іх зусім іншы выгляд. На гарадскім стадыёне, недалёка ад школы № 1 і каля гарадскога возера размешчаны 16 адзінак спартыўнага абсталявання — 6 варкаўт-комплексаў і 10 вулічных трэнажораў. Акрамя гэтага, на гарадскім стадыёне з'явіўся спартыўны комплекс ParaWorkout, які дазваляе займацца на турніках інвалідам-калясачнікам. У дапамогу насельніцтву на кожнай пляцоўцы ўстаноўлены інфармацыйныя стэнды з комплексамі практыкаванняў на спартыўным абсталяванні.

— Мы не стваралі новую інфраструктуру, а абаліраліся на тое, што ўжо ёсць, інакш кажучы, развілі яе, — кажа **Яўген ЗУЕЎ, кіраўнік інфармацыйна-кансультацыйнай установы «Садзейнічанне развіццю бізнесу»**. — Усе тры пляцоўкі аб'яднаны веласіпедным

маршрутам. Сеў на велік, даехаў да першай пляцоўкі, пазаймаўся, паехаў да наступнай. Працягласць веласцяжынак звыш 1100 метраў, і яны закальцаваныя. Для заняткаў спортам умовы цудоўныя. Хацелася б, каб такія вопыт прымералі на сябе і іншыя раёны. Галоўнае, каб была падтрымка мясцовых выканаўчых органаў, дэпутатаў, мясцовых жыхароў — словам, каб існавала каманда, якая ў Год малой Радзімы хоча нешта зрабіць. Плюс — партнёры звонку.

Старшы інспектар аддзела адукацыі, спорту і турызму Чэрыкаўскага райвыканкама Алена ПЕЛАГЕЙКІНА вельмі ўдзячна ўстановам «Садзейнічанне развіццю бізнесу» і «Беларускі саюз транспартнікаў» за рэалізацыю ідэі.

— Мы гэтую ініцыятыву заяўлялі тры разы і рады, што яна нарэшце прайшла, — адзначае Алена Пелагейкіна. — У райцэнтры мала аб'ектаў, якія дапамагаюць развіваць фізкультуру і спорт, спартыўныя залы ёсць у асноўным пры школах, стадыёны абсталяваныя не зусім так, як хацелася б. І гэтыя пляцоўкі нам вельмі дапамаглі.

Абедзвюма рукамі за

«МС» ужо неаднаразова пісала пра тое, як актыўна дэпутаты Магілёўшчыны падтрымліваюць падобныя ініцыятывы. Чэрыкаўскі прыклад не выключэнне. **Віктар ІВАНЬКОЎ, які на момант рэалізацыі ініцыятывы быў старшынёй Чэрыкаўскага раённага Савета дэпутатаў**, таксама садзейнічаў рэалізацыі карыснай ідэі:

— Малыя населеныя пункты ў адрозненне ад вялікіх абдзелены спартыўнымі пляцоўкамі, — кажа ён. — Насельніцтву няма дзе займацца спортам. Калі я быў старшынёй Верамейскага сельвыканкама, прыходзілася ў вёсках рабіць такія пляцоўкі з дапамогай насельніцтва, арганізацый і прадпрыемстваў. Але пра вулічныя трэнажоры там нават і размовы не ішло. Лічу, што за ініцыятывы, пад якія выдзяляюцца грошы, трэба хапацца абедзвюма рукамі

Сярод тых, хто прыехаў у Чэрыкаў па вопыт, быў і **Віталь**

ПОКЛАД, намеснік дырэктара Касцюковіцкага фізкультурна-аздараўленчага цэнтра:

— Мы хочам быць удзельнікамі падобных праектаў і ўжо адправілі адну нашу ініцыятыву на разгляд. Размова ідзе пра будаўніцтва лыжа-ролернай трасы ў папулярнай сярод мясцовых жыхароў зоне адпачынку райцэнтра Баравец. Ідэя ішла ад старшыні райвыканкама, і мы разам з яго намеснікам займаліся падрыхтоўкай ініцыятывы. Гэта добры спосаб зарабіць грошы на развіццё фізкультуры і спорту ў раёне.

— Мы летась рэалізавалі ініцыятыву па стварэнні некалькіх веламаршрутаў у Дрыбінскім раёне. З дапамогай ПРААН закупілі 20 веласіпедаў, якія можна браць любому ахвотнаму на пракат і адпраўляцца на адпачынак, — падзяліўся вопытам **дырэктар цэнтра фізкультурна-масавай і спартыўнай работы гарадскога пасёлка Дрыбін Віктар ФРЫЦЛЕР**. — Распрацаваны ў тым ліку шматдзённыя маршруты з месцамі прыпынкаў. Групы да 20 чалавек могуць адпраўляцца ў падарожжа на 1-3 дні. Такія ініцыятывы ва ўмовах бюджэтнага дэфіцыту вельмі карысныя, і мы стараемся пры магчымасці ў іх паўдзельнічаць.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Быць здаровым — модна.

ДЗІВАК-ЧАЛАВЕК

Уцячы з горада на прыроду

Карэспандэнт газеты «Шахцёр» Салігорскага раёна адправіўся ў лес. Вядома ж, па такім холадзе не ў грыбы, а ў госці да Аляксандра: мужчына разам з таварышамі самастойна абсталяваў палянку для адпачынку. «Жыву я ў горадзе разам з пажылой мамай, якой амаль восемдзедзят гадоў. Яна мяне нікуды не адпускае, — тлумачыць мужчына. — Таму час ад часу мне неабходна проста адпачыць ад усяго і ўсіх. Палянка гэтая — мая аддушчына. У цёплы час года магу і некалькі сутак знаходзіцца ў лесе, а ўзімку холадна». Дачцэ і ўнучцы ляснік пра палянку таксама не расказвае.

Часам мінакі лічаць, што тут жыве бяздомны. Але ў Аляксандра ёсць кватэра ў горадзе.

«Усе знаёмыя мяне лясніком палохалі. Казалі, убачыць — аштрафуе. На самай справе ён мне толькі падзякаваў».

22

Сказаў, калі б усе так ставіліся да нашай прыроды, то лес быў бы чыстым і дагледжаным», — адзначае Аляксандр. Усе пабудовы ён зрабіў з падручных матэрыялаў. Не ссек ні аднаго дрэва: знаходзіў паваленыя, засохлыя і выкарыстоўваў іх. Па парадзе лясніка выкапаў яму для смецця, усталяваў рукамынік, пабудаваў прыбіральню. Мужчына гасцінна сустракае мінакоў, запрашаючы пагрэцца каля вогнішча.

ПЕРШАЙ СПРАВАЙ — ВЕРТАЛЁТЫ

Гісторыя аэрадрома, які знаходзіцца недалёка ад Баравухі

Нядаўна афіцэры з 276-га асобнага батальёна аховы і абслугоўвання аэрадрома «Бараўцы» правялі ўрок мужнасці для старшакласнікаў Обальскай сярэдняй школы. Пра гэта піша газета «Герой працы» Шумілінскага раёна. Афіцэры згадалі гісторыю вайскавай часці і аэрадрома. Яна пачалася 36 гадоў таму, калі на базе 237-й верталётнай эскадрылі быў сфарміраваны 276-ы асобны верталётны полк. Верталётчыкі ўдзельнічалі ў баявых дзеяннях у Афганістане і ў ліквідацыі наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС. За мужнасць, гераізм і адвагу больш за 600 афіцэраў і прапаршчыкаў палка адзначаны дзяржаўнымі ўзнагародамі.

Зараз, незалежна ад часу сутак і пагодных умоў, салдаты і грамадзянскі персанал батальёна падтрымліваюць ваенны аэрадром у пастаяннай гатоўнасці да прыёму і выпуску ваеннай авіяцыі.

КАРЦІНКІ З ГЛЫБІНКІ

ЯК ПРАВЯРАЮЦЬ МАЛАКО?

Карэспандэнт завітаў у лабараторыю «Алекшыцаў»

Невялічкае памяшканне з акуратна расставленым абсталяваннем для правядзення аналізаў малака — так выглядае лабараторыя, дзе правяраюць прадукцыю малочнатаварнага комплексу «Алекшыцы». На сценах размешчаны своеасаблівыя падказкі: з левага боку — схемы і інструкцыі па прымяненні, з правага — зменныя аркушы паперы з гучнымі загаловамі «Экран якасці малака за люты 2018-га» і «Справаздача па здачы малака дзяржаве за студзень 2018 года». Карэспандэнт «Бераставіцкай газеты» пацікавіўся ў лабаранта прадпрыемства **Галіны ФАРТЭЛЬ** асаблівасцямі яе працы.

Галіна па спецыяльнасці — мантажнік радыёапаратуры, але своечасова арганізаваныя курсы на базе «Малочнага свету» дапамаглі хутка авалодаць многімі нюансамі работы лабаранта. «Сёння кантроль за якасцю малака на малочнатаварных аб'ектах «Жукевічы», «Падбагонікі» і «Алекшыцы» вядзецца штодзённа, — расказвае лабарант. — Пры гэтым адпаведнасць паказчыкаў зададзеным нормам правяраецца з дапамогай цэлага набору прыбораў і абсталявання: аналізатараў якасці малака і саматычных клетак у ім, інкубатарных тэстаў на антыбіётыкі ў малацэ і многае іншае. Памятаю, калі я толькі прыйшла сюды працаваць, для вылучэння тлушчу з малака выкарыстоўвалі цэнтрыфугі. Зараз гэтыя часы мінулі і разнастайнасць абсталявання дазваляе ажыццяўляць працэсы па вызначэнні колькасных паказчыкаў больш хутка і дакладна».

Надзея АНІСОВІЧ.

ЗВЯЗДА

ЦІ ПРЫЙДЗЕ ДА НАС МОДА НА ВЕЛАСІПЕДЫ?

У малых гарадах Германіі і Францыі ўдзяляюць вялікую ўвагу пытанням экалогіі

БЕЛАРУСКАЯ дэлегацыя вывучала вопыт зялёнага горадабудаўніцтва ў нямецкім Фрайбургу і французскім Страсбургу, якія былі выбраны невыпадкова — арганізатары рабілі акцэнт менавіта на малых і сярэдніх гарадах. Сама паездка адбылася дзякуючы праекту «Зялёныя гарады», які фінансуецца Глобальным экалагічным фондам і ажыццяўляецца ПРААН у партнёрстве з Мінпрыроды. У ёй прынялі ўдзел прадстаўнікі мясцовых органаў улады, Дэпартамент па энергаэфектыўнасці, кіруючыя работнікі ЖКГ з пілотных гарадоў, якія ўжо ўдзельнічаюць у праекце, і тыя, што толькі прыглядаюцца да «Зялёных гарадоў».

У Еўропе, дарэчы, ва ўсіх сферах гарадскога развіцця ўдзяляюць вялікую ўвагу пытанням экалогіі. Таму там, напрыклад, галоўным паказчыкам у транспартнікаў з'яўляецца зніжэнне шкодных выкідаў, а не аб'ёмы перавозак.

«Нам казалі гарадскую плошчу, на якой ёсць тратуар для пешаходаў, веладарожкі, трамвайныя лініі і фантаны, — расказвае кансультант праекта **Вера СыСОЕВА**. — А потым далі ў рукі фатаграфію гэтага ж месца, але некалькі гадоў таму — тры паласы руху для аўтатранспарту ў адзін бок, вузкі тратуар».

У Фрайбургу і Страсбургу прыярытэт аддаецца трамваям і аўтобусам, таксама веласіпеднаму і пешаходнаму руху. Сёння тут на асабістым аўтатранспарце здзяйсняецца не больш за 20–30 % паездак. У еўрапейскіх гарадах забяспечанасць грамадзян уласным транспартам 20 гадоў таму была супастаўная з тым, што сёння ёсць у нас. І там не адразу пераселі на веласіпеды, змяненне звычак людзей заняло некалькі гадоў. Напрыклад, у Фрайбургу пабудавалі веласіпедны мост, і на ім усталявалі табло, якое лічыць колькасць людзей, што праехалі тут за дзень. Калі чалавек едзе

і бачыць, што ён ужо 15-тысячны, гэта працуе лепш за ўсялякую агітацыю. Вядома, у гэтых гарадах развіты сэрвісы па арэндзе веласіпеднаў і аўтамабіляў. Тратуар абсалютна ўсюды дублюецца веладарожкай, а кошт арэнды веласіпедна складае 1 еўра ў суткі.

«Вельмі цікавая і важная тэма — аднаўляльныя крыніцы энергіі, — кажа ўдзельнік паездкі **Іван ФІЛЮЦІЧ**, кансультант па энергетычнай

эфектыўнасці. — У Германіі практычна на ўсіх муніцыпальных будынках усталяваны сонечныя батарэі».

У гэтай краіне ўвогуле эксплуатаецца вялікая колькасць малых, сярэдніх і буйных сонечных устаноў, і цяпер там думаюць, як іх інтэграваць у адзіную сетку, каб яна надзейна працавала. У той жа час немцы імкнуцца да такой мадэлі, калі фактычна кожны дом ці офісны будынак уяўляе сабой асобную энергасістэму. Такая сістэма будзе ўключаць уласную вытворчасць, тэхналогіі акумулявання энергіі, тэхналогіі энергаменеджменту, кіраванне энергаспажываннем будынка, а таксама будзе мець сувязь з цэнтралізаванай энергасістэмай. Гэта агульная доўгатэрміновая ідэя для ўсіх развітых еўрапейскіх краін.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.

МЕРКАВАННІ

Намеснік старшыні Навагрудскага раённага выканаўчага камітэта **Аляксандр ГРЫЦ**:

— Мерапрыемствамі, актуальнымі для ўкаранення ў Навагрудку, можна лічыць арганізацыю пешаходных зон у цэнтры горада, будаўніцтва сістэм ліўневай каналізацыі адкрытага тыпу — шляхам брукавання і стварэння сажалак-выпарнікаў; абсталяванне веласіпедных дарожак, стварэнне сістэмы кантролю «Разумны горад», зніжэнне выкідаў вуглякіслага газу шляхам выкарыстання аднаўляльных крыніц энергіі.

Менеджар праекта «ГарСвятло: энергаэфектыўная мадэрнізацыя ў г. Полацк» **Іван ШЧАДРАНОК**:

— Паказальнай з'яўляецца агульная тэндэнцыя жыхароў па адмове ад перасоўвання на асабістым аўтатранспарце на карысць арэнды аўтамабіляў, грамадскага транспарту і веласіпедна. Вельмі зацікавіў вопыт па комплексным планаванні веласіпеднага руху, а таксама выкарыстанні трамвая як сродку перамяшчэння па горадзе і прылеглай тэрыторыі.

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 15 марта 2018 года на 4-м открытом аукционе проводит 15-й от 14 декабря 2017 года и 3-й от 28 февраля 2018 года повторные открытые аукционы по продаже имущества республиканской собственности

№ лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
156	Грузовой КамАЗ-4310 ш. 020224 дв. 916047 1986 г. 4 кат. 109 547 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	6 000,00	600,00
28	Специальный автомобиль ГАЗ-66-04 с кузовом-фургоном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 34882 1982 г. 4 кат. Автошасси ГАЗ-66-04 ш. 0278789 дв. 13098 1982 г. 4 кат. 6 080 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	2 700,00	270,00
29	Специальный автомобиль ГАЗ-66-05 с кузовом-фургоном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 185083 1985 г. 4 кат. Автошасси ГАЗ-66-05 ш. 0364156 дв. 52829 1984 г. 4 кат. 5 979 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	2 700,00	270,00
33	Мастерская МРМ-М1 № 174 на Зил-131 ш. 538739 дв. 893197 1983 г. 4 кат 1 052 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	15 800,00	1 580,00
34	Мастерская МРМ-М1 № 58 на Зил-131 ш. 716079 дв. 751857 1986 г. 4 кат 1 284 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	15 800,00	1 580,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **15 марта 2018 г. в 11.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до **16.00 12 марта 2018 года.**

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **15 марта 2018 г. с 9.00 до 9.45.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли — р/с ВУ31BLBB30120101099370001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код BLBBBY2X, российский рубли — р/с ВУ05BPSB30121078830876430000 (RUR), в Центре банковских услуг № 701, ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код BPSBBY2X, УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России, г. Москва № корсчета 3011181010000000090 Реквизиты банка: БИК 044525225 ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС.** Справки по тел/факс: (017) 398 05 41.

Ранее опубликованное извещение в газете «Звязда» № 216 от 9 ноября 2017 г., № 11 от 17 января 2018 г.

Проведение третьих повторных торгов по продаже имущества ИЧПУП «Нордальфа-Бел»

№ лота	Наименование лота	Начальная цена, руб. (без НДС)	Сумма задатка, руб.	Шаг торгов 5%, руб.
1	Кран подъемный прицепной коленчато-телескопический PAUS PTK 31	58 116,00	5 811,60	2 905,80
2	Коленчатый прицепной подъемник PAUS GT 18A	28 483,00	2 848,30	1 424,15
3	Коленчатый прицепной подъемник PAUS GT 18A	28 483,00	2 848,30	1 424,15
4	Профилегибочный станок SCOTSDALE модель 6453 50	53 019,50	5 301,95	2 650,98
5	Пневмоукладчик «Тайфун»	4 866,00	486,60	243,30
6	Агрегат для вымешивания краски	2 163,50	216,35	108,18

*Цена указана без НДС, который будет начислен при реализации по ставке 20 %.

Местонахождение лотов: **Логойский р-н, д. Алекшицы, ул. Центральная, д. 38.**

Торги в электронной форме (далее – торги) будут проведены на электронной торговой площадке WWW.TORG124.BY:

начало – **20 марта 2018 г., в 9.00;**

окончание – **20 марта 2018 г., в 17.00.**

Письменная заявка на участие в торгах и копия документа, свидетельствующего об оплате задатка, подается с 01.03.2018 по 18.03.2018 на адрес электронной почты организатора торгов: torgi24@tut.by.

Задаток на участие по каждому лоту составляет 10 % от его начальной цены и должен быть перечислен по **18.03.2018** на расчетный счет организатора торгов – ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Корженевского, 14, оф. 404, УНП 191514793, р/с ВУ56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код (BIC) UNBSBY2X, назначение платежа: задаток по лоту (наименование лота и его номер) для участия в электронных торгах **20.03.2018.** Организатор торгов: **ООО «Расантехторг»**, тел. +375 (29) 6703084.

Продавец: **ИЧПУП «Нордальфа-Бел»**, в лице управляющего ООО «БизнесУэй», тел. +375 (29) 1653365.

Лицо, ответственное за хранение имущества: **ООО «Расантехторг»**, тел. +375 (29) 670-30-84.

Ознакомиться с лотами можно в будние дни с 9.00 до 17.00 по месту нахождения лота, предварительно согласовав время прибытия.

Правила и порядок проведения торгов, оформление участия в электронных торгах указаны на сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве www.bankrot.gov.by и на сайте WWW.TORG124.BY

15 марта 2018 года состоится очередное общее собрание акционеров открытого акционерного общества «Лукомльэнергомонтж», расположенного по адресу: Витебская обл., г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8

Собрание пройдет по адресу: г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8, актовый зал.

Повестка дня собрания

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2017 году и основных направлениях деятельности Общества на 2018 год.
- О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2017 год.
- Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчетов о прибыли и убытках Общества за 2017 год.
- О распределении прибыли, остающейся в распоряжении Общества, (покрытие убытков) за 2017 год и выплате дивидендов.
- Утверждение плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении предприятия на 2018 г. и первый квартал 2019 г.
- Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- О вознаграждении членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- О принятии Устава Общества в новой редакции с учетом изменений и дополнений.

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник-пятница), начиная с 1 марта 2018 г., по месту нахождения Общества (приемная) с 13.00 до 16.00.

Время регистрации участников собрания: в день проведения собрания с 08.00 до 09.45.

Время начала проведения собрания – 10.00.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 1 марта 2018 г.

Для регистрации при себе иметь следующие документы:

- акционеру общества – паспорт;
 - представителю акционера – паспорт и доверенность.
- УНП 300007839

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «ТРАНСБУГ»

Предмет торгов

Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-343, общей площадью 718 кв. м (назначение: здание административно-бытовое, наименование: бытовой корпус). Составные части и принадлежности: подвал

Начальная цена без НДС: 182 000,00 руб. Размер задатка: 5 616,00 руб.

Адрес объекта: Брестская обл., г. Брест, ул. Красногвардейская, 114Б/6

Имущественные права на земельный участок: Право постоянного пользования. Площадь и конфигурация земельного участка для обслуживания данного объекта будет определяться в процессе подготовки сделки купли-продажи

Условия продажи: Без условий

Организатор торгов: РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал

Срок заключения договора купли-продажи: В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона

Условия оплаты: В течении 10 рабочих дней после заключения договора купли-продажи

Номер р/сч для перечисления задатка: ВУ76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция №100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10, ВИС Банка BPSBBY2X, УНП 201028245

Аукцион состоится 4 апреля 2018 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, а также иную информацию об объектах торгов, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 2 апреля 2018 г. до 10.00

В извещении, опубликованном в газете «Звязда» от 27.02.2018 г., о проведении публичных торгов в электронной форме по продаже имущества ООО «Белинтертранс» ошибочно указана цена без НДС. **Правильной считать цену, увеличенную на 20 %.** Подробнее на BELTORGI.BY. УНП 191113330

ОАО «Амкор-Белвар» извещает о проведении электронных торгов по продаже имущественного комплекса ДОЦ «Доманово» на электронной торговой площадке РУП «Информационный центр Минэкономики» по адресу: torgi.gov.by.

Торги проводятся в течение 30 дней.

Дата окончания торгов – **6 апреля 2018 года.**

Все подробности смотрите на сайте электронных торгов».

УНП 100363840

ДЛЯ СПАДАРЫНЬ ПРЫБУЖЖА

Цэнтр падтрымкі ініцыятыў жанчын «Спадарыня Прыбужжа» адкрыўся на базе дома культуры аграгарадка Астрамечавы Брэсцкага раёна. Ажыццяўленне праекта стала магчыма пасля атрымання гранта Еўрасаюза ў памеры 24,6 тысячы еўра.

Ініцыятыву, якая атрымала фінансаванне, прадставіў на конкурсе ЕС/ПРААН Лышчыцкі сельскі Савет. Яго старшыня Іна ДЗЯЧЭК расказала, што зараз цэнтр уключае ў сябе музей сельскай жанчыны і памяшканне для навучання шыццю, вышыўцы, пляценню карункаў ды іншым відам рамёстваў. Ініцыятыва з самага пачатку была накіраваная на стымуляванне самазанятасці жанчын раёна. Маецца на ўвазе не толькі працаўладкаванне, але і дадатковы заробак у вольны час. А для гэтага вырашылі звярнуцца да гісторыі Прыбужжа, успомніць бабуліны рамёствы. Тым больш што некаторыя прадпрымальнікі і рамеснікі раёна ўжо працуюць у гэтым кірунку. Паводле задумкі аўтараў праекта, яны і навучаць ахвотных спадарынь асновам майстэрства. Як толькі вырашыцца шэраг арганізацыйных пытанняў, цэнтр запрацуе на пастаяннай аснове. Ён стане першай пляцоўкай для работы пачаткоўцаў: прадпрымальніц і рамесніц.

А ўрачыстае адкрыццё цэнтра ўжо адбылося. Патэнцыйных удзельнікаў новай справы павіншавала старшыня абласнога аддзялення Беларускага саюза жанчын Валянціна Пух. Гэта грамадская арганізацыя выступіла партнёрам праекта. Падтрымку новай справе выказалі паспяховыя жанчыны рэгіёна. У іх ліку Наталля Ільніцкая, вядомы брэсцкі прадпрымальнік і мецэнат.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

БУДЗЬ У КУРСЕ!

НА НЁМАНЕ ПРАДОЎЖАНА ЗАБОРОНА

Аб прадаўжэнні тэрміну дзеяння забароны на аматарскую лоўлю рыбы, а таксама пра забарону выкарыстання асобных прылад рыбалоўства на участку ракі Нёман паведамлілі ў Міністэрстве прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.

З улікам зваротаў грамадскасці і прапаноў, што паступілі на сустрэчы міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэя Худыка з прадстаўнікамі Гродзенскага абласнога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, яго гарадскіх і раённых інспекцый, да 1 ліпеня 2020 года прадоўжаны тэрмін дзеяння забароны на аматарскую лоўлю рыбы на участку ракі Нёман ад плаціны Гродзенскай гідраэлектрастанцыі на адлегласці 1000 метраў уніз па цячэнні ракі да месца ўпадзення безназоўнага ручая ў раку Нёман.

Акрамя таго, устаноўлена абмежаванне на аматарскае рыбалоўства на участку ракі Нёман ад месца ўпадзення безназоўнага ручая ў раку Нёман на адлегласці 1700 метраў да водапрымальнага каўша водазбору каўшовага тыпу адкрытага акцыянернага таварыства «Гродна Азот» каля вёскі Пагараны Гродзенскага раёна (забаронена аматарскае рыбалоўства з выкарыстаннем прылад рыбалоўства, за выключэннем адной вуды з адным кручком або аднаго спінінга, аснашчанага штучнай прынадай, з адным адзінарным або двайным ці трайным кручком штогод у перыяд з 31 мая па 31 сакавіка).

Названыя меры былі вызначаны ў сувязі з тым, што да ўвядзення забароны названыя участкі ракі Нёман падвяргаліся моцнаму антрапагеннаму ўздзеянню. Рыбу лавілі з выкарыстаннем на прыладах рыбалоўства максімальна дазволенай колькасці кручкоў, а таксама перавышаліся ўстаноўленыя нормы вылаву рыбы і мелі месца факты прымянення забароненых прылад лоўлі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«МЯНЕ НАЗЫВАЮЦЬ ДАЧКОЙ»

Як працуецца старэйшынам у маленькіх вёсачках

Зіма за горадам — не толькі гурбы, цішыня і натопленая печка. Усё часцей да жыхароў хат завітвае непазбежны госць — адзінота. З восені многія дзеці, якія жывуць у горадзе, забіраюць з сабой бацькоў. Са старэйшага пакалення ў вёсках застаюцца тыя, хто не мае родных або не змог прыстасавацца да гарадскога жыцця. Са сваімі «зімоўшчыкамі» Таіса НЕСЦЯРОНАК, старэйшына трох вёсак Валкалацкага сельсавета Докшыцкага раёна, падтрымлівае сувязь штодзень: тэлефануе, прыязджае, каб упэўніцца, што ўсё ў парадку.

Мужчыны не горшыя

— На 34 населеныя пункты маем 17 старэйшын, — тлумачыць асабліва-вадзі работы на тэрыторыі старшыня Валкалацкага сельсавета Савета дэпутатаў Антаніна БАБАРЫКА. — Выбіраем аўтарытэтных для аднавяскоўцаў людзей. Работа мае на ўвазе актыўнасць, у тым ліку і перамяшчэння. Паколькі звяртацца з даручэннямі да пажылога чалавека няёмка, стараемся, каб старэйшына быў працаздольнага ўзросту.

У буйной вёсцы ўся інфраструктура — медпункт, магазін, школа — знаходзяцца ў крокавай даступнасці. Інакш справа выглядае ў аддаленых населеных пунктах. Для жыхароў перыферыі старэйшына становіцца яшчэ і фельчарам, і сядзелкай. Пры неабходнасці можа памераць ціск, купіць прадуктаў, лекаў ці наогул завезці ў паліклініку, калі за чалавекам патрэбны пастаянны медыцынскі догляд.

Выконваць грамадскія абавязкі Таісе Несцяронка дапамагае яе асноўная прафесія сацыяльнага работніка. Аднак быць добрым старэйшынам можа і настаўнік, і бібліятэкар. Справа не ў прафесіі ці адукацыі, а ў агульным веданні спецыфікі жыцця на вёсцы.

— Напрыклад, для пажылых людзей вельмі важна, каб на вуліцы гарэў ліхтар. Пры гэтым з дома яны амаль не выходзяць, лямпа патрэбна, каб не запальваць святло ў доме вечарамі ці ноччу, — дзеліцца назіраннямі Таіса Яўгенаўна.

З першага погляду заўважна, што ролю старэйшыны часцей за ўсё бяруць на сябе жанчыны. Антаніна Бабарыка тлумачыць, чаму так адбываецца:

— На маю думку, мужчыну псіхалагічна складаней займацца гэтай справай. На выбар у пэўнай ступені ўплываюць і стэрэатыпы: у нас не прынята, каб «моцная палова» праяўляла чулівасць. У вачах аднавяскоўцаў натуральна, калі жанчына заходзіць у сям'ю, цікавіцца жыццём, дзецьмі. Ды і жыхары ахвотней падзяляцца клопатамі з суседкай, чым пажалыцца на праблему суседу. Хоць у нашым сельсавеце ёсць вёскі са старэйшынамі-мужчынамі. Свае абавязкі яны выконваюць не горш.

Лепш папярэдзіць, чым выпраўляць

Як і дэпутатаў мясцовых Саветаў, старэйшыны выбіраюць на сходзе жыхароў раз у чатыры гады. Папярэдні старэйшына дае справаздачу, што было зроблена на карысць вёскі, якія мерапрыемствы праводзіліся. Калі яго працу сяльчане палічаць плённай, то пакінуць на «пасадзе» на наступны тэрмін. У іншым выпадку выбіраюць новага памочніка старшыні. Як правіла, старшыня сельсавета Савета ўжо трымае на прыкмеце найбольш актыўных і ініцыятыўных, але апошняе слова застаецца за аднавяскоўцамі. Старэйшына можа сам папрасіцца ў адпачынак, калі яму стане цяжка падтрымліваць ранейшую актыўнасць з прычыны ўзросту, напрыклад. Асаблівы гонар, калі старэйшыну за заслугі выбіраюць яшчэ і мясцовым дэпутатам.

— У нас у раёне відна моцная з'яднанасць людзей. Мяркую, гэта звязана з традыцыйнымі нормамі паводзін, якія гадамі замацоўваюцца на вёсцы, — расказвае Антаніна Бабарыка, — Валкалацкі сельсавет невялікі, па сутнасці, мы жывём нібы ў адной агульнай вёсцы, дзе ўсе пра ўсіх ведаюць. На гэтым улады будуць прафілактычную работу.

Калі сітуацыя ў нейкай сям'і выклікае трывогу, рашэннем сельсавета Савета дэпутатаў над ёй бяруць шэфства мясцовы дэпутат і старэйшына. Дзякуючы такой падтрымцы многія працэсы вырашаюцца хутчэй. Падапечныя атрымліваюць матэрыяльную дапамогу, працаздольным грамадзянам дапамагаюць знайсці работу — канешне, пры ўмове, што самі людзі хочучы памяняць становішча.

— У мяне няма паўнамоцтваў прымушаць кагосьці нешта рабіць. Аднак, калі існуе парушэнне, на-

прыклад, гаспадары пагарджаюць санітарнымі правіламі на участку каля дома, то маю права скласці пратакол. Хоць гэта крайняя мера пасля таго, як вычарпаны ўсе астатнія спосабы ўздзеяння, — тлумачыць старэйшына Таіса Несцяронка.

Узнагароды і абавязкі

Адзін-два разы на год старэйшына можа быць узнагароджаны прэміяй за добрасумленную працу. У раёне штогод праходзіць конкурс на званне «Найлепшы старэйшына года». Існуюць таксама выплаты, якія залежаць ад аб'ёму занятасці. Яны складаюць ад 1 да 2,5 базавай велічыні — апошняе ў выпадку, калі пад апекай народнага выбарніка аказваецца больш як сотня двароў.

Пры гэтым спектр абавязкаў у памочнікаў старшыні прапісаны вялікі. Гэта кантроль за добраўпарадкаваннем на дварах і тэрыторыях агульнага карыстання, адсочванне сітуацыі ў сем'ях, супрацьпажарнай бяспекі, у пэўнай меры — папярэджанне злчынстваў, кантроль за аказаннем насельніцтву камунальных і іншых паслуг, дапамога ў арганізацыі культурна-масавых мерапрыемстваў, інфармацыйная і тлумачальная работа...

— Заўсёды актуальнай застаецца праблема пустуючых дамоў. Раён знаходзіцца далёка ад сталіцы і абласнога цэнтра, нерухомая маёмасць не карыстаецца попытам. Старэйшына шукае нашчадкаў праз родных, знаёмых, сяброў, — расказвае Антаніна Бабарыка.

Зрэшты, не ўсе хаты гаспадары пакінулі назаўсёды.

— Цяпер падтрымліваць сувязь з некалькімі вёскамі многа прасцей, чым дзесяць гадоў таму. У кожным доме ёсць тэлефон, штодзень абзвоньваю пенсіянераў і пытаюся пра справы. Чалавек у гадах можа занядуцца або нават забыцца на самыя звычайныя рэчы: прыгатаваць ежу, прыняць лекі, натапіць печку... Мяне ўжо пазнаюць па голасе, адна бабуля нават называе дачкой, — усміхаецца Таіса Несцяронка, — Пажылым цяжка мяняць асяродак, для іх горад — гэта зняволенне ў чатырох сценах. Часам старыя ахвотней згаджаюцца на сацыяльны ложак у бальніцы, чым на зімоўку ў сталіцы.

Асабісты транспарт старэйшынам не выдзяляюць. Як работнік тэрытарыяльнага цэнтра Таіса Яўгенаўна мае веласіпед. На ім выязджае ў добрае надвор'е. Непагодай перасаджаецца на ўласны аўтамабіль. Акрамя таго, старшыня сельсавета Савета рэгулярна аглядае насельнячыя пункты. Разам з ім у вёскі выязджаюць старэйшына, медык, сацыяльны работнік, участковы інспектар, дырэктар мясцовай школы і іншыя зацікаўленыя службы.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВІБАРЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А.А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л.А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А.Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіцці; ПАНАСЮК В.В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т.Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 1 сакавіка 2018 года.